Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6667 — Fiati her yerde 5 kuruş | SALI 11 Mayıs 1937 | Telefon: 24240 (İdare)—24249 (Tahrir)— 24248 (Müdür) — 20113 (Klişe)

Paris görüşmesinden sonra..

Başvekilimizin Fransız nazırlarile görüşmeleri sonunda tebliğ neşredildi

Bütün gazeteler Başvekilimizin yüksek şahsiyetinden bahisle suitefehhümlerin dağıldığını söylüyorlar

Paris 10 (A.A.) — Başvekilimizin Pariste Fransız nazırları ile görüşmeleri sonunda aşağıdaki tebliğ neşrolunmuştur:

B. İsmet İnönü, B. Suad Davaz ve B. Numan Menemencioğlu 8 mayıs tarihinde B. Blum ve Delbos ile görüşmelerde bulunmuşlardır. Türk ve Fransız nazırları, Avrupadaki bugünkü vaziyetin iki memleket önüne vazettiği meseleler üzerinde görüş birliklerini müşahede etmişler ve Milletler Cemiyetinin zihniyetine ve usullerine ayni suretle bağlı olan hükûmetlerinin, ayni azim ile mütehalli bütün hükûmetlerle itimadlı bir işbirliği halinde emniyetin takviyesine ve sulhün teşkilâtlandırılmasına çalışmak hakkındaki mutabakatlarını teyid eylemişlerdir.

Paris 10 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Başvekil İsmet İnönün dün sabah Londraya hareket etti. İstasyonda Başvekil Blum tarafından uğurlandı. Gazeteler İnönü ile Fransız devlet adamları arasında yapılan konuşmaların büyük bir samimiyet havası içinde cereyan ettiğini tebarüz ettiriyorlar. Umumî meselelerde bilhassa Cemiyeti Akvam ve müşterek emniyet meselelerinde görülen fikir mutabakatından sevinçle bahsediyorlar.

Matin, Petit Parisien, Oeuvre, Journal ve Jur gazeteleri İsmet İnönünün yüksek şahsiyetini, Atatürkün en yakın arkadaşı olarak memleketine ifa ettiği hizmetleri kaydediyor ve görüşmelerin suitefehhümleri dağıtmaya, ihtilâfların yakında tamamen halline ümit verdiğini memnuniyetle bildiriyorlar.

Petit Parisien Sancağın idarî teşkilâtında itilâf olunduğunu, müşkülâtın Suriye hududunun garantisi üzerinde henüz devam eylediğini, Matin ise katî itilâfın önümüzdeki Cenevre konsey içtimaında olacağını yazıyor.

Oeuvre, Milâno mülâkatından beri aradaki suitefehhümün yalnız Sancağa inhisar eylediği fikrindedir. Bu gazete diyor ki: «Mühim olan cihet Sancak işi gibi haricî politika zihniyetinde de kâfi derecede mutabakat olup olmıyacağını bilmektedir ki, bu vesile ile icabında geniş bir sahaya teşmil edilebilecek bir karşılıklı yardım esası atılabilsin.»

Er Nouvel diyor ki: «Görüşmeler tasfiyesi bitmekte olan Sancak ihtilâfından doğan fena havayı dağıtmaya yarıyacaktır. Atatürkün yanında, yurdunu kurtaran büyük şef. Parisde Türk - Fransız ananevî dostluğunun devamını görmekteki samimî arzumuza inanabilmiştir.»

[Türkiye ile Fransa arasında aktedilecek muahede hakkında Ankaradan gelen telgraflar ikinci sahifemizdedir.]

Hindenburg balonu faciası

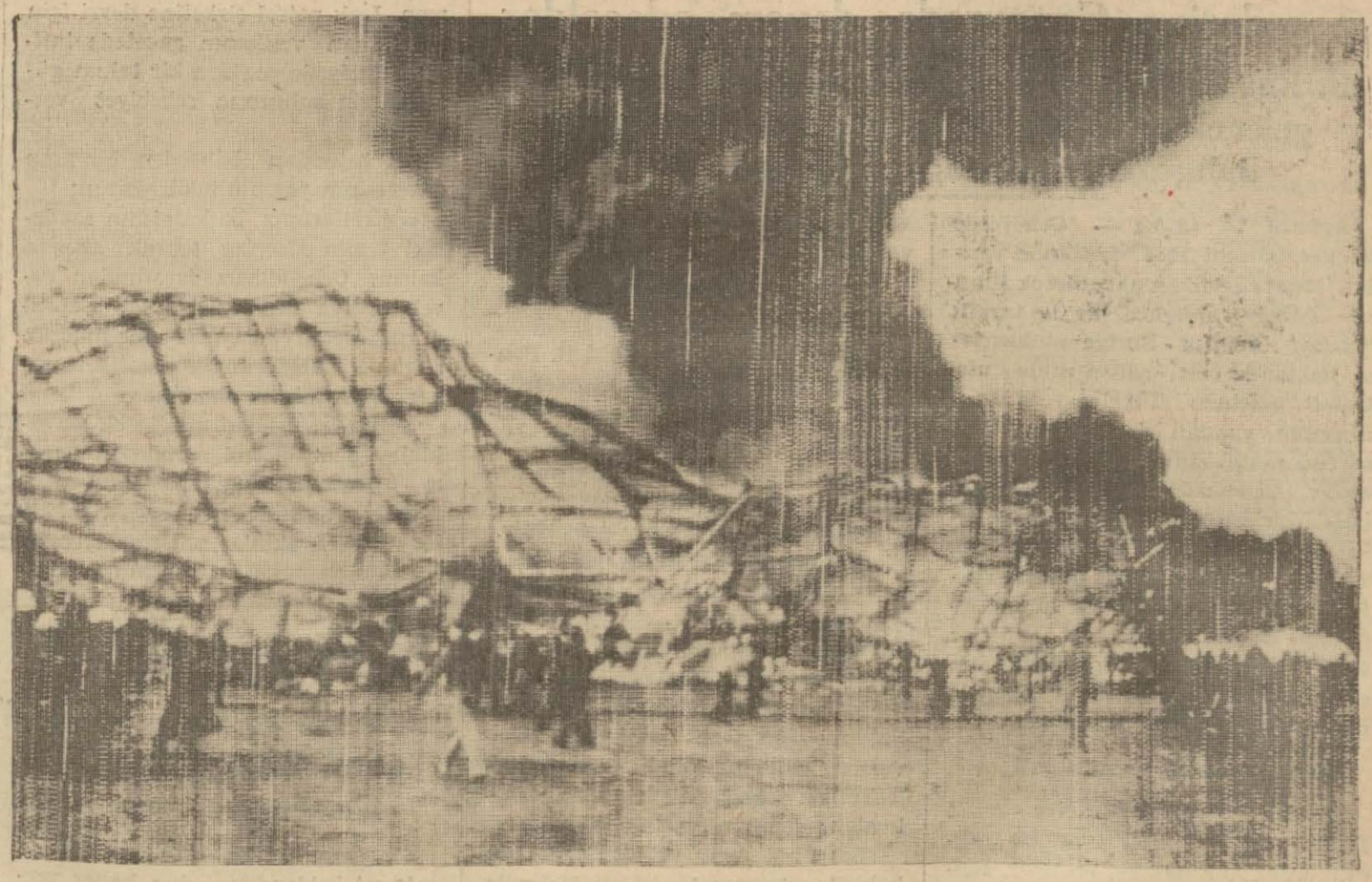

Hindenburg balonu faciası hakkında Nevyorktan telsizle gönderilen bir resmi dercediyoruz. Bu resimde balon infilâkı müteakıp yere düştükten sonra yanarken görünüyor

Mermi imalâthanesi

B. Şükrü Kaya, infilâk hakkında mecliste izahat verdi

Ankara 10 (Telefon) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında söz alan Dahiliye vekili ve Parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya bir kaç gün evvel Mamak civarındaki Mermi imalâthanesinde vukubulan kaza hakkında izahat vermiştir.

B. Şükrü Kaya

Bu izahata göre, imalâthanenin boyahane kısmından çıkan yangını ilk defa ustabaşı Bilâl görmüştür. Bu sırada boyahanede Ahmed ve Mehmed adında iki kişi bulunuyormuş. Yangını haber alan müdür yüzbaşı Nail geldiği vakit ateş büyümüş, amele dairesine sirayet etmiş ve patlamalar başlamıştır. Patlamaların Ankaradan duyulması halk arasında büyük zayiata hamledilmiştir. Halbuki yalnız iki amele ölmüştür. Yüzbaşı Nail ve bir itfaiye neferi yaralanmıştır. Maddî zayıat 100 bin lirayı tecavüz etmemektedir. Civardaki bazı evlerin camları kırılmış ve sıvaları dökülmüştür. Yangın, bir maddei kimyeviyenin tahlilünden çıkmıştır. Ankara itfaiyesi yangını söndürmek hususunda çok büyük gayret sarfetmiş ve Millî müdafaa vekâleti tarafından takdir edilmiştir.

B. Şükrü Kaya şehid olan iki amelenin ailelerine yardım yapılmasının nazarı dikkate alınacağını söyliyerek izahatını bitirmiştir.

Bundan sonra Fransız mebusan meclisi reisi Edvard Herriot tarafından Büyük Millet Meclisi reisi B. Abdülhalik Rendaya gelen şu telgraf okunmuştur:

«Duçar olduğunuz felâketten dolayı en canlı sempatimizin Büyük Millet Meclisi tarafından ve sizin tarafınızdan kabülünü rica ederiz. Buna şahsî dostane ve kardeşlik hislerimi ilâve ederim.»

Bu telgrafa riyaset divanı tarafından karşılık verilmesi tasvip edilmiştir.

Ziraat bankası kanununun müzakeresine başlandı

İktisad vekili B. Celâl Bayar kanunun esasları hakkında Büyük Millet Meclisinde izahat verdi

Ankara 10 (Telefon) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında (Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankası kanunu) lâyihası müzakere edildi ve bir çok hatipler kanunun heyeti umumiyesi üzerinde söz aldılar. Hatiplerden sonra kürsüye gelen İktisad vekili B. Celâl Bayar dedi ki:

B. Celâl Bayar

— Söz alan arkadaşlarıma teşekkürle söze başlamak isterim. Çünkü Ziraat bankası gibi büyük ve malî ana müssesemiz hakkında bu kanun tanzim edilirken ve esasları kurulurken herkesin içinde ne var ne yok, bunu meydana dökmesi kadar faydalı bir şey tasavvur etmiyorum. Bu itibarla bu kanun hakkındaki düşündüklerini söylemiş olmaları bize bir kuvvet vermiş farzediyorum. Müsaadelerile kendilerine cevablarımı birer birer arzedeceğim. Fakat bu, daha çok cevab mahiyetinde görülmiyecektir. Kanunu ne maksadla tanzim ettiğimizi ve esbabı mucibesinin ne gibi şeylere istinad ettiğini, arzedeceğim. Bu tarikle kendilerine bilvasıta cevab vermiş olacağım.

Hatiblerden kıymetli bir arkadaşımız bankanın kuruluş tarihinden bahsettiler ve bu vesile ile de büyük Mit-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Tevkifhaneden kaçanlar dün de isticvab edildiler

Tevkifhane kapısından çıktıkları hakkındaki neşriyatın aslı olmadığı anlaşıldı

Tevkifhaneden kaçarak Adanada yakalanan Abdullah ile Tevfiğin pazar günü akşam üzeri mahfuzen İstanbula getirildiklerini dün tafsilâtile yazmıştık.

Muharririmize beyanatta bulunan müddeiumumî B. Hikmet Önat

İstanbul müddeiumumîliği bu iki katilin tevkifhaneden kaçmaları ve Adanada yakalanıncaya kadar yaptıkları işler etrafında tahkikata girişmiştir. Müddeiumumî muavinlerinden Sabri dün geç vakte kadar tevkifhanede iki suçlunun isticvaplarile meşgul olmuştur. Şimdiye kadar yapılan tahkikat neticesinde Abdullah ile Tevfiğin evvelce de yazdığımız veçhile tevkifhanenin avlusunda ve arka tarafta yapılan ameliyathane binasının penceresinden kaçtıkları tesbit edilmiş ve bazı gazetelerin ısrarla iddia ettikleri şekilde tevkifhane kapısından kaçmadıkları meydana çıkarılmıştır. Müddeiumumî B. Hikmet Onat dün bir muharririmize şunları söylemiştir.:

— Firarî suçlular bütün tafsilâtile yazdığımız şekilde Adanadan getirilerek gene tevkifhaneye konuldular ve müddeiumumîlik bunlar hakkında tahkikata başladı. Tahkikatla muavinlerden Sabri meşgul olmaktadır. Tahkikatın bugün bitirilmesi muhtemeldir. Şurasını kaydedeyim ki, bazı gazeteler ilk gündenberi bu iki mevkufun tevkifhanenin kapısından kaçtıklarını ısrarla iddiada devam ediyorlar. Bu iddia tamamile yanlıştır.

Bizim ilk yaptığımız tahkikatta bunların ameliyathane penceresinden kaçtıkları anlaşılmıştı. Bu defa Adanada yakalanmalarından şimdiye kadar yapılan isticvaplarında da bu cihet suçluların kendi ifadelerile teeyyüd etmiştir.Tevfik ve Abdullah sorgularında ameliyathane penceresinden kaçtıklarını itiraf etmişler, kapıdan kaçtıklarına dair hiç kimseye bir kelime söylememişlerdir. Biz tahkikatımızı bitirdikten sonra firar suçundan dolayı muhakemleri yapılmak üzere evraklarını mahkemeye vereceğiz. Tahkikat neticesinde bunların kaçmalarile alâkaları tesbit edilenler olursa bittabi bunlar hakkında da kanunî takibatta bulunulacaktır. Bu ane kadar hiç kimse hakkında takibata girişilmemiştir.

Enver paşanın ölümü

En doğru membalardan alınan malûmatı bugün neşre başladık.

8 inci sahifede okuyunuz.

— Ev biraz virandır amma havası fevkalâdedir bayım, her akşam komşularda pirzola pişer!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Telgraflar

Türkiye - Fransa muahedesi ile üç taraflı mukavele

Hariciye vekilimizle Fransız büyük elçisi mesailerine Cenevrede devam edecekler

B. Rüştü Aras ve B. Ponsot bugün Ankaradan gelecekler ve bir kaç gün sonra Cenevrede buluşarak çalışmağa başlıyacaklardır

Ankara 10 (A.A.) — Cenevrede 28 kânunusani 1937 tarihinde verilen karara tevfikan aktedilecek Fransa - Türkiye muahedesile üç taraflı Türkiye - Fransa - Suriye mukavelesi hakkında teati edilen proje metinleri üzerinde Türkiye ve Fransa arasında yapılan müzakereler tabiî seyrini takip etmektedir. Bu görüşmeler, Cenevrede toplanan teknik komisyon mesaîsinin neticelerine sıkı bir surette bağlı bulunduğu için, Türkiye Hariciye vekili doktor Tevfik Rüştü Aras ve Fransa büyük elçisi B. Ponsot mesaîlerine, Milletler Cemiyeti konseyinin toplantısından evvel intaç etmek üzere, Cenevrede devam etmeğe karar vrmişlerdir.

Hariciye vekili bugün geliyor

Ankara 10 (A.A.) Hariciye vekili Doktor Tevfik Rüştü Aras, bu akşam İstanbula hareket etmiştir. Reisicumhur Atatürk, Hariciye vekilimizi otomobillerile istasyona götürmek suretile uğurlamışlardır.

İstasyonda doktor Tevfik Rüştü Arası uğurlıyanlar arasında başta Büyük Millet Meclisi reisi B. Abdülhalik Renda, Başvekâlet vekili ve Sıhhat ve İçtimaî muavenet vekili doktor Refik Saydam, Dahiliye, Maarif, Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar vekilleri ile mebuslar, Fransız büyük elçisi B. Ponsot, Balkan ve Küçük antant elçileri ile diğer kordiplomatik, Hariciye vekâleti yüksek memurları vesair bir çok zevat bulunmakta idi.

Hariciye vekilimiz İstanbulda üç gün kaldıktan sonra Bükreş tarikile Cenevreye giderek Cemiyeti Akvam konseyinin içtimaına iştirâk edecektir.

B. Ponsot Cenevreye gidiyor

Ankara 10 (A.A.) — Öğrendiğimize göre Fransa büyük elçisi B. Ponsot, çarşamba akşamı Ankaradan hareket ve 18 mayısta Pariste bulunacaktır. B. Ponsot, oradan Cenevreye hareket edece ve ayın yirmisinde orada Hariciye vekili doktor Tevfik Rüştü Aras ile temasa gelecektir.

Suriye başvekilinin Hatay hakkında beyanatı

Beyrut 10 (A.A.) — Suriye Başvekili Cemil Mardam burada beyanatta bulunarak, Hatayda Türk ve Suriyeliler tarafından şekavetlerde bulunulduğuna ve hudutlarda tecavüzler olduğuna dair çıkan haberlerin çok mübalâğalı olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

«Bazı münferit vakalar mevzuu bahistir. Bunun haricinde Hatayda her taraf sakindir. Hataya ait aslî muahede Cenevrede yapılır yapılmaz hudutların müdafaası hakkında Türkiye, Fransa ve Suriye arasında bir üçler muahedesi de aktolunacaktır. Hatay muahedesinin bu ayın sonunda yapılıp bitmesi muhtemeldir.

Suriyede bir Dürzü meselesi mevcut değildir. Dürzü topraklarımdaki müşkülât hep talî derecededir ve mıntakavîdir.

Fransız - Suriye muahedesi 1 kânunusaniden beri meriyete girmiş olduğundan, Suriye yakında komşu arap devletleri nezdine ve Paris, Londra ve Berlin gibi Avrupa merkezlerine birer siyasî mümessil tayin edecektir.»

Ziraat vekâletinin yeni teşkilâtı nasıl olacak

Vekâletin vazife ve teşkilâtına aid kanunun tedkiki bitirildi

Ankara 10 (Telefon) — Ziraat vekâleti vazife ve teşkilâtı hakkındaki kanun lâyihasının encümenlerce müzakere ve tetkiki bitmiş, lâyiha meclisin çarşamba günkü ruznamesine alınmıştır.

Bu lâyihaya göre, Ziraat vekâleti 1 müsteşarlık, 1 teftiş heyeti, 1 hususî kalem müdürlüğü, 6 müdürlük, 1 müşavirlik ile 1 Ziraat işleri, 1 baytar işleri, 1 de hükmî şahsiyeti haiz orman işleri umum müdürlüklerinden mürekkep olacaktır. Müdürlükler şunlardır: Pamuk işleri, zat işleri, levazım işleri, neşriyat, evrak ve seferberlik...

Ziraat işleri umum müdürlüğü: Bu umum müdürlük merkez; taşra ve yabancı memleketler diye üç iş kısmına ayrılmıştır.

Merkez teşkilâtı: Hububat, ticaret ve sanayi nebatları, nakliyat, yem nebatları, mera ve çayırlar, zirat alât ve makineleri, bağcılık, meyvacılık, sebze ve çiçekçilik, ziraat sanatları, ziraat mücadelesi, ziraî tedrisat, ziraî ekonomi, (Devlet çiftlikleri), ziraat işletmeleri, himaye, teşvikler ve kredi, köycülük, küçük sulama ve koruma işleri şubelerine ayrılmıştır. Taşra teşkilâtı: Mıntaka ziraat başmüdürleri, ziraat müdürleri, ziraat mütehassısları ve kâtiplerinden ibarettir.

Yabancı memleketler: Roma beynelmilel ziraat enstitüsü delegesi ve yabancı memleketler ziraat ataşerinden ve fen memurlarından mürekkeptir.

Baytar işleri müdürlüğü: Merkez ve taşra namile iki iş kısmına ayrılmıştır. Merkez kısmı: Salgın hastalıklar, tahaffuzhaneler, tufeylî hastalıklar, hayvan hareket ve sevkiyatı, pazar, panayır ve hastaneler, atçılık, koyun, keçi, sığırcılık, sergiler, koşular ve müsabakalar şubelerine ayrılmıştır.

Taşra kısmı: Taşra baytarlık işleri teşkilâtı memleketin hayvan işleri ve vaziyetine göre kurulacaktır.

Orman işleri umum müdürlüğü: Merkez teşkilâtı amanezman, işletme, imar, harita ve kadastro, tedrisat, korunma, fennî taharriyat, inşaat, ağaçlandırma, mücadele, avcılık, sanayi ve istatistik, ekonomi ve murakabe şubelerinden mürekkep olacaktır. Taşra teşkilâtı orman vaziyetlerine göre tesbit edilecektir.

Salâ kaldırıldı

Istanbul müftüsünün verdiği izahat

Diyanet işleri müdürlüğü salâyı kaldırmış ve bütün müftülüklere bildirmiştir. İstanbul müftüsü bu hususta şunları söylemektedir:

«— Salânın dinle ve müslümanlıkla alâkası yoktur. İstanbulda esasen salâ verilmemekte idi. Taşralarda, köylerde bir cenaze vukuunda minareye çıkılır salâ verilirdi. Bu bilhassa hastalara üzüntü vermekte olduğundan menedilmiştir.

Suriye petrolları

Petrolları yerli şirketler işletmek istiyorlar

Şam 10 (Hususî) — Bütün Suriye petrollarının bir milyon sterlinlik bir istikraz mukabili olarak tamamen Irak petrol şirketine devri için hazırlanan vesikanın gazetede intişarı Suriyede yeniden bir takım gürültülerin zuhuruna sebebiyet vermiştir.

Bu hususta bahseden bir arap gazetesinin yazısını bildiriyorum:

«Petrollarımız başkalarının saadetini temin edecekse toprak altında kalsın. Cebelidüruz isyanından evvel ortaya atılan petrol işi Cebelidüruz isyanı dolayısile bir müddet sükûnla karşılanmış otomatik meseleler görüşülmez olmuştu.»

Suriye mahfilleri müşterek bir şekilde gene petrol meselesini nazarı itibara almağa başlamışlardır. potrolu işletmek istiyen yerli şirketler vardır. Bunlar mütemadiyen içtimalar yapmakta ve hükûmete müracaat etmektedirler.

Hariciye vekili

Bu sabah geldi, cumartesi günü Bükreş tarikile Cenevreye gidiyor

Cenevreye gitmek için şehrimize gelmesi beklendiğini dün haber verdiğimiz hariciye vekili B. Tevfik Rüştü Aras bu sabahki ekspresle İstanbula gelmiştir. Vekil, Haydarpaşada mutad zevat tarafından karşılanmıştır. B. Tevfik Rüştü Aras, İngiliz kralının taçgiyme merasimi münasebetile Beyoğlunda eski İngiliz sefarethanesinde verilecek gardenpartide bulunacak, cumartesi günü Romanya vapurile Köstenceye hareket edecek ve iki gün Bükreşte kalarak Rumen başvekili ve hariciye nazırile temaslarda bulunduktan sonra Cenevreye gidecektir.

Kömür sergisine rağbet devam ediyor

Ankara 10 (Akşam) — Ekonomi bakanlığı Ankara beynelmilel kömür sergisinin jüri heyetini tesbit etmiştir. Heyet İzmir mebusu B. Rahminin başkanlığında 24 kişiden mürekkeptir. Bunun sekizi Şeref komitesini teşkil etmektedir.

Sergi ümidin fevkinde bir rağbet görmekte devam ediyor.

Sergide yapılan satış ta ümidin üstünde olmuştur. Bugüne kadar yalnız 20 kat kaloriferi sipariş verilmiştir.

Ecnebiler ikamet tezkereleri için nekadar harç verecekler

Ankara 10 (Telefon) — Ecnebilerin seyahat ve ikametleri hakkındaki kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkındaki kanun lâyihası tedkik edilmek üzere İktisad encümenine verilmişti. Encümen tedkikatını bitirmiş ve projeyi heyeti umiyeye vermiştir.

Encümenin kabul ettiği şekle göre, ecnebilere verilecek ikamet tezkereleri için Türkiyede 16 günden 2 aya kadar ikamet edecekler 3, 2 aydan bir seneye kadar ikamet edecekler 5 lira ikamet tezkeresi harcı vereceklerdir.

Bir seneden fazla oturmak istiyen ecnebileden 8 lira harç alınarak en çok iki sene için ikamet tezkeresi verilecektir.

Bir Suriye mebusu öldürüldü

Hama 10 (Hususî) — Suriye mebuslarından Şahinoğlu Bozanın dört gün evvel Şamda öldürüldüğü bildirilmektedir.

Dün akşam bir marangoz fabrikası yandı

Dün akşam Ağacamiinde Haç sokağında Rum ilk mektebi altında 36 numarlı marangoz fabrikasından yangın çıkmıştır. Fabrika Pavlo adında birinin icarındadır. Fabrikanın içindeki keresteler tamamen yanmış ve ateş, yanındaki binalara sirayetine meydan verilmeden itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Bilbao önünde başlıyan muharebe devam ediyor

Bask milisleri mukabil taarruza geçerek bazı muvaffakiyetler elde ettiler

Bilbao 10 (A.A.)— Dünkü gün Bask cephesindeki hükûmet kıtaları için talihli bir gündü.Bu kıtalar Sollube mıntakasında şiddetli ve muvaffakiyetli bir mukabil taarruza geçmişler ve asilerin ilerlemesine mani olarak onlara büyük zayiat verdirmişlerdir.

Rigitio mıntakasında milisler, kuvvetli harb malzemesinin himayesinde olarak şiddetli bir taarruza geçen asilere anudane mukavemet etmektedirler. Dinamitciler asi tanklarının ilerlemesine mani olmaktadırlar. Asiler yüzden fazla telefat vermişlerdir.

Şehirdeki kadın ve çocukların çıkarılması devam ediyor.

Vitoria 10 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Bilbaonun son mukavemet hattı olan Elgalloyu bombardıman etmeğe başlıyan 20 Franko tayyaresi dün akşama kadar hareket üslerile cephe arasında gidip gelmişlerdir.

Bu tayyareler hiç durmadan şehrin etrafındaki istihkâmların üzerine bomba yağdırmışlardır, Tarassut ve avcı tayyareleri düşman tarafından ricat hareketleri görerek bir kaç yürüyüş kolunu mitralyöz ateşi altına almışlardır.

Muhabir şunları ilâve etmektedir.

— Sollube dağını gezdim. Cumartesi günü Franko tayyarelerinin bombardımanı neticesinde tutuşan ormanlar hâlâ yanmaktadır.

Bermeodan Bilbaoya giden yol bir kaç yerinden Markisistler tarafından kesilmiştir.

Franko kıtaları yolu tamir etmekle meşguldurlar.

Soy adı almıyanlar iki milyondan fazla

Bu teehhürün başlıca sebebi nüfus teşkilâtının darlığıdır

Ankara 10 (Hususî muhabirimizden) — Soyadı kanunu, 2/7/936 tarihine kadar her vatandaşı soyadı almağa ve bu tarihten itibaren söyleyişte, yazılışta, imzada soyadını kullanmağa mecbur tuttuğu halde bazı vilâyetlerde elân bu işin sona erdirilmediği ve alâkadarlarca takip ve tesriinde ihmal gösterildiği yapılan resmî tedkiklerden anlaşılmaktadır.

Bu münasebetle Dahiliye vekâleti tarafından vilâyetlere yapılan yeni bir tamimde, soyadı kanununun, soyadı takmak hak ve vazifesini vali ve kaymakamlara veya bunların memur edecekleri kimselere verdiği kayid ve gene ayni kanunun on ikinci maddesinin de bu hükümlere riayet etmiyenlerin cezalandırılmalarını emretmiş bulunduğu işaret edildikten sonra şöyle denilmektedir.

«... Daha fazla uzamağa tahammülü olmıyan bu işin bir an evvel arkası alınmak üzere alâkadarların hemen faaliyete sevk olunmaları ve icabında diğer daire memurlarından temin edilecek yardımlarla en kısa bir zamanda başarılması lâzımdır.»

Nüfus kütüklerinde ötedenberi, kayıtlı olup ta henüz soyadı almamış bulunanların sayısı 2,106,075 dir. Harp ve tevali eden fevkalâde haller dolayısile hâlen bulundukları yerlerle hayat ve mematları tesbit edilemiyenler ve yurd dışında kalanlar bu yekûna dahil değildirler.

Soyadı kanunu tatbikatının bu suretle gecikmiş olması, her şeyden önce bugünkü nüfus teşkilâtının darlığından ileri gelmiştir. Filhakika teşkilâtın darlığına rağmen nüfus dairelerine o kadar çok iş yükletilmişti ki bunun altından kalkmak hakikaten biraz da imkânsız gibidir. Buna rağmen bu işler kısmen dahi olsun görülüyorsa bunu nüfus memurlarımızın durmadan dinlenmeden çalışmalarına medyunuz.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Londra sokaklarında yürümek güçleşti

Kalabalık yüzünden polis, intizamı temin etmekte güçlük çekiyor

Londra 10 (A.A.) — Adi zamanlarda pazar günleri ıssız olan merkez mahalleleri dün meraklıların tehacümü ile âdetâ iğne atılsa yere düşmiyecek bir hale gelmişti. Durmayıp yağan yağmur halkın şevkini kaçırıyordu.

Uzak şehirlerden gelen otobüsler, taç giyme merasimine aid tezyinatı görmeğe koşmuş olan halkı boşaltıyor ve bunlar asıl taç giyme merasiminin icra edileceği büyük günde işgal edemiyecekleri tribünlerde yer alıyorlardı.

İki misline ve hâttâ üç misline çıkarılmış olan zabıta kuvvetleri, şoselerde taşan halkın harekâtını kontrol etmeğe bir türlü muvaffak olamıyorlardı. Fazla olarak yağmakta olan yağmur, taksilerin ve arabaların tehacümünü artırmıştır. O derece ki kondüktörler, kısa fasılalarla tevekkuf etmek mecburiyetinde kalıyorlardı.

Alacalı elbiseler giymiş olan meraklılar kafilesine öğleden sonra otobüs şoförleri de iltihak etmiştir. Bunların çoğu «Şoförler için daha az çalışma saati, halk için daha ziyade emniyet» yazılı bayrakları taşıyorlardı. Bunlar muntazam surette bir geçid yaparak Trafalgar Square'e gitmişlerdir, orada bir çok hatipler, nümayişçileri davaların sonuna kadar takip etmeğe teşvik eylemişlerdir.

Alayın başında giden bir arabada bir tabut vardı, bir amle gömleğile örtülü ve üzerinde bir kasket bulunan bu tabutun üzerinde «İş uğrunda 46 yaşında ölmüş...» ibaresi yazılı idi.

Kral ve kraliçe Londraya döndüler

Londra 10 (A.A.) — Hükûmdarlar hafta sonu tatilini geçirmiş oldukları Royal - Lodge'den dün akşam avdet etmişlerdir. Kral ve Kraliçenin bindikleri araba kendilerini alkışlayan muazzam halk kütlesinin arasından müşkilâtla geçebilmişlerdir.

Ecnebi prensler tezyinatı ziyaret ettiler

Londra 10 (A.A.) — Şimdi Buckinghamda hükûmdarların misafirleri bulunan ecnebi hükûmdar ailelerinin mümessilleri bu sabah Londranın büyük caddelerini gezerek tezyinatı seyretmişlerdir. Saraydan çıkarken halk kendilerini alkışlamıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Universitelilerin seyahatleri

İstanbul hukuk fakültesinden yetmiş beş ve Ankara hukuk fakültesinden de yetmiş beş gencin Samsunda birleşerek sahil vilâyetleri dolaşa dolaşa Erzurum ve Karsa gideceklerini, oradan Sıvas tarikile yerlerine döneceklerini gazeteler yazdı.

Geçen sene düşünülen bu seyahatin bu yaz tatilinde fiile çıkarılacağını görmek memlekette hayırlı bir yeniliğin başlangıcını teşkil edecektir.

Yurd sevgisinin kalblere sindirilmesini temin eden âmiller arasında gözle görmek kadar tesir yapanı pek azdır. Öyle bir vatan toprağı üzerinde yaşıyoruz ki her parçası hususî bir güzellikle gönülleri çeker ve bir daha ayrılmıyacak surette kendine bağlar. Ancak Türk vatanı çok geniştir; nakil vasıtaları henüz ihtiyaç nisbetinde çoğalmamış ve tenevvü etmemiştir; seyahat masrafı da pahalıdır. İşte bundan dolayıdır ki hepimiz doğduğumuz parçanın üzerinde yapışmış gibi yaşıyoruz. Yalnız yüksek tahsile heves eden gençler muhtelif noktalardan kalkarak Ankaraya ve İstanbula kadar geliyorlar. Halbuki Türkiye yalnız Ankara ve İstanbul değildir.

Doğduğumuz köy, kasaba ve şehre bağlılık hissini biz daha geniş bir dairede bütün vatana teşmil etmek ihtiyacındayız. Vatan kelimesi yalnız mücerred bir mefhum olmaktan çıkarak, her köşesinin maddî ve müşahhas bir hayali, bir hatırası kalbimizin içinde mahkûk bulunmalıdır. Vatan sevgisi bu şerait altında canlı, sıcak ve dinamik bir ifade iktisap eder.

Onun için üniversitelilerden yüz elli gencin uzak şark hudutlarına kadar seyahat ettirilmesi teşebbüsü gerçekten alkışlarla karşılanacak bir düşüncedir.

Eğer seyahat masrafının yükünü düşünmemiş olsa idik bu usulün daha geniş bir surette tatbikini rica edecektik. Atılan bu hayırlı adımın başlangıcında bulunduğumuz için şimdilik daha fazlasını istemeği pek pratik görmüyoruz. Fakat şüphe yok ki zaman ile bu seyahat hareketlerinin kafileleri çoğalacak ve hedefleri tenevvü edecektir.

Bu münasebetle, memleketi tanımak gayesile, başka bir tedbir de aklımıza geliyor. Avrupada memleketlerarası bir talebe mübadelesi usulü vardır ki muhtelif Avrupa milletlerini birbirlerine yaklaştırmak için en iyi bir vasıta telâkki ediliyor. Acaba Maarif vekâleti bizde memleket dahilinde bu usulü tatbike imkân bulamaz mı? Hiç olmazsa kimsesiz leylî talebelerden başlıyarak bunları bulundukları ve doğdukları muhitlerden uzaklardaki müesseselere götürmek ve kabilse iki üç senede bir mekteplerini değiştirmek, çocuklarımıza memleketi tanıtmak hususunda çok faydalı olabileceği ümidindeyiz.

Akşamcı

Borsada vaziyet

Türk borcu tahvillerindeki hafif düşüklük dün de devam etmiştir. Birinci Ünitürk 20,50, ikinci 20,10 liradan muamele görmüştür. Paris borsasındaki muamele fiati 277 franktır.

Fransız frangında cüz'î bir yükselme göze çarpıyor. Londra borsasında Fransız parası bir İngiliz lirası mukabili dün 109,91 franktan açılmış, 109,96 da kapanmıştır. Burada bir Türk lirası mukabili 17,70 franktır.

ŞEHİR HABERLERİ

İstanbula gelenler

Geçen sene 19 bin fazla seyyah geldi

Belediye, İstanbula bir sene içinde gelen seyyahlara dair bir istatistik hazırlamıştır. Bu istatistiğe göre 936 senesinde şehrimize 59,140 seyyah gelmiştir. Bunlardan 44 bin küsuru denizden, 15 binden fazlası kara yolile gelmiştir.

Bu seyyahların çoğu Yunan tebaasındadır ki yedi bin tutmaktadır. Mütebakisi çokluk sırasile Yugoslav, Rumen, Alman, İtalyan, Bulgar, Çinli, İngiliz, Çek. Bundan başka Vatikandan 1, Peru, Arjantin ve Habeşten ikişer seyyah gelmiştir.

936 senesinde 935 senesine göre şehrimize gelen seyyahlar 19 bin fazladır.

Sultanahmed sulh hukuk mahkemeleri Divanyoluna nakletti

Eminönü kaymakamlığı binasında bulunan Sultanahmed birinci, üçüncü ve beşinci sulh hukuk mahkemeleri Divanyolunda eski Türk kadınları biçki yurdunun bulunduğu binada hazırlanan dairelerine nakledilmişlerdir. Mahkemeler ve kalemleri yeni yerlerine yerleşmişler ve dünden itibaren vazifeye başlamışlardır.

Otelciler birliği

Projenin müzakeresi için yakında bir toplantı yapılacak

Memlekete seyyah celbi için otelciliği ıslah ve fiatleri tanzim gayesile bir otelciler birliği teşkili kararlaştırılmış, bu hususta bir de proje hazırlanmıştı. Teksir edilerek büyük otelcilere dağıtılan bu projenin otel sahipleri tarafından tedkiki bittikten sonra bir toplantı yapılacaktır.

Bu toplantıda otelcilerin noktai nazarları dinlenecek ve projeye katî şekli verilecektir. Birliğin iki aya kadar teşekkül ederek faaliyete başlaması kuvvetle muhtemeldir.

Sanayi birliği heyetinin Ankaradaki temasları

Sanayi birliği umumî kâtibi B. Halid Güleryüzlünün refakatinde sanayicilerden mürekkep bir heyet Ankaraya gitmiştir. Bu heyete dahil sanayicilerden bir kısmı dün şehrimize dönmüşlerdir. Diğerleri de bugün bekleniyorlar. Sanayiciler, genel ithalât serbestisile muamele ve istihlâk vergilerinde yapılması istenen tadilât etrafında temaslarda bulunmuşlardır.

Sanayi birliği bu mevzular üzerinde evvelce şehrimizde bazı etüdler hazırlamıştı. Ankaradaki çalışmalar ve temaslar bu etüdlerin devamı ve intacı mahiyetinde görülüyor. Haber verildiğine göre birliğin bu husulardaki çalışmaları ve tesbit ettiği noktai nazarları Ankarada muvafık görülmüştür. Vekâlet, diğer bazı yerlerden gelecek etüdleri de gözden geçirdikten sonra gerek muamele ve istihlâk verglieri, gerek genel ithalât serbestisi hakkında katî kararlarını verecektir.

Umumî mağazalar

İç ticaret umum müdürü tedkikler yapıyor

İç ticaret umum müdürü Mümtaz şehrimizde kurulacak olan umumî mağazalar etrafında tedkikat yapıyor. Umum müdür bu hususta tacirlerle de temaslarda bulunmaktadır. Mağazalar teşkil edildikten sonra tüccarlar muhafaza için buralara koyacakları mallara mukabil emteanın kıymeti kadar bono alacak ve bankalar vasıtasile bunları paraya çevirebileceklerdir. Mağazalara konacak mallar muhafaza edildiği müddetçe ardiye ücretine tâbi tutulacaktır.

Tacirlerin alcakları

İç ticaret umum müdürünün de iştirakile dün öğleden sonra Ticaret odasında bir toplantı yapılmış ve davet üzerine muhtelif ihraç maddeleri üzerinde çalışan tacirler bu toplantıda bulunmuşlardır.

İhracatçılar sevkettikleri mala aid bedellerin yüzde seksenini Merkez bankasından almakta ve buna faiz vermektedirler. Karşı memlekette ithal edilen mal bedelinin bankaya yatırılmasına aid formalite bitince Cümhuriyet Merkez bankası geri kalan yüzde 20 yi de ödemektedir. İspanyadaki dahilî harp dolayısile tacirler yüzde yirmi alacaklarını tahsil edememişler, fakat müteaddid müracaatlar sonunda önce aldıkları yüzde seksene faiz vermekten kurtulmuşlardı.

Tacirler diğer matlûplarının tesviyesine kadar evvelce aldıkları yüzde seksene faiz vermemek istemektedirler. Şimdiye kadar bu faizi veren ihracatçılar bu vaziyetin daha fazla devamı halinde zararlarının çoğalacağını ileri sürüyorlar. Ticaret odasında dün yapılan toplantıda bu mevzu üzerinde konuşulmuş, tacirlerin dilekleri Ankaraya arzedilmek üzere tesbit edilmiştir.

Galatasaraylılar

30 mayıs günü için hazırlığa başladılar

Her sene olduğu gibi bu sene de 30 mayıs pazar günü Galatasaraylılar toplanıp bir arada yemek yiceklerdir. Eski Galatasaraylılar şimdiden bugün için hazırlanıyorlar.

O gün saat on birde mektepte toplanılacak, konferans salonunda en genç mezun ile en yaşlı mezun tarafından birkaç söz söylenecek, istiyenler mektep hatıralarından bahsedeceklerdir.

Saat 12,30 da yemek ve mektebin meşhur pilâvı yenecektir. Saat 14,30 da geçid resmi yapılacak ve abideye çelenk konacaktır.

Yerli mallar sergisi hazırlığı

Yerli mallar sergisi etrafındaki hazırlıklar ilerilemiştir. Sergi hakkında İktisad vekâleti sanayi birliğine yeni bir tamim göndermiştir. İktisad vekâleti Galatasaray lisesinin sergiye tahsisi için Maarif vekâletinden müsaade istemişti. Bu müsaadenin verildiği dün sanayi birliğine bildirmiştir.

Bu seneki serginin çok mükemmel olmasını temin maksadile birlik sanayicilerle sık sık temaslarda bulunacak, her hafta toplantılar yapılarak hazırlıklar süratle bitirilecektir.

İmtihanlar

Sanat mektepleri hakkında emir geldi

Maarif vekâletinden gelen bir emre göre kız enstitüleri erkek ve kız sanat ve Akşam kız sanat mekteplerile orta ticaret ve yüksek ticaret mektebinin lise kısmında dersler 30 mayısta kesilecektir.

Bütün sanat mekteplerile enstitülerinde amelî imtihanlar 1 haziranda başlıyacak ve 12 haziranda bitecektir. Nazarî imtihanlar da 15 hazirandan 30 hazirana kadar devam edecektir.

Akşam kız sanat mekteplerinin son sınıf imtihanları da 1 - 15 haziran arasında yapılacaktır.

Orta ticaret mektebi imtihanları 15 - 30, yüksek ticaret mektebi imtihanları da 1 - 30 haziranda tamamlanacaktır.

Akşam ticaret mektebi dersleri 20 mayısta kesilecek, imtihanları 1 - 15 haziranda yapılacaktır. Erkek terzi mektebi dersleri 20, inşaat usta ve kalfaları mektebi dersleri 16 mayısta kesilecek ve 1 haziranda imtihanları yapılacaktır.

Bütün asnat mektepleri ile kız enstitülerinde 20 ağustosta kayıd muamelelerine başlanacaktır. Ve ikmal imtihanları 1 - 20 eylül arasında yapılacaktır.

Yeni antrepolar

Galatada bir çok binalar antrepo haline konacak

Galata yolcu salonu civarında gümrüklerden liman idaresine devredilen bütün binaların antrepo haline getirilmesi kararlaştırılmıştır. Liman işletmesi müdürlüğü bu hususta projeler hazırlamıştır. İçeri kısımlarında birçok katlar vücude getirilecek olan yeni antrepolara eşya acansörleri yapılacaktır.

Sirkecideki eski gümrük başmüdürlüğü binasının zemin katındaki meydanlık yolcu salonu yapılacaktı. Salonun keşfi bitirildiğinden inşaat için bir proje hazırlanmağa başlanmıştır. Bu büyük binanın diğer kısımlarının da antrepo haline sokulması tekarrür etmiştir. Müstakbel Galata yolcu salonu meydana geldikten sonra şimdiki salon da antrepoya tahvil edilecektir.

Çöpler ay sonunda denize dökülecek

Belediye çöplerin dökülmesi için alâkadarlarla temaslara başlamış ve bazı mavna sahiplerile bir anlaşma yapmıştır.

Fakat çöplerin denize dökülmesi için çöp iskelesinin bir an evvel bitmesi lâzımdır. Üstü kapalı olarak inşa edilmekte olan bu iskelenin yakında bitmesi için çalışılıyor.

Sıhhiye vekâleti, havalar ısınmadan evvel çöplerin denize dökülmesi hakkında katî emir verdiğinden belediye bu ay sonunda çöpleri denize atmağa başlıyacaktır.

Çöplerin atılacağı yer - lodos ve poyraz günlerine göre - liman idaresile yapılan temas neticesinde tesbit edilmiştir.

Bir çırpıda

Şeyh Galip Hüseyin Rahmi Ahmed Vefik Ahmed Mitat için geceler

Büyük roman üstadı Hüseyin Rahmi hakkında bazı temennilrede bulunmuş, «bir Hüseyin Rahmi gecesi istiyoruz» demiştik. Bu temennimizin hemen hakikat haline girmesinden son derece memnunuz. Hüseyin Rahmi hakkında bir ihtifal hazırlandığını, vali ve belediye reisinin beyanatından öğrendik.

Bize ayrıca büyük bir memnuniyet veren ikinci bir edebî hadise de Şehremini Halkevinin verdiği çok yerinde bir karar, yaptığı zengin bir programdır. Şehremini Halkevi esasen bir Müsahipzade gecesi yaparak büyükler için gece tahsis etmek hususunda Halkevlerine önayak olmuştur.

Bu sefer de Şehremini Halkevi büyük adamları birer gece ile anmak için, onlar hakkında hürmetlerimizi göstermek için büyük bir program yapmıştır.

Bu programa göre 1 haziran gecesi Şehremini Halkevinde bir «Şeyh Galib» gecesi yapılacaktır. Şeyh Galib gecesi yapmak esasen Şehremini Halkevi için bir borçtur, vazifedir. Çünkü Şeyh Galib Mevlânekapılıdır. Mevlânekapı da Şehremini Halkevi mıntakasındadır. Şehremini Halkevinin tarih ve halk bilgileri tedkikleri yapan tarihçi Baha Gökoğlu Şeyh Galibin Mevlânekapıdaki evini tesbit etmiştir. Bir haziran günü büyük şair için gece yapılmadan evvel Şeyh Galibin Mevlânekapıdaki evinin yerine gidilecektir. Ayrıca mezarına da çiçek konacaktır.

15 haziranda ise Şehremini Halkevinin mıntakasında, Aksarayda, Şekerci sokağında 1864 senesinde doğan büyük Türk romancısı Hüseyin Rahmi için bir gece yapılacaktır. O gün Aksarayda Hüseyin Rahminin doğduğu ev ziyaret edilecektir. 15 temmuzda gene Aksarayda uzun müddet oturmuş olan Ahmed Vefik paşa için büyük bir gece yapılacaktır.

Bu, Şehremini Halkevinin edebî programıdır. Bundan başka diğer Türk büyüklerinin bir kaçı için de ihtifaller yapılacaktır. Meselâ 15 temmuzda ilk Türk etnografyacısı «Çaylak Tevfik» için, 1 ağustosta ilk defa Türk darbı mesellerini toplıyan Tekezade için, 15 temmuzda, vaktile Aksarayda oturan büyük musikişinas tanburî Cemil için, 1 teşrinisanide ilk defa memleket posta ve telgraf teşkilâtını kuran «Mustafa efendi» için, 15 teşrinisanide Zonguldak kömür havzasında ilk kömürü bulan Uzun Mehmed için birer gece tahsis edilmiştir.

Bundan başka 15 eylülde büyük gazeteci Ahmed Mitat, 1 teşrinievvelde şair Nedim, 15 teşrinievvelde Fuzulî için birer gece yapılacaktır.

Bütün bu geceler bizim fikrimizden geçmiş: «Halkevlerimiz bunları düşünse de yapsa..» diye temenni ettiğimiz büyük kadirşinaslık hareketleridir.

Şehremini Halkevi sadece bu geceleri tertip etmekle kalmamış, anacağı büyük adamlar hakkında derin tedkikler yapmış, yaşadıkları yerleri tesbit etmiş, hususiyetlerini bulup meydana çıkarmış, tam mânasile onlar hakkında büyük tezler hazırlamıştır. Aferin Şehremini Halkevine..

H. F.

Bay Amcaya göre...

— Sana şaşılacak bir haber vereyim

... Belediye toplantılarından birinde

... Bir zat «Terkos, içilebilir bir su

... «Halka ilân edilsin!...» demiş Sa-

B. A. — Hayır, eğer Terkos içilmeş

Okuyucularımız Bize ne bildiriyor?

Bir okuyucumuzun şikâyetleri

Okuyucularımızdan H. Mahmud imzasile aldığımız bir mektupta üç muhtelif temenni ileri sürülmektedir.

Bazı kimselerin sokaklara tükürüp sümkürmelerindeki çirkin itiyadından pek haklı olarak şikâyet eden bu okuyucumuz, bu hususta neşriyat yapmamızı istiyor. Muhterem okuyucumuz pek iyi bilir ki bu, her şeyden evvel bir içtimaî terbiye meselesidir. Sokakta gezerken bu kadar lâübali hareket eden ve bu çirkin huyun sıhhî, terbiyevî mahzurunu takdir etmiyen kimselerin bu kabil telkin ve irşadlardan da mütenebbih olacakları şüphelidir.

Okuyucumuz, peçe ve kafes devrinden kaldığı zehabile tramvaylardaki renkli camların kaldırılmasını da istiyor. Bu renkli camlar, maziden müdevver kötü bir ananenin bir yadigârı değildir. Vatmanın ziyanın aksinden müteessir olmaması için ön ve arka camların renkli olmasında fennî bir zaruret vardır.

Tünel arabalarında bozuk imlâlı, biçimsiz ilânlardan da şikâyet eden okuyucumuz bu noktada tamamile haklıdır. Hakikaten son günlerde şehrimizin ötesine berisine yapıştırılan ilânlarda, tabelâlarda güzelliğe, türkçemizin şive ve esaslarına uygun olmıyan o kadar yanlış ve çirkin şeylere tesadüf ediliyor ki sinirlenmemek kabil değildir. Bir müddettenbri belediye afiş işlerini üzerine aldı.

Binaenaleyh İstanbul belediyesi bu işi yalnız bir gelir menbaı olarak değil, ayni zamanda türkçemize, bedîî zevklerimize uygun olmıyan bu gibi çirkin vaziyetlerin de önüne geçmek için bir vasıta olarak kullanmalıdır.

***

Gençler ve jimnastik

Tıb fakültesinden S. O 1404 imzasile aldığımız bir mektupta genç okuyucumuz insan için bedenî hareketin lüzumundan bahsettikten sonra gençlerin jimnastik yapmak ihtiyac ve arzusunda bulunduklarını fakat bu jimnastiği nasıl, ne şekilde yapmak lâzımgeleceğinde tereddüt ettiklerini yazıyor ve elde mevcut jimnastik kitaplarında bu gibi izahata tesadüf etmediğinden değerli bir mütehassısın gençlerin maruz kaldığı bu müşkülü halletmesini temenni ediyor.

Okuyucumuzun bu isteğini yerinde bulduk. Jimnastiğin bedenî inkişaf hususundaki mühim rolü kabili inkâr değildir. Binaenaleyh sıhhati koruyacak ve faydalı ve amelî bir jimnastik kitabının ihzarı hususunda Maarif Vekâletinin teşebbüste bulunmasını temenni ederiz.

***

Paşabahçedeki göçmenler

Okuyucularımızdan Bekir Türkay imzasile bir mektup aldık. Bu mektubun hulâsası şudur:

«Bir sene evvel Varnadan göçmen olarak geldik. Paşabahçe şişe fabrikasında çalışıyoruz. İlkönceleri hayatımızı bahçelerde, ahırlarda yatmak suretile geçirdik. Köy mümessili bize ev yapmak üzere arazi verdi. Biz de birer odalı evler yaptırdık.

İki ay evvel Beykoz kaymakamlığından memurlar geldi, evlerimizin yıkılmasını emrettiler ve ruhsatiyesiz ev yaptığımız için 15 lira para cezasını da çalıştığımız fabrikalardan kestiler.

Şimdi belediye encümeni kararile evlerimizi yıkmak için bize son defa 10 gün mühlet verdiler. 30 - 40 aile sokakta kalacaktır. Perişan olacağız.

AKŞAM

Vakıâ bu zavallı aileler, ruhsatiye alınmadan bina yapılmıyacağı hakkındaki kanunî hükümlerden gafil oldukları için bu hâtaya düşmüşlerdir. Fakat bunlar, bir çok mahrumiyetlere katlanarak ana vatana iltica etmiş, himayeye muhtac kimselerdir.

Daimî encümenin kararına diyeceğimiz yoktur. Fakat belediye, her şeyden evvel içtimaî sefaletin önünü almakla da vazifedardır. Binaenaleyh bu vatandaşların evleri yıktırılırken bu zavallılara barınacakları bir yer göstermeleri de çok insanî bir hareket olur fikrindeyiz.

***

Turhal şeker fabrikasında Bay Mustafa A. Görkeye

Gözlerinizin rahatsızlığı hakkında sizi yanlış bir yola sevketmek istemediğimiz için kanunî vaziyetinizi tayin edecek hattı hareketiniz hakkında mensup bulunduğunuz şubeye müracaat ederek sağlam malûmat almanız en doğru bir yoldur.

Şirketi Hariye tarifesi

Vaniköy halkının Şirketi Hayriyeden haklı dilekleri

Vanıköyde oturan birçok okuyucularımızdan aldığımız mektuplarda Şirketi Hayriyenin bu ay başından itibaren tatbik etmeğe başladığı ilkbahar tarifesinden şikâyet edilmekte ve haklı bazı dileklerde bulunulmaktadır. Vanıköyü okuyucularımız diyorlar ki:

«Şirketi Hayriyenin ilkbahar tarifesinde sefrlerini arttıracağını beklerken aksine şahid olduk. Şirketi Hayriyenin akşamları, Vanıköyüne 19,35 postasından sonra ancak 20,10 postası uğratılmaktadır. Halbuki kış tarifesinde, bu iki posta arasında, 20,15 postası da köyümüze uğrıyordu. İlkbahar tarifesinde Çengelköye kadar gelen 20,15 vayurunun Vanıköyüne de uğratılmasını istiyoruz. Bundan başka gene akşamları 18 de Köprüden kalkarak Rumeli iskelesini takiben Vanıköyüne uğrayan vapur, Üsküdar, Kuzguncuk ve Beylerbeyine uğramadığı cihetle, bu taraflardan Vanıköyüne gitmek isteyen yolcular, şayed 17,15 postasına yetişmemişler ise 19,35 postasını beklemeğe mecbur kalıyorlar. Kış tarifesinde olduğu gibi 18 postasının da Vanıköyüne bu iskelelere uğrıyarak gelmesini istiyoruz.

Şirketin İlkbahar tarifesinde pazar seferleri de çok noksandır. Pazar günleri, İstanbula inen Vanköylüler evlerine dönmek için 17,45 postasından sonra 19,45 postasını beklemeğe mecburdurlar. Aradaki iki saatlik fasıla çok uzundur. 19 da köprüden kalkarak Çengelköyüne kadar gelen vapurun da Vanıköyüne uğratılmasını rica ederiz. Bu istediğimiz değişiklikler şirketi fazda bir külfete sokmuyor.

(Akşam: Şirketi Hayriyenin Vanıköy halkının bu haklı dileklerini nazarı itibare almasını temenni ederiz.)

Şair Necdet Rüştü

Gazetemizin kıymetli muharrirlerinden şair Necdet Rüştü, yazılarının hayranı olan okuyucularına güzel bir eser hazırlamaktadır.

Her yazısında satırların bir su gibi akıp gitmesi ve üslûbünün fevkalâde selâseti ile son nesil şairleri içinde başlı başına bir varlık teşkil eden Necdet Rüştünün bu eseri pek yakında nefis bir cild halinde intişar edecektir.

YENİ NEŞRİYAT:

KUMANDANLARIMIZIN HARP HATIRALARI

Kıymetli gazeteci arkadaşlarımızdan Salâhaddin Güngör, bir çok büyük kumandanlarımızla görüşerek onların harp hatıralarını toplamış ve bir kitap halinde neşretmiştir. Yemen, Balkan, Çanakkale ve Kafkas harplerine ve kurtuluş mücadelesi safhalarına ait çok şayanı dikkat hatıraları ihtiva eden bu kitabı karilerimize tavsiye ederiz.

Teşekkür

Babamız eski zaptiye nazırlığından mütekait merhum A. Hamdi Cemiloğlunun ölümü sebebile duyduğumuz büyük acıları, cenazesinde bulunmak, telgraf, mektup ve kart yollamak, evimize gelmek suretile paylaşmak lûtfunda bulunan dostlara ve çok yüksek ve canlı alâkalarile elemlerimizi azaltmıya çalışan Bakırköy C. H. Partisi sayın ilçe yönkuruluna borçlu olduğumuz teşekküre ve minnettarlıklarla derin saygıların ayrı ayrı arzına teessürümüz mâni olduğundan gazetenizin lûtfu delâletini dileriz..

Merhumun ailesi namına
Oğlu Kemal Cemiloğlu — Damadı ve yeğeni Hasan Ferid Perker

Hayvan hırsızı

Gafur şimdiye kadar yüzlerce kasaplık hayvan çalmış!.

Gafur

Sütlüce, Kâğıdhane, Hasköy, Kasımpaşa, bilhassa Osmaniye civarında muhtelif tarihlerde hayvan hırsızlıkları yaptığı zabıtaca tesbit edilen ve üç senedenberi aranan Arnavud Gafurun yakalandığını dün yazmıştık.

Gafur hakkındaki tahkikata devam ve hırsızlıkları birer birer tesbit edilmektedir. Bu azılı hırsızın şimdiye kadar yüzlerce koyun, sığır gibi kasaplık hayvan çaldığı ve geniş mikyasta et kaçakçılığı yaptığı anlaşılmaktadır.

Gafurun üç sene gibi uzun bir zaman içinde yakalanamamasına sebep, kendisine yataklık yapanların Gafurun şerrinden korktukları için zabıtaya daima yanlış malûmat vermeleridir. Gafura yataklık yaptıkları tesbit edilen İbrahim, Bayram, Ahmed adında üç kişi yakalanmıştır. Selman oğlu Cavid adında biri de aranmaktadır. Tahkikata devam ediliyor.

Soy adı almıyanlar

(Baş tarafı inci sahifede)

Yalnız soyadı ve gizli nüfus kanunlarının nüfus idarelerine tahmil ettiği işlere şöyle kısaca bir göz gezdirelim:

1 — Belediye ve muhtarlar tarafından hazırlanarak idareye verilen defterlerin tedkiki.

2 — Münferid beyannamelerin kayıd ve tescili.

3 — 4 teşrinievvel 926 tarihinden evvel akdolunan ve nüfus kütüklerine yazılmamış evlenmelerle bunlardan doğan ve keza kütüklere yazılmamış olan çocukların kaydına aid defterlerin tedkik, tasnif ve tescili.

4 — 15/7/934 tarihinde neşrolunan ve Balkan harbinde hayat ve mematından haber alınamayan vesair sebeblerle ölüp te kaydı silenmemiş olanların tesbiti.

5 — Kanunu medeninin neşri tarihinden sonra evlendirme memuru huzurile yapılan ve fakat nüfus kütüklerine tescil edilmemiş bulunan evlenme vakalarının tesbiti. İlh...

Bugünkü nüfus teşkilâtımızı tek başına işgal edecek kadar çok ve mühim olan bu işlerin nüfus idarelerinin yapmakta oldukları işlerin bir parçasını teşkil ettiği düşünülürse nüfus teşkilâtımızı genişletmek zamanının geldiği kendiliğinden meydana çıkar.

Esasen hükûmet çok evelden bu lüzumu hissetmiş ve bu hususta bir de proje hazırlıyarak Meclise vermişti. Bu projenin biran evvel Meclisten geçerek kanuniyet kesbetmesi bekleniyor.

19 MAYIS
ATATÜRK'ün
Anadolu toprağına ayak bastığı mukaddes gündür.
Milletimizin mukadderatını değiştiren bu günü tebcil için
50 YILIN TARİHİ
Filmi TÜRKÇE olarak hazırlanıyor.

Türkiye Tıb Encümeninden:

Türkiye Tıb Encümeni 12 mayıs 1937 çarşamba akşamı saat 18,30 da Etıbba odası salonunda toplanarak profesör A. Esad Birol tarafından: Unku rahim tüberkülosu ve alelûmum tüberkülos génital hakkında tebliğde bulunacaktır.

Muhterem meslekdaşların teşrifleri rica olunur.

Ziraat bankası kununu

(Baş tarafı birinci sahifede)

hat paşayı hatırladılar. Sendeniz de Ziraat bankasının temelinde bir himmet payı bulan bu büyük zatı, aynı zamanda bir inkılâb şehidi olmak sıfatile huzurunuzda takdir ve tebcil ederim. (Brava sesleri)

B. Celâl Bayar, Ziraat bankasını millî hükûmetimizin nasıl ele aldığını kısaca anlattı. Bankanın bidayette iki milyon altın lira sermaye ile işe başladığını, sonraları sermayenin 11 milyon altın liraya kadar çıktığını, fakat harbi umumî esnasında ve harbi umumiyi müteakip sermayenin kâğıd paraya intikal ettiğini ve nihayet Büyük Millet Meclisinin teşekkül ettiği zaman Ziraat bankasının perişan bir vaziyette ele alındığını söyledikten sonra esaslarını bildirdiğim (Ziraat bankası kanunu) hakkında izahat verdi.

İktisad vekili, kanunun evvelemirde Ziraat bankasının bünyesindeki idare uzuvlarının nazarı itibara alınarak hazırlandığına işaret ettikten sonra, zirai kredi işine temas ederek, dedi ki:

Kredi ne kadar ucuz olursa o kadar iyidir. Buna şüphe yoktur. Fakat bizim için esas olarak korktuğumuz, tehlikeli bulduğumuz şey faizin azlığı, çokluğu değil, istihlâk kredisidir. Ziraat bankasından para alanlar istihsal kredisi olarak değil de şahısları, nefisleri, aileleri için istihlâk kredisi yaparlarsa işte bu hem kendileri ve hem banka için bir felâketin başlamış olduğunu gösterir. İşte bu kanun bütün kuvvetile bunun önüne geçmek istemektedir.

İktisad vekili, Ziraat bankası kanununun sadece bankanın kredi esasını hal için yapıldığını, toprak davasını hal için yapılmadığını, toprak davasının iktisadî noktai nazardan olduğu kadar sosyal noktai nazardan da çok büyük bir mesele olduğunu söyledi.

Encümenlerin küçük çifci üzerinde çok işlediklerini ve bunu genişlettiklerini söyliyen B. Celâl Bayar, küçük çifcilerin isthsal kudretlerinin nisbetleri dahilinde krediden istifade edeceklerini ve küçük çifciden artarsa büyük çifciye de ipotek suretile para verileceğini anlatarak dedi ki:

— Çünkü küçük çifçi tüccar bankalarının kapısını açamaz. Büyük çifcinin ise tüccar bankalarından para bulmasına imkân vardır. Ziraat bankasının 60,000,000 u açan mevduatı vardır. Bunlara yüzde üç buçuktan altıya kadar faiz vermektedir. Bütün bu parayı bittabi kullanacaktır.

İktisad vekilinin izahatından anlaşıldığına göre, Ziraat bankasına, iptidaî maddesi memleket dahilinde yetişen sanayii kurabilmesi ve bu kabil müesseselere iştirak etmesi için selâhiyet verilmiştir.

B. Celâl Bayar tahsilâtın yolunda gittiğini, Ziraat bankasının faize had koymak zamanının henüz gelmediğini söyledikten sonra kanunun kabul edilmesini rica etmiş ve çok uzun süren izahatını şu cümle ile bitirmiştir:

— Ziraat bankası bu kanunla tekâmül edecektir.

Kanunun dördüncü maddesine kadar müzakeresi yapılmış ve vaktin gecikmesi dolayısile Kamutay çarşamba günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Halk için eserler

Arzu ile Kamber, Leylâ ile Mecnun gibi eserler açık üslûpla bastırılıyor

Ankara 10 (Akşam) — Dahiliye vekâletinin halk tarafından çokluk-la okunan Arzu ile Kamber, Ferhad ile Şirin, Leylâ ile Mecnun ve emsali gibi eserleri daha güzel ve açık bir üslûpla yazdırarak bastıracağını bildirmiştim.

Alâkadarlar tarafından yapılan tedkiklere göre memlekette okuma yazma öğrenenlerin sayısının artması bu çeşit eserlerin de sürümünü arttırmıştır. Son bir sene içinde neşredilen bu çeşit eserlerin sayısının yüz seksene çıkması ve okuyucularının sayısının kırk bini bulması bunun canlı bir delilini teşkil eder.

Bu kitaplar içinde senede on, on beş defa basılanlar vardır! Değme eserlerin nail olamadığı ne büyük bir mazhariyet...

Bilhasa mevzuunu halkın kendisinden almış kitaplar en çok rağbet toplıyanlardır.

Halkın eski üslûplarla yazılmış baştan aşağı arapça ve acemce kelimelerle dolu olan bu kitaplardan mâna çıkarmak hususunda çok güçlük çektiği ve hattâ çok kere de bir mâna çıkaramadığı halde gene bu kitaplara rağbet göstermesinin diğer iki mânası da şudur:

1 — Halkın zevkine uygun kitaplarımız yok denilecek dercede azdır.

2 — Halkın zevkine uygun bir şekilde yazılmış kitaplara ihtiyacımız el ile tutulacak kadar mahsüs bir hal almıştır.

Dahiliye vekâletinin son teşebbüsü bu bakımdan, mühim bir noksanın telâfisi yolunda atılmış bir adımdır.

Kumbara birdenbire patladı

Kadıköyünde Ayrılık Çeşme sokağında Reşadın on iki yaşındaki çocuğu Türkân dün sokakta oynarken yuvarlak bir demir parçası bulmuştur. Türkân bunu kumbara zannederek açmak için taşla vururken yuvarlak demir birdenbire şiddetle patlamıştır. Patlama neticesinde Türkânın sol elinin dört parmağı parçalanıp kopmuş, vücudünün muhtelif yerlerinden de yaralanmıştır.

Vakaya elkoyan zabıta, yaralı çocuğu hastaneye kaldırmıştır. Çocuğun elinde patlıyan şeyin ne olduğu henüz anlaşılamamıştır. Bu hususta tahkikat yapılıyor.

İlân yırtanlar hakkında zabıt varakası tutulacak

Son günlerde belediyeye bazı ilân sahipleri müracaat etmişler, afişaj ücreti verdikleri halde duvara asılan ilân ve afişlerinin çok zaman geçmeden yırtıldığından şikâyet etmişlerdir.

Belediye, bu şikâyeti yerinde bulmuş, ilân sahiplerinin haklarının zayi olmaması için ilânların yırtılmalarının önünü almak üzere belediye zabıtası memurlarına tebliğatta bulunmuştur. İlân yırtanlar hakkında derhal zabıt varakası tutulacaktır.

İNGİLTERE TACININ İNCİLERİ
Filmi münasebetile iyi bir müjde!..
SAKARYA sinemasına gönderilen telgrafname sureti
"İngiltere Kralının İncileri,, filmi tam bir muvaffakiyet kazanmıştır. Ekspresle sevkediyoruz. Diğer memleketlerle beraber 18 Mayısta iraesine başlayınız.
SACHA GUİTRY
Sinemacılık tarihinde unutulmıyacak bir tarih olacak olan 18 Mayıs akşamı
BÜYÜK GALA OLARAK
SAKARYA Sinemasında
gösterilmeğe başlanacaktır. Gala ile müteakip günler için biletler şimdiden satılmaktadır. Tel. 41341

SARAY Sinemasında 12 Mayıs Çarşamba günü 21 de
MUNİR NUREDDİN
in mevsim sonu KONSERİ
Fiyatlar: 50, 70, 100, 150 kuruş

SİYASÎ İCMAL

Mısır, kapitülâsyonlardan kurtuluyor

Mısırdaki kapitülâsyonların ilgası için bu hak ve imtiyazları haiz on altı devlet İngiltere ile akdettiği ittifak muahedesi ile istiklâlini temin eden Mısır hükûmeti tarafından İsviçrede Montreux'de davet olunan konferans burada daha evvel toplanan Boğazlar konferansı gibi muvaffakıyet ile neticelendi. Mısırla 16 hükûmet arasında bu memleketteki 250,000 ecnebinin vaziyetini yeniden tayin etmek üzere konferansta kararlaştırılan muahede umum murahhaslar tarafından imzalanmıştır.

Mısır Başvekili ve konferansta baş murahhas bulunan ve Mısırın istiklâl mücadelesinde büyük himmet ve ısrar gösteren (Vefd) partisinin lideri Nahas paşa muzafferane vatanına dönüyor. Konferansta Mısırın dileklerine karşı kendisinin müttefiki İngiltere hiç bir zorluk göstermeyip bilâkis her türlü kolaylığı göstermiş ve diğer devletlerle Mısırın arasında tavassutta bulunmuştu.

İtalya da Mısırda yetmiş bin tebaası bulunduğu halde Akdenizin şarkındaki yerli devletlerin ve milletlerin cümlesine karşı Habeş harbinden sonra çok dostane bir siyaset takip eylediğinden dolayı Mısırın dileklerine karşı itilâfcıyane hareket eder. En büyük zorluk Fransadan gelmişti.

Süveyş kanalı şirketi gibi Mısırda mühim teşebbüslere girişmiş Fransız kumpanyalarının ve harsî müesseselerinin menfaatlerini gözetmekte ötedenberi çok hassas olan Fransa bunların yalnız intikal devresinde değil bunu takip eden zamanlar için de ilelebed vaziyetlerini evvelden tayin etmek hususunda ısrar etmiştir.

Mısır hükûmeti ise 12 sene olarak kararlaştırılan intikal devresinden sonra ecnebi tebaaye ve müesseselere karşı kendisinin hükümranî hakkını ve serbestîsini muhafaza etmekte ayak diremişti. Bir zaman Mısırla Fransa arasındaki ihtilâf yüzünden konferans dağılmak tehlikesini bile göstermişti. Lâkin diğer büyük devletlerin ortaya girmesi ve Nahas paşanın ecnebilere her zaman adilâne ve bilâtefrik iyi muamele edileceğini temin etmesi üzerine Fransanın verdiği proje esas üzere her tarafın mutabık kaldığı muahede imzalanmıştır.

Feyzullah Kazan

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Cennetin kapısı

Bir seyyah İngilterede Knutsford şehri civarında bir kiliseye girerken kapıda şu levhayı okudu:

«Bu ev tanrının evi, bu kapı cennetin kapısıdır.»

Bu levhanın biraz altında da şu levha asılmıştı:

«Bu kapı kış mevsiminde kapalıdır.»

Nazik polisler

Tokyo halkı zabıta memurlarının kabalığından fazla şikâyet etmeğe başladılar. Bunun üzerine emniyet müdürlüğü şubelerine mühim bir tamim gönderdi.

Bundan sonra polis memurları, lüzumundan fazla hızlı giden bir otomobilin şoförüne: Cehenneme kadar yolun var, dur!... diye haykıramıyacaklar.

Ne idüğü bellisiz bir adamın bir kuyumcu dükkânı önünde dolaştığını gördükleri zaman yanına gidecekler:

— Affedersiniz, diyecekler, sizi rahatsız ediyorum, fakat burada ne beklediğinizi söylemek lûtfunda bulunur musunuz?..

Avusturyanın merkezi

Vindsor dükü Enzesfeld şatosuna yerleştikten sonra, Enzesfeld adındaki küçük şehir büyük bir ehemmiyet kazandı. Dünyanın dört bucağında küçük şehre seyyah akını başladı.

Bu münasebetle bir vagonda iki kişi arasında geçen şu muhavereyi kaydediyorlar:

— Nereye gidiyorsunuz!.

— Viyanaya.

— Viyana mı!... Viyana da nedir?.

— Enzesfeld civarında büyük bir şehirdir!...

Güzelleşmek için

Güzellik enstitüleri artık her tarafta taammüm ediyor. Fakat bunlar Amerikada bir ihtisas haline gelmiştir. Doktorlar gibi bu mütehassısların tahsil görmesi lâzım geldiği ileri sürülmektedir. Hattâ bu mütehassısların doktorlardan farkı olmadığı fikri de bir çoklarının zihninde yer bulmuştur. Amerikada bu kabil güzellik doktorları bin bir çareye tevessül ediyorlar. Ne garibdir ki bunların çoğu maziden eski Mısır ve Roma kraliçelerinin kullandıkları usullerden istifade etmeğe çalışıyorlar. Meselâ resimde gördüğünüz kadın bir süt banyosu almaktadır. Yalnız sütün köpürmesi için içine tazyik edilmiş hava konmuştur. kadın bu süt köpükleri içinde tenine yeni bir tazelik vermeğe çalışırken ayni zamanda yüzüne bir maske geçirmiştir. İddia edildiğine göre bu maske yüz buruşuklarını giderir, tene güzel bir renk verir, yüzü gençleştirir. Doğru mu, değil mi?.. Bunu ancak bu usulü tatbik edenler bilir.

Tufandan evvel

Nev-York tarihi tabiî müzesinde Baluşliryun dedikleri bir hayvanın iskeleti vardır.

Bu hayvan Tufandan evvel, yani bundan birkaç milyon sene evvel Asya yaylâlarında yaşamış olan bir hayvandır. Ağırlığı yedi bin kilo imiş!.

İzmir (Akşam) — İzmirde bulunan ressamlarımız, Halkevi salonunda güzel bir resim sergisi vücude getirmişlerdir. Güzel sanatlar şubesinin teşebbüsile kurulan sergi, İzmir münevverlerile sanayii nefise muhiblerinin yüksek alâkasile karşılanmıştır. Resmimiz, bu sergiden güzel bir köşeyi gösteriyor.

Posta ve telgraf ve telefon birliği

Müşterek posta pulları ve kolipostal ücretleri

Ankara 10 (Hususî muhabirimizden) — Türkiye, Çekoslovakya, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistan arasında bir posta, telgraf ve telefon birliği vücude getirildiğini bildirmiştim.

Bu memleketler arasındaki posta, telgraf ve telefon münasebetlerinin inkişaf ve yakınlaştırılmasına çalışacak olan birlik tarafından Balkan antantı ile Küçük antant için ayrı ayrı olmak üzere, hususî işaretlerle müşterek bir (timsalî) tasvirî taşıyan posta pulları çıkarılacaktır.

İlk iş olarak, her iki antant konsey toplantıları münasebetile, beynelmilel münasebetler için âdî bir mektup (ilk sıklet derecesi) ücretine karşılık bir pul ve birlik arasındaki münasebetler için de diğer bir pul çıkarılacaktır.

Birlik komitesi, bütün pul serisi için müşterek pullar ihdası imkânlarını araştıracaktır.

Türkiyeden Çekoslovakya, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistana gönderilecek posta müraselâtından alınacak ücretler şu suretle tesbit edilmiştir:

Mektuplardan 20 grama kadar 8, 20 gramdan sonraki her munzam derece için 5, âdî posta kartlarından 5, cevaplılarından 10, iş kâğıdlarından her elli gram için 1,10, basılmış kâğıdlardan her elli gram için 1,10, ticarî eşyası örneklerinden her elli gram için 1,10, taahhüd maktu resmi 8, alma haberi ücreti 8, sonradan istenen alma haberi ücreti 12, değer konmuş mektup ve kutuların her üç yüz frank değerinden teminiye ücreti 12 kuruş, doğrudan doğruya tâbi ve nâşirler veya bunların vekilleri tarafından gönderilen gazeteler ve mevkut kitaplar ve müzik kâğıdlarının her elli gramı için otuz para ücret alınacaktır.

Kolipostal

Kolipostal ücretleri Türkiyenin Avrupa ve Asya kısımları için ayrı ayrı tesbit edilmiştir.

Türkiyenin Avrupa kısmına gönderilecek kolipostalların bir kilogramına kadar her paketinden 24, beş kilogramına kadar 40, on kilogramına kadar 80, 15 kilogramına kadar 120 ve yirmi kligramına kadar da 160 kuruş ücret alınacaktır.

Türkiyenin Asya kısmına gönderilecek kolipostalların bir kilogramına kadar her paketinden 44, beş kilogramına kadar 64, on kilogramına kadar 104, on beş kilogramına kadar 144 ve yirmi kilogramına kadar da 184 kuruş ücret alınacaktır.

Bitlis, Gaziantep, Maraş, Siverek, Urfa Van merkezlerinden gönderilecek her paket için bir kilograma kadar 104, beş kilograma kadar 120, on kilograma kadar her paketten 160 kuruş koli ücreti alınacaktır.

Türk - Fransız muhtelit hakem mahkemesi

Lozan muahedesi mucibince teşekkül eden muhtelit hakem mahkemelerinden çoğu işlerini bitirmişler ve muamelelerini tasfiye etmişlerdi. Yalnız Çukurova ve Buer Mareşal davaları henüz neticelenmediğinden Türk - Fransız muhtelit hakem mahkemesi işini bitirememiştir.

Bundan başka karar alındığı halde henüz takip ve intaç edilmiyen bazı işler de bulunduğundan mayıs sonunda müddeti bitecek olan Türk ümum ajanının bir sene daha çalışması esas itibarile kararlaştırılmıştır.

Bir kız araba altında kalarak yaralanıyor

Yekta adında biri dün bindiği yük arabısını hızla sürerek Yedikule caddesinden geçerken sokakta oynamakta olan bahçıvan Mehmedin iki yaşındaki kızı Emineye çarpmıştır. Küçük Emine tekerlekler altında bir çok yerlerinden tehlikeli surette yaralanmış, baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Arabacı Yekta yakalanarak kaza etrafında tahkikata girişilmiştir.

Ankara mektupları

Ziraat bankası ve Emniyet sandığı memurlarının tekaüdlüğü

Ziraat bankası kanun lâyihasına mühim maddeler kondu

Ankara (Hususî muhabirimizden) — Ziraat bankası kanunu lâyihası Ziraat, İktisad, Maliye ve Bütçe encümenlerinde görüşülerek umumî heyete sevkedilmiş iken Başbakan B. İsmet İnönünün parti grupunda verdiği izahat üzerine projenin bir kere de Adliye encümenince tedkiki meclis tarafından karar altına alınmıştı.

Bu karar üzerine lâyihayı tedkik eden Adliye encümeni mühim sayılacak bazı değişiklikler yapmıştır. Bu tadillerin başında, çiftçinin tütün gibi «nevileri ve şekilleri banka statüsünde gösterilecek toplanmış veya toplanmamış mahsuller»ini bankaya karşılık göstererek kredi alabilmeleri geliyor.

Kredi ve satış kooperatifleri

Bunu, ziraî kredilerin tanzim ve tevziinde mühim rol oynıyacak olan kredi v satış kooperatiflerinden Ticaret kanununa göre kurulan ve kurulacak olanlarının ziraî bir maksadla teşekkül etmiş olsalar dahi, bankanın kontrolu altına alınmamaları -ki Bütçe encümeni bunun aksini terviç etmiştir- şeklindeki tadili takip etmektedir.

Adliye encümeni paraya çevirmede icra kanunu hükümlerinin mahfuz tutulması lüzumuna kail olarak, kanunda gözönüne alınan tecil sebepleri olmaksızın vadelerinde ödenmeyen ziraî alacakların Tahsili emval kanunu yolu ile tahsil teklifini muvakkat bir tedbir olarak tasvip eylemiş ve buna aid olan maddeyi, hapisle tazyik hükmünü tazammun etmemek üzere beş sene için kabul etmiştir.

Memurların tekaüdlüklerine dair hükümler

Projenin Adliye encümenine havalesini icap ettiren mühim sebeplerden biri de Ziraat bankası memurlarının tekaüdlüklerinin mümasil millî müesseseler memurlarına temin edilen hak ve menfaatler derecesine çıkarılması teşkil ediyordu. Onun için Adliye encümeninin projenin bu faslı üzerinde yaptığı tadilâtı daha doğrusu bu vadide koyduğu yeni esasları bütün banka memurlarını alâkadar edeceğini düşünerek etraflı bir surette nakledeceğiz.

Ziraat bankasının daimî aylıklı memurları için hükmî şahsiyeti haiz olmak üzere «Türkiye Cümhuriyeti Ziraat bankası memurları tekaüd sandığı» adını taşıyacak bir teşekkül vücude getirilecektir. 9 şubat 1931 tarihli sened ve ayni tarihli statü ile vücude getirilmiş olan «Türkiye Ziraat bankası memurin ve müstahdemin yardım sandığı»nın mevcud parası ve alacakları bu sandığa devrolunacaktır.

Sandığın gelirleri ve sermayesi

Tekaüd sandığının sermayesi ve gelirleri şunlar olacaktır:

1 — Yardım sandığından devrolunacak para ve bu sandığın alacakları.

2 — Türkiye Ziraat bankası idare meclisinin 23/6/1930 tarihli kararı ile banka memurlarına tekaüdlük istihkaklarını tasfiye maksadile verilen tekaüd tazminatından istirdad edilecek paralar.

3 — Daimî aylıklı memurlara her ay verilen aylıkların yüzde beşine muadil olarak bankaca her ay verilecek paralar.

4 — Hizmete alınan daimî aylıklı memurların ilk aylıklarından kesilecek yüzde yirmi beşler ile aylıkları arttırılan meurların iki aylık zamları.

6 — Tekaüd sandığının mevcudu ile alacakları devlet emvaline mahsus hak ve rüchanları haiz olacaktır.

Banka memurlarından fiilî hizmetleri otuz seneyi veya yaşları altmışı tecavüz edenler tekaüdlüklerini isteyebileceklerdir. Bunlara hizmet müddetlerine ve maaşlarına göre 1683 numaralı tekaüd kanununun dördüncü ve altıncı maddeleri mucibince tahsis olunabilecek maaş miktarını geçmemek kaydi ile ve 2904 numaralı kanunun 12 nci maddesindeki cedvelde yazılı nisbetler üzerinden maaş tahsis edilecektir.

Vazifelerini normal bir şekilde ifaya mani bir malûliyete uğrayan hizmet müddetleri yirmi sene veya daha ziyade olduğu takdirde tekaüde sevkedileceklerdir. Bunlara da yukarıda yazılı esaslar dairesinde maaş tahsis edilecektir.

Diğer hal ve vaziyetlerde memurlara temin edilecek hak ve menfaatler 2904 numaralı kanunun mümasil hal ve vaziyetlerine müteallik hükümlerine kıyasen ve bu hükümlerle memurlara tanınan hak ve menfaatleri aşmıyacak surette tayin ve tesbit edilecektir.

Devlet ve banka hizmetlerindeki haklarına mukabil bankadan tasfiye tazminatı almış olanlar projenin kanuniyet kesbedeceği tarihten itibaren üç ay içinde bankaya verecekleri bir beyanname ile bu tekaüd haklarını muhafaza edebileceklerdir. Bu takdirde bankadan aldıkları paralar, vergileri hariç olmak üzere, banka tekaüd sandığınca namlarına borç olarak kaydedilecektir. Bu borç maaşlarından yüzde onu ve maaşları iki yüz lirayı tecavüz ettiği takdirde yüzde yirmisi kesilmek suretile tahsil olunacaktır.

Borçlulardan tekaüd olanlara sandıkça tahsis edilecek aylıkların yüzde yirmi beşi ve bu gibilere verilecek tekaüd tazminatının veya reddedilecek aidatın mecmuu kezalik borçlarına mahsup edilecektir.

Tekaüd olmadan bankadan ayrılacaklara verilecek aidat

Banka memurlarından tekaüd hakkını ihraz etmeden önce bankadan alâkası kesileceklere sandık talimatnamesine göre iade edilecek aidat, projenin kanuniyet kesbinden sonra maaşlarından yapılacak tevkifatla, şimdiye kadar devlet ve banka hizmetlerinde maşlarının kesilmiş bilûmum tekaüd aidatından ve yardım sandığına adlarına yatırılmış paraların yarısından ibaret olacaktır.

Ziraat bankasından 1/6/1930 tarihinden evvel ayrılanlar hakkında 1325 tarihli tekaüd kanununun hükümlerine göre muamel yapılacak ve bu gibilere tahsis edilmiş ve edilebilecek maaşların bankaca verilmesine devam olunacaktır.

İstanbul Emniyet sandığı memurlarının tekaüdlükleri

Projenin tekaüd sandığı hakkında Ziraat bankası memurlarına tanıdığı hak ve menfaatlere ve tahmil ettiği vecibelere aid hükümler, Emniyet sandığı memurları hakkında da tatbik olunacak ve bu memurların Ziraat bankasında geçen müddetleri tekaüdlüklerinde hesaba katılacaktır. Emniyet sandığı memurları projenin Ziraat bankası memurlarına verdiği diğer hak ve menfaatlerden de istifade edeceklerdir.

İstanbul Emniyet sandığında müteşekkil (Emniyet sandığı yardım sandığı)nın bütün mevcudu ve hakları ile borçları projenin kanuniyet kesbederek neşrinden sonra Ziraat bankası tekaüd sandığına devrolunacaktır.

Kefalet sandıkları

Projenin neşrinden itbairen Türkiye cümhuriyeti Ziraat bankasında ve Emniyet sandığında (Türkiye cümhuriyeti Ziraat bankası memurları müteselsil kefalet sandığı) ile (İstanbul Emniyet sandığı memurları müteselsil kefalet sandığı) adları ile birer sandık kurulacaktır.

EV KADIN MODA

Genç kız için düğün elbisesi

Bursadan Emel Altuğ imzasile aldığımız bir mektupta 16 yaşında bir kızın ablasının düğününde tuvalet giyip giyemiyeceği soruluyor. Bu sualin cevabını iki modelle birlikte neşrediyoruz:

Sizin yaşınızda bir genç kız ablasının düğününde sade bir tuvalet giyebilir. Fakat boyunuz kısa ve zayif iseniz tuvalet giymekten vazgeçiniz.

Siz bu iki tuvalet modeli arasında beğendiğinizi intihap ediniz. İkisi de sade ve kibardır. Birincisi mavi yahut pembe taftadan yapılmıştır. Eteği dar ve uzundur. Bluzu şömizet biçimidir. Yalnız düğmeleri elmas taklididir. Eteğin üzerine kloş ve bol yere kadar uzun ayni renk kalın ipekli tülden diğer bir eteği vardır. Bu elbiseyi ayni renk ipekli iskarpinle giymelisiniz.

İkinci elbise beyaz ipekli organdiden yahut muslindendir. Bluzu düzdür. Yakası ve kolları renkli küçük yapma çiçeklerle süslenmiştir. Eteğine dar valansiyen dantelleri dikilmiştir. Dantellerin üzerine bluzdaki ayni çiçekler serpme olarak şuraya buraya dikilmiştir. Bu elbise ile çiçeğin renginde ipekli ayakkabı giyilmelidir.

İki elbisenin üzerine arkalarının nasıl olduğunu gösterir küçük model yapıştırılmıştır.

Tereyağını muhafaza

Hava ısınınca sabah yenilen tereyağını taze olarak muhafaza etmek güçtür. Eğer tereyağında bayat kokusu varsa iki bardak su içine iki çorba kaşığı bikarbonat dö sut karıştırıp ezmeli ve bu su içinde tereyağını iki buçuk saat bırakmalı. Sonra çeşme altında temiz su ile yıkayınca tereyağı taze olur.

Tereyağının üzeri daima temiz su ile örtülmelidir.

Camların temizliği

Her sabah odalar temizlenip tozu alınırken pencerelerin camlarının iç ve dış taraftan da tozunu almak camların daima temiz görünmesini temin eder.

Elbiseleri işlemek modası rağbette

İpekle, yünle yahud simle elbiseleri işlemek modası günden güne rağbet buluyor. Bu tarzda işlenen birkaç elbise ve tabii büyüklükte iş modeli neşrediyoruz:

1 — Yeşil ince yünlüden elbise. Yakası ve kemeri simle işlenmiştir.

2 — İnce alpaktan elbise ve bolero. Boleronun etrafı beyaz ipekle işlenmiştir. Jilesi beyaz ipekli pikedendir.

3 — Siyah krep marokenden elbise. Kemerin yukarısındaki parça sarı simle işlenmiştir.

4 — Kahverengi ince yünlüden etek ve kazak. Yakanın etrafı ve önü sarı yünle işlenmiştir.

5 — Lâcivert tayör. Yakası, reverleri ve kol kapakları beyazla işlenmiştir.

Reçelli torte

250 gram ince Amerikan şekerini 8 yumurtanın sarısı ile bir çeyrek saat vurmalı. 125 gram unla 125 gram patates ununu azar azar ilâve ederek vurmalı. Nihayet ayrıca köpürtülen sekiz yumurta akını karıştırmalı yağlanmış tepsiye dökerek fırında pişirmeli.

Kalıptan çıkıp soğuduğu zaman eninden üç dört parçaya taksim etmeli. Her bir parça üzerine başka bir reçel sürerek katları üst üste koyarak eski halini vermeli. Reçeller, çilek kayisi, portakal, olmalıdır.

Tortenin üzerine hafifçe kayisi marmelâdı sürmeli, bol makineden geçmiş tuzsuz şamfıstığı serpmeli.

Arzu edilirse bu tortenin üzeri krem şantiyi ile süslenebilir.

Fazla tuzu gidermek

Pişirilen bir yemeğe fazla tuz atılmışsa bunu hafifletmek için ateşten indirilmiş olan tencerenin ortasına bir çay şekeri koymalı 40 saniye durduktan sonra kaşıkla şekeri çıkarmalı. Yemeğin tuzu epeyce hafifler.

Kek yaparken

Kek yapıldığı zaman umumiyetle içine atılan üzümler dibine durulur. Buna mâni olmak için kek hamuru hazır olunca evvelce çöpleri ayıklanıp hazırlanan üzümleri az un içerisinde yuvarlamalı, kekin içine atıp karıştırmalı, yağlanmış kalıba dökerek çok kızgın fırında pişirmelidir. Fırın çok sıcak olursa üzümler dibe durulmaz. Bir kaç dakika sonra kekin üzeri pembeleşince bir kâğıd kapamalı ve pişirmeli.

Moda haberleri

Muhtelif renkte çizgili ipekli kumaşlardan bluz giyilmektedir. Ayni çizgili tafta kurdeleden şapkalara garnitür yapılmaktadır.

★ *Elbiselere konulacak düğmeler için sedef çok kullanılıyor.*

★ *Kısa kollu elbiselerle renkli tülden uzun eldivenler giyilecektir.*

★ *Tayörün cebinden bluzun renginde büyük bir mendil sarkıtmak modadır.*

★ *Tepesi başka kenarı başka renk hasır şapka giymek çok taammüm etmiştir.*

★ *Yağmurlu havada kullanılacak şemsiyeler ekmek kabuğu renginde şeffaf yağlanmış taftadan olmalıdır.*

★ *Göğse kadar inen ve şapka üstünden atılarak bütün başı örten vualetler modadır.*

★ *Giyilen ipek çorap ne kadar ince ise rengi o nisbette koyulaşmalıdır.*

★ *Ayni kola sekiz on bilezik takıldığı çok görülüyor.*

MUŞKULLERE CEVAP

Çillere karşı

Çilli yüz: Çilleri tamamile geçiren ilâç yoktur. Yüzünüze oksijenli suyu bir pamukla sürüp kurumağa bırakınız. Sonra krem sürünüz. Krem yerine zeytinyağı sürseniz daha çok fayda görürsünüz. Oksijenli su cildi tahriş ettiği için sonra yağlı bir madde sürmek icab eder. Yüzünüzdeki çiller güneşten oluyorsa şu ilâcın tesiri olur:

Bir avuç acı bademi, iç ince kabuklarını ayıkladıktan sonra havanda dövünüz, sonra bunu bir miktar gülsuyu ile sulandırarak süt gibi sulu bir mayı haline getiriniz. Bu mayii bir tülbentten süzerek bir şişeye koyunuz. Her gece yatarken bir pamukla bu ilâçtan çillere sürüp öylece yatınız.

Yulaf unundan bisküi

Ankara Yenişehir Çelik: Yulaf unu ile rejim bisküiti yapılabilir. Bir çorba kaşığı tereyağını hafifçe ısıtınız. İçerisine bir veya bir buçuk kaşık ince toz şeker ve bir tutam dövülmüş yeşil anason atınız. Karıştırınız ve yulaf ununu azar azar ilâve ediniz. Merdane ile açılabilecek bir hamur elde edince güzelce yoğurduktan sonra yarım parmak kalınlığında açınız. Kahve fincanı ile küçük bisküiler kesiniz. Yağlanmış tepsiye dizerek hafif fırında yirmi dakika pişiriniz.

★ Ortaköy S. Z: Kedinizi bir baytara gösteriniz.

Esad Mahmud Karakurd

SON GECE!..

Tefrika No. 32

— Matmazelle bir meseleyi münakaşa ediyorduk da!...

— Ya öyle mi?.

Kız, Maryoraya bakıyor...

— Merak edilecek bir mesele değil Maryora!... Yüzbaşile bir kurunu vüste hâdisesini tedkik ediyorduk da!...

Maryoranın cevap vermesine vakit bırakmadan başile zabiti selâmlıyor...

— Tekrar dans edeceğiz değil mi yüzbaşı?...

— Hay hay efendim!...

Hemen dönen çiftlerin arasına karışıp gidiyor... Maryora ile yüzbaşı, üstü halılarla örtülü duvarın köşesinde yalnız kalıyorlar...Maryora tamamile lâkayıd görünmeğe çalışıyor.

— Çok sevimli, zeki bir kız değil mi?.

— Sizi tanımamış olsaydım eğer!..

Kız, zabitin sözünü kesiyor...

— Rica ederim yüzbaşı; gene başlamayınız!...

— Matmazel Maryora; niçin beni!...

— Başlamayın diyorum size!...

— Bazan o kadar kalbsiz, o kadar insafsız oluyorsunuz ki!...

Kız, yüzbaşının söylediklerini işitmiyor sanki!... Gülüyor.. dudaklarında bir akşam güneşinin kızıllığını yakarak gülüyor...

— Bırakın diyorum size bu saçmaları şimdi!...

Sonra başını kaldırıyor... Yüzbaşının dalga dalga kıvrılan, bükülen saçlarına bakıyor... Gözlerini seyrediyor..

— Faruk bey; bakışlarınız, büyük bir zaferin, gururun ışıklarını vermeğe devam ediyor... Bütün bir salonun, daha doğrusu burayı dolduran bütün genç kızların kalbine hâkim oldunuz bu gece!...

Zabit, lâkayıd dudaklarını büküyor...

— Neye yarar matmazel; bütün genç kızların kalbine hâkim olmak!... Ben şu anda bütün dünya kızlarının kalbine hâkim olmaktansa, tek ve mağrur bir kadının küçücük bir iltifatına nail olmağı tercih ederdim.

— Rica ederim söyler misiniz bana yüzbaşı; kim öğretti size böyle saçma sapan konuşmağı?... Hem siz asker misiniz, yoksa şairliğe yeltenen bir orta mekteb kaçkını mı? Ne olduğunuzu bir türlü keşfedemiyorum!...

— İbraile asker olarak geldiğimi biliyorum amma, giderken ne olacağımı şimdiden kestirmeğe imkân yok matmazel!...

— Madem ki ne olacağınızı şimdiden kestirmeğe imkân yok! o halde daima dikkatli bulunmağa çalışmalısınız!... Nenize lâzım hem; siz asker bir adamsınız!... Öyle sonu müphem ve karışık işlere girmeniz doğru değil!. Sonra korkarım, bir tehlikeye maruz kalırsınız!...

— Tehlikesiz hayatın hiç zevki yoktur matmazel; birşey ne kadar zor kazanılırsa o kadar kıymetlidir!...

— Amma kazanılırsa kıymetlidir değil mi? Ya binbir güçlük, binbir zahmet içinde çalışır, çalışır da sonunda da kazanamazsanız.

— Ben bu kubbenin altında çalışılıp da kazanılmıyacak şeyin mevcud olduğuna inanmıyorum!...

— Çok mağrursunuz!... Çok kendinize güveniyorsunuz yüzbaşı!...

Tam bu sırada ilerden gene ince bir kadın sesi yükseliyor...

— Yüzbaşı.. yüzbaşı geliniz sizinle dans edeceğiz!...

Uzun boylu, ince bilekli, kumral yüzlü bir kız!... Tıpkı eski Yunan güzellerine benziyor... Üzerinde beyaz tül elbiseler... Yüzbaşının yanına koşarak geliyor... Zabiti bileklerinden yakalıyor...

— Müsaadenizle matmazel Maryora!...

Faruk beyin, bir tek söz söylemesine meydan yok... Çekip götürüyor onu...

O sırada muzik ağır bir Viyana valsine başlamıştır. Hemen kollarını zabitin omuzuna atıyor... Başlıyorlar dönmeğe!...

Maryora; gene üzerinde geniş limon yaprakları sarkan büyük saksının arkasında yalnız kalmıştır...

Uzun boylu, ince bilekli, kumral yüzlü kız, gözlerini zabitin gözlerine dikmiş, eteklerinin uçlarını uçurarak dönüyor...

— Ne güzel dans ediyorsunuz yüzbaşı!...

— Siz de mi öyle buluyorsunuz efendim?..

— Ya; başkaları da mı ayni şeyi söylediler?...

— Burada âdet anlaşılan bu, matmazel!...

— Hakikaten ciddi söylüyorum; ben hayatımda bu kadar heyecanla dans ettiğimi bilmem!...

Zabit, gözlerini kırparak gülüyor...

— Siz Rumen kızları, ne kadar birbirinize benziyorsunuz matmazel!... Yalnız renkleriniz değil, konuşmanız, sözleriniz de ayni!...

Zabit; kuvvetli bir erkek ağzının bütün ihtiras ve güzelliğini kalın ve kırmızı dudaklarının üzerinde toplıyarak gülüyor...

— Hem siz, bana söyler misiniz rica ederim matmazel!... Bütün Rumen kızları hep sizin gibi böyle şuh ve şapkın mı olurlar?...

Kız, hiç lâkaydısını bozmuyor...

— E!... Aşağı yukarı!...

— Doğru söylemiyorsunuz, meselâ ben hiç çapkın olmıyan bazı Rumen kızları da tanıyorum...

Kız gözlerini kaldırarak mânalı mânalı zabite bakıyor...

— Kimi tanıyorsunuz?. Meselâ Maryora gibi mi demek istiyorsunuz?..

— Yooo!... Meselâ o da olabilir...

— Ne biliyorsunuz, onun çapkın olmadığını?...

— Bilmez olur mıyım, evlerinde oturuyorum!...

— Evlerinde oturmak kâfi değil onun asıl göynünde oturmalısınız ki çapkın olup olmadığını bilesiniz!...

— Onun göynünde oturmak zannettiğiniz kadar kolay olmasa gerek matmazel!...

Uzun boylu, ince bilekli, kumral yüzlü kız, içi, ışıl ışıl yanan gözlerini zabitin gözlerine dikmiş bakıyor...

(Arkası var)

Türk gençliğinin her şubesini alâkadar eden büyük bir anket

Gençlik nasıl yetişiyor ?

Zehirli bir yılanın başında bir genç kız tedkikat yaparken ötede..

"Bizim üniversitede lâboratuar faaliyeti yok„ diyenler gelsinler hayvanat enstitüsünü görsünler

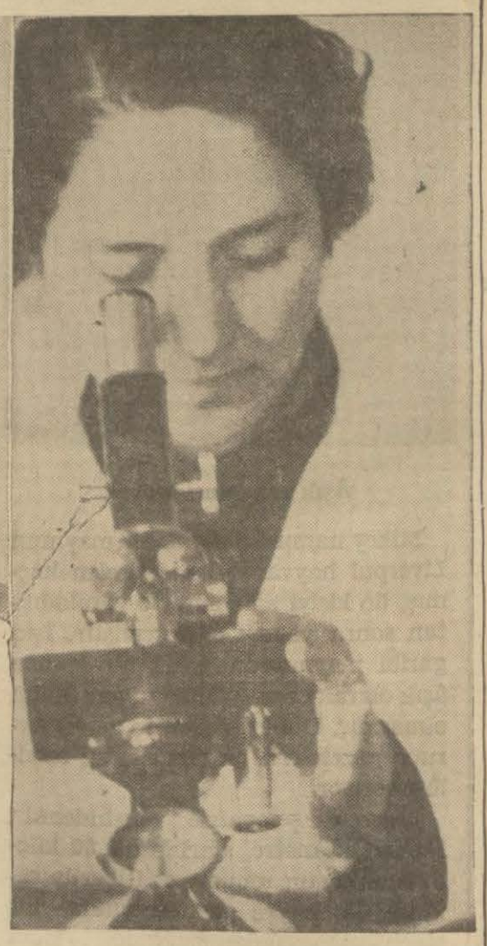

Herkesin önünde bir mikroskop ve herkes tedkikatla meşgul

Türkiyenin en asrî binalarından biri olan Hayvanat enstitüsüne giriyoruz... Gayet şık koridorun üzerine bakan, beyaz ve harikulâde güzel kapılar... Beni gezdiren rehberim:

— Bunlar diyor, asistan bayanlarımızın çalışma odaları...

— Asistanların hepsi bayan mı?..

— Hemen hemen.. yalnız biri erkek.,

Kapılarında kartvizitleri yapışık olan asistanların adlarını okuyoruz: Doktor Melâhat Çağlar, asistan Saime Sürel, asistan Naciye Erktin, asistan Seniha, asistan Fadıle, asistan Fahire..

Biraz sonra talebe ile ve asistanlarla karşılaşıyoruz. Beyaz önlüklü genç kızlarla, delikanlılar bize yol gösteriyorlar. Asistan bayanlar bizi evvelâ bir lâboratuvar dairesine soktular.. baktık. 83 iskemle, 83 elektrik ve önlerinde 83 mikroskop..

Her talebe, her asistan bayan bir mikroskobun önüne oturmuşlar.. gözlerini camlara dikmişler, ellerindeki kalemlerle, önlerindeki kâğıtlara mütemadiyen gördüklerini kaydediyorlar...

Bir cam şişenin içinde bir yılan.. en zehirli yılanlardan biri imiş.. bir genç kıza soruyorum:

— Neye çalışıyorsunuz?

Gayet soğuk kanlılıkla cevap veriyor:

— Yılanların üzerinde tetkikat yapıyorum.. zehirli yılanlar üzerine...

Aşağı iniyoruz. Hayvan teşrihlerinin yapıldığı lâboratuvardayız.. aynı genç kız bu sefer aşağıda bir yılanı, sanki kendisine gayet şık bir elbise biçiyor gibi kesiyor, teşrihini yapıyor.. öteki köşede bir genç talebe dört beş kurbağa arasına gömülmüş.

Civarda kesilen balıklar, tavşanlar, kurbağalar, kuşlar.. başka bir talebeye soruyorum:

— Siz neye çalışıyorsunuz?

— Hamam böcekleri hakkında bir etüd hazırlıyorum..

Bu büyük lâboratuvar faaliyetini görünce aklıma bir kaç gün evvel bir muharrir arkadaşın yazdığı bir yazı geliyor. Muharrir aşağı yukarı diyor ki:

«Bizim memlekette lâboratuvar faaliyeti yok.. çünkü bizim üniversite lisenin bir devamından ibarettir. Burada henüz ne lâboratuvar mesaisi, ne klinik tecrübeleri teessüs etmemiştir. Bunun için çocuğumu Amerikan üniversitelerinden birine göndermeğe karar verdim. Çünkü Türk üniversitesinde çocuğa kürsüden bir takım malûmat telkin edecekler, fakat ona tetkik ve tetebbü metodunu vermiyeceklerdir.»

Muharrir aşağı yukarı bizim üniversitemizi iskolastik tahsil metodları takib edilen, ve yalnız kürsüden talebeye ders takrir edilen bir yer olarak tarif ediyor.

— Bizde lâboratuvar faaliyeti yok!. Diyen muharrir gelsin de hayvanat, nebatat, coğrafya enstitülerini, buradaki lâboratuvar faaliyetini görsün?. Yalnız buralarda mı ya? Tıbbiyenin bütün dersleri kliniklerde, hastanele de geçiyor, diş tabibi mektebinin hemen bütün dersleri lâboratuvarda geçiyor.

Bütün bunların karşısında nasıl:

— Bizim üniversitede lâboratuvar faaliyeti yok.. diyebiliriz.

***

Bir genç kız örümceklerin üzerine iğilmiş. Harıl harıl çalışıyor.. soruyorum:

— Örümcekleri tetkik ediyorsunuz değil mi?

— Evet..

Aklıma bir sual geliyor, iri bir örümceği gösteriyorum:

— Bu erkek mi? Dişi mi?.

— Dişi.. maalesef erkek örümcek bulmak çok müşkül... Çünkü örümcekler aşkta çok insafsızdırlar. Dişi örümcekler erkek örümcekleri yiyorlar. Bunun için erkek örümcek bulmak bizim için epey müşkül oluyor..

Bir istakozun cümlei asabiyesini tetkik eden bir genç asistan:

— Bizim memlekette diyor, şimdiye kadar hayvanlar, haşereler üzerinde aşağı yukarı hiç tetkikat yapılmamış... Binaenaleyh bizim memlekketeki hayvanlar ve haşereler ilim kitapları için tamamile yeni bir mevzudur. Yaptığımız tetkiklerde bizdeki hayvanların, haşerelerin bir çok huusiyetleri olduğunu gördük. Meselâ bizim istakozlarımızın pek çok hususî tarafları vardır. Konyada bir kuyuda şimdiye kadar hiç bir yerde rasgelinmiyen bir sinek çıktı. Sonra ilim kitaplarında meselâ bir haşerenin, bir böceğin taşlar altında bulunduğu kaydedilir. Biz böyle haşereleri çok defa burada ağaçlar üzerinde bulduk.

Hayvancılık böcekçilik tetkiki noktai nazarından çok ihmale uğrıyan bu saha bizim genç âlimlerimiz için bakir bir ilim mevzuudur.

— Burada bütün haşereler bütün böcekler tetkik ediliyor mu?

(Devamı 11 nci sahifede)

Hikmet Feridun Es

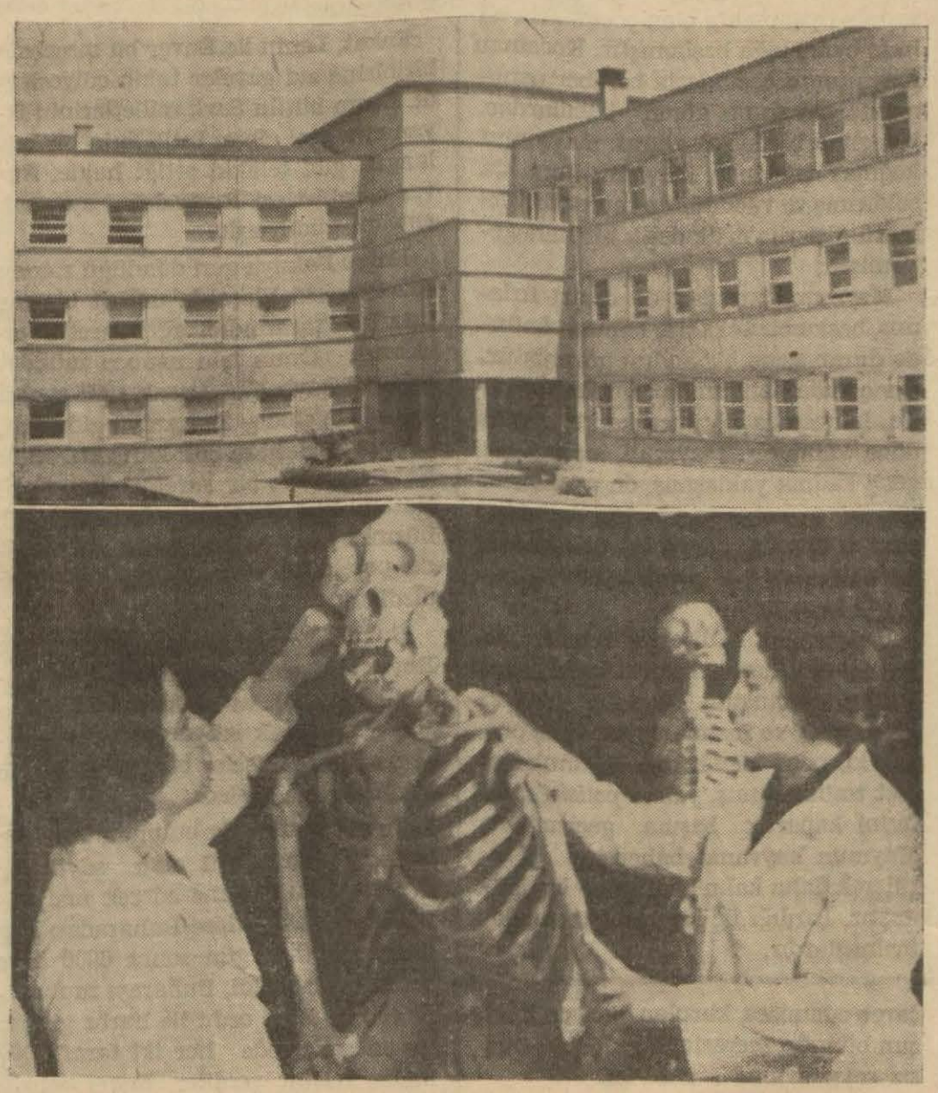

Türkiyenin en asrî binalarından Hayvanat enstitüsü, bir goril heykeli önünde tedkikat

"Ittihad ve Terakki„ nin son devirlerinde

Suikasdlar ve entrikalar

Tefrika No. 93 — Yazan: Mustafa Ragıb Es-atlı

Âyan, idarei örfiye salâhiyetini Harbiye nezaretinden almak şöyle dursun, bu salâhiyetleri genişletti.

Binaenaleyh hiç endişe etmeğe lüzum yoktur: Siz teşkilâtınızla vaziyeti yakından takib ediniz. Ne zaman asayişi muhafaza etmekte imkânsızlık karşısında kalırsanız, o zaman bize hemen haber veriniz, biz heran için Elimizdeki talimatnameye göre vazifemizi yapmağa kadiriz. Hâdise, küçük inzibat kuvvetlerile önlenmiyecek kadar mühim ise, lüzumu halinde daha büyük kuvvetler sevkederiz. Merkez kumandanlığının bu hususlaki geniş salâhiyetinden tabiî haberdarsınız. Ancak size şunu da ilâve edeyim ki bu gibi vakalarda behemehal askerin müdahalesine ihtiyac görülen zamanı iyi tayin etmek lâzımdır.»

Polis müdür muavini. Merkez kumandan muavinini kandıramıyacağını görünce daha fazla ısrar etmeden B. Şerife veda ederek ayrıldı.

Enver paşa ne düşünüyordu?

B. Şerif de polis müdür muavinile aralarında geçen münakaşayı doğrudan doğruya Enver paşaya izah etti. Enver paşa, Merkez kumandan muavininin verdiği cevabı tamamile tasvip etti ve cihcti askeriyenin hiç bir zaman sivil inzibat teşkilâtı emri altına giremiyeceğini söyledi.

Harbiye nazırı, Merkez kumandan muavininin verdiği bu izahat karşısında vaziyeti uzun uzadıya tahlile başladı: Polisin iddia ettiği gibi memlekette hakikaten bir müsellâh kıyam ve isyan ihtimali varsa alınacak tedbir, B. Şerifin verdiği izahat dairesinde hareket edilmek suretile temin edilirdi. Polisin askerî inzibat kuvvetlerini doğrudan doğruya emri altına almak istemesi herhalde bir maksada istinad ediyordu.

Enver paşa, kısa bir zaman içinde geçen hâdiseleri tekrar kendi kendine düşündü: Ortaköydeki kurşun hâdisesi failinin meydana çıkmaması, yolda kurulacağı haber verilen pusunun meçhul kalması, Talât paşanın kendi yakınlarını uzaklaştıracak kadar teşebbüslerde bulunması gibi vaziyetlerden sonra şimdi de memlekette müsellâh bir kıyam olduğu iddiasile askerî inzibat kuvvetlerinin polis emri altına verilmek istenmesi Talât paşa ile arkadaşlarının; kendisini istinad ettiği kuvvetlerden tecrid etmek maksadile hareket ettiklerinden şüphe etmiyordu...

Talât paşa neden endişe ediyordu?

Merkez kumandanlığı ile Polis müdürlüğü arasında başgösteren bu ihtilâflar, sadrazamla Harbiye nazırı arasında ötedenberi devam eden rekabet ve çekişmenin son bir tezahürü idi. Talât paşa, şimdiye kadar başvurduğu bir çok çarelerin iflâsle neticelendiğini ve Enver paşanın yerinden atılamıyacağını görünce, hiç olmazsa resmî ve idarî kayıtlarla Harbiye nazırının serbesti ve salâhiyetlerini tahdid etmek istedi.

Sadrazamın bu arzusu, yalnız Enver paşaya karşı beslediği husumetten ve aralarındaki rekabetten ileri gelmiyordu. Talât paşa, harp hâdiselerinin günden güne fena bir mecraya döküldüğünü ve Enver paşanın bütün icraat ve harekâtında artık kimseyi dinlemez bir vaziyete gçetiğini görerek günün birinde harekete geçerek tam bir askerî hükûmet teşkil edeceğinden korkuyordu. O, sadarete geçtiği gündenberi ahvalin aldığı şekillerden günden güne bedbin bir vaziyete düşüyor, Enver paşanın takib ettiği siyasetle işlerin çıkmaza doğru sürüklendiğine kanaat getiriyordu. İşte asıl bu endişedir ki Talât paşayı Enver paşa aleyhinde harekete sevketmiş ve Harbiye nazırını mevkiinden uzaklaştırmak, bu mümkün olmazsa idarî salâhiyetlerini mümkün olduğu kadar tahdid etmek yolunu aramağa sevketmişti.

Askerî inzibat kuvvetlerinin polisin emri altına verilmek istenmesindeki son tedbir de sırf bundan ileri geliyordu. Esasen Talât paşa, idarei örfiye kararnamesine istinaden icraat yapan askerî makamların salâhiyetlerini tahdid etmek için ötedenberi uğraşmıştı. Talât paşa, henüz sadarete geçmeden evvel divanı harp tahsisatının ve idarei örfiye masraflarının Dahiliye nezareti bütçesinden verildiğini ileri sürerek idarei örfiye salâhiyetlerinin Harbiye nezaretinden alınarak Dahiliye nezaretine ve hattâ sadarete devri hakkında meclisi vükelâdan bir karar almış, bu karar üzerine bir de kanun lâyihası hazırlıyarak meclisi mebusana vermişti. Talât paşa, meclisi mebusanda çok müessir olduğundan bu kanunu istediği gibi çıkartmağa da muvaffak olmuştu. Enver paşa, bu meselenin gerek meclisi vükelâda görüşülmesinde, gerek kanun lâyihasının meclisi mebusanda müzakeresinde hiç ses çıkarmamış, idarei örfiye salâhiyetlerinin kendi elinden alınmasına itiraz etmemişti.

Enver paşanın harp içinde en yakın arkadaşı ve mahremi esrarı ümürü ecnebiye şubesi müdürü Tevfik beyle birlikte alınmış bir fotografı

«Sağda Tevfik beydir»

Enver paşa âyan meclisinde tesir yapmış ve...

Fakat başkumandan vekili, harp zamanında (Hükûmeti askeriye) nin salâhiyetlerine dair müttefik ve düşman memleketlerde tatbik edilen kanun ve salâhiyetleri kendisinin en mutemed arakadaşlarından Harbiye nezareti umuru ecnebiye şubesi müdürü Tevfik beye tetkik ettirmiş, bu tetkikattan aldığı neticeler üzerine Talât paşanın arzu ettiği şekilde çıkan kanun lâyihası meclisi âyana gidince işe müdahale etmişti.

O sıralarda meclisi âyanda asker âza diğerlerinden daha müessir bir vaziyette idiler. Enver paşa, âyanın askerî encümeninde harbin muvaffakıyetle neticelenmesi için askerî inzibat salâhiyetlerinin daha ziyade genişletilmesi lâzım geleceğini müdafaa etmiş, idarei örfiye salâhiyetlerinin Harbiye nezaretinden alınması şöyle dursun, bilâkis bu salâhiyetler genişletilerek takviye edilmişti. Enver paşanın âyan meclisi askerî encümeninden çıkartarak - Ahmed Rıza beyin itiraz ve muhalefetlerine rağmen - meclisin heyeti umumiyesine de kabul ettirdiği yeni kanun, divanı harpların salâhiyetlerini büsbütün arttırmış ve memleketin asayiş ve inzibat işlerine de askerî kuvvetlerin daha yakından müdahale etmelerini temin etmişti.

Bu salâhiyetlere göre «emniyeti dahiliye ve hariciyei devleti ihlâl eden kâffei cerâim seferberliğe mahsus olarak tanzim olunan kavaninden dolayı askerin celb, cem ve sevkine fesad karıştıran zabitan, efrad ve eşhas ile asker ve askere mensup olanların ailelerine taallûk eden ırz davaları» divanı harbın «salâhiyeti kaza» sına verildi. Bundan başka «taharrii buyût hakkındaki zaman tahdidi de ref» edildi.

(Arkası var)

Zeytin mahsulünün yaşama masrafı üzerinde tesiri

Bu senenin geçen seneden daha ucuz geçeceği tahmin ediliyor

Yeni sene rekoltesine giriyoruz. Birçok maddelerin istihsal miktarı hakkında tahminler yapmak zamanı gelmiştir. Buğday ve diğer hububat mahsullerinin bu sene bol olacağına dair olan ihtimaller bir kanaat haline girmiştir. Buğday mahsulü en tehlikeli devresini, bu aylarda geçirdi. Halbuki son haftalar içinde Anadoluda kuraklık hâdisesi olmadığı gibi her tarafta hava vaziyeti, yağışlı, ve kışı hatırlatacak dereced serin geçmiştir. Hava vaziyeti kışlık zeriyat için müsaid geçmiş denilebilir. ilkbaharda yapılan zeriyat için, henüz bir şey söylemek mümkün değildir. Buğday mahsulünün ilk idrak edildiği, Adana mıntakasında en tehlikeli devreler geçmiş denilebilir, son günlerde, buğday mahsulü hakkında iyi haber alan Ticaret evleri Çukurovadaki ziraat vaziyetinin çok iyi olduğunu büyük bir sevinçle öğrenmişlerdir.

Buğday istihsalinde, büyük bir ehemmiyeti olan Konya ovasında da yağmur vaziyeti şimdiye kadar çok iyi geçmiştir. Hasılı şimdiye kadar Meteoroloji istasyonlaıı, ziraî mahsuller için bizi endişeye düşürecek, fena bir haber vermemiştir. Eğer vaziyet böyle devam ederse, bu sene de en bereketli ve feyizli bir sene olacaktır.

Yeni senenin bereketli olan rekoltesine girerken, yaşama masrafında ne gibi değişiklikler olacak, hangi yiyecek eşyası ucuzlayacak? Şimdiden bu mevzu üzerinde çok şeyler yazmak mümkün değildir. Umumiyet itibarile bu senenin geçen seneye nisbetle daha ucuz geçeceği tahmin edilebilir. Meselâ; zeytin mahsulü bol olacaktır. Bunun yalnız zeytin, zetniyağı fiatleri üzerine değil, umumiyet itibarile yiyecek eşyası üzerine tesir yapacağına şüphe yoktur. Geçen sene zeytin mahsulü pek azdı. Bu yüzden zeytinyağı fiatleri, pamuk yağı ile karışık olduğu halde, gene ateş pahasıydı. Nitekim Adanadaki sel felâketinin pamuk yağı fiatlerine tesir ettiği zaman, zeytinyağı fiatleri tekrar fırlamıştı. Zeytinyağı namı altında satılan yağlarsa içinde bol miktarda pamukyağı vardı. Alâkadar tacirler bile, bunu itiraf etmektedirler.

Zeytinyağlar karışık olduğu halde perakende satışlarda fiati 60-65 kuruştan aşağı düşmemiştir. İçinde pamukyağı nisbeti pek az olan zeytinyağları da 70 kuruşa «halis ve saf yağ» namı altında satılmakta idi.

Zeytinyağ pahalılığı vejetalin yağlarının fiatine tesir etmişti. Piyasada vejetalin diye satılan yağların ekserisi pamukyağıydı. Pek mahdud mallar Hindistancevizinden yapılmaktadır. Esasen bu malın da ithali pek tahdid edilmiştir. Her sene vejetalin fiatleri 40-50 kuruş arasında idi. Hattâ bir kaç seen evvel vejetalin fabrikaları arasındaki rekabet yüzünden 35 kuruşa kadar düşmüştü. Bu sene her yerde 60-65 kuruş arasında satılmaktadır.

Zeytınyağı pahalılığı yüzünden sabun fiatleri de yükselmiştir. Hattâ son günlerde bu pahalılık sabun imalâtçılarını memnun edemiyecek bir hale gelmiştir. Çünkü pahalılık yüzünden sarfiyat azalmıştır. Sabuncular ticaret odasına, sanayi birliğine müracaat ederek, araşidyağı ithali için hükûmet nezdinde teşebbüsatta bulunmalarını istemişlerdir.

Sabuncular, sabun imaline mahsus yağların azaldığından bahsetmektedirler. Hattâ bazı sabun imalâthaneleri, sabunlarda iç yağ kullanmak mecburiyetinde kalmışlardır. Halbuki iç yağı burada Anadolu köylerine gönderilmektedir. Bilhassa Karadeniz köylüleri iç yağının en büyük müşterisidir. İçyağı pahalılığı köylünün kullanacağı bu yiyecek maddesine tesir etmiştir.

Zeytin ağaçlarının az zeytin vermesi piyasada çeşid çeşid tahavvüllere sebebiyet vermiştir. Zeytin tanesinin, hayat pahalılığında bu kadar rolü olduğu düşünüldüğü zaman, bu ağacın, tarihin en eski devirlerinde en mukaddes ağaç olarak telâkki edilmesine hiç de hayret etmemelidir. *H. A.*

Bir maymun, genç bir kadına âşık oldu!

Kadını kolları arasında hoplatırken yetişen polise teslim oldu!

Âşık maymun Mikey

Mikey namında büyük bir maymun Liverpul hayvanat bahçesinden kaçmış, üç kişiyi ağır surette yaraladıktan sonra yakayı ele vermiştir. İşin garibi maymunun yolda bir kadına âşık olarak onun yanında iken teslim olmasıdır. Dünkü posta ile gelen Avrupa gazeteleri, bu hususta şu tafsilâtı veriyor.

Maymun şempanze cinsindendir. Boyu 1,50 metre, ağırlığı da 80 kilodur. Maymun umumiyet itibarile sakindi. İki metre uzunluğunda bir zincirle boynundan bağlı idi. Maymun, kuvveti sayesinde, kalın zincirini kırmış ve kaçmıştır.

Maymun zincirini kırdıktan sonra caddeye fırlamış, kendisini görenler, korkuya kapılarak kaçmağa başlamışlardır. Maymun bir sirkin önüne gelmiş, içeriye girmek istemiştir. Sirkin kapısında bekliyen biletçi, yolunu kesince, maymun hiddetlenerek üzerine atılmış ve vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette ısırmıştır. Biletçinin feryadına koşan aslan mürebbisi Don Leo elindeki sopayı kaldırınca azgın maymunun hücumuna uğramış o da, kolunnu ve sırtının bazı et parçalarını maymunun dişleri arasında bırakarak kanlar içinde kaçmıştır.

Maymun, sirke girmekten vaz geçerek açık bulduğu bir kapıdan içeriye dalmıştır. Burası büyük bir ticarethanenin merkezi idi. Maymun, direktörün odasına girmiş, koltuğa yerleşmiş, orada bulunmıyan direktörün çekmecelerini açarak evrakını altüst etmiş, sonra aşağıya inerek geniş bir avluda oynamakta olan çocuklarla birlikte oynamağa başlamıştır. Kocaman maymunun çocuklarla beraber oynamakta olduğunu gören babalardan biri eline bir kürek alarak maymunu koğmak isteyince, maymun buna da saldırmış ve vücudünün muhtelif yerlerini dişlerile delik deşik bir hale getirmiştir.

Maymun, buradan da dışarı fırlamış, başka bir sokakta, kapının önünde duran genç bir kadını görmüştür. Genç kadın, ansızın kocaman maymunu, karşısında görünce korkusundan dona kalmıştır. Maymun, sıçrayarak genç kadına yaklaşmış, ön ayaklarile yanaklarını okşamış, kadını dudaklarından öpmüş, sonra iki ön ayağile kucaklıyarak bir çocuk gibi hoplatmağa başlamıştır.

Uzaktan bu hâdiseyi gören bir polis memuru derhal baygın kadının imdadına koşmuştur. Maymun, genç kadının sihir ve füsununa kapılmış olacak ki, polis memuruna bilâmukavemet teslim olmuş, yalnız polisin miğferini kaparak başına geçirmiştir. Maymun hayvanat bahçesine götürülerek daha kalın bir zincire bağlanmıştır. Isırdığı üç kişi, hastaneye yatırılmışlardır.

Enver Paşanın ölümü

Enver Türkistana nasıl gitti? Moskova hükûmetile aralarında ilk ihtilâflar

Umumî harp esnasında Harbiye nazırı ve başkumandan vekili olan Enver paşa mütarekeden sonra Moskovaya, oradan Türkistana gitmişti. İlk zamanlar Enver paşa ile Moskova hükûmeti arasındaki münasebetler iyi idi. Fakat sonra ihtilâflar çıkmış ve çarpışmalar olmuştur. Bu hâdiseler Enver paşanın ölümile neticelenmiştir.

Viyanada çıkan Neues Viener Jurnal ve Sofyada çıkan Slovo gazeteleri son zamanlarda bu hususa dair makaleler neşretmişler ve bu makaleleri türkçe gazeteler iktibas etmişlerdir. Fakat bu neşriyat ya yanlış ya noksandır.

Enver paşanın Rusyadaki harekâtından ve akıbetinden bahseden iki eser vardır: Birisi Umumî harpte Ruslara esir düşen Avusturyalı «Krist» in Garbî Türkistanda yaptığı seyahatlere dair yazdığı hatıratı, diğeri ise âdeta yarı resmî mahiyeti haiz olup Louis Fischer tarafından «Sovyetler ve cihan meseleleri» namı altında yazılan ingilizce eserdir.

«Krist» in hatıratına bakacak olursak Enver paşa şiddetli bir müsademeyi müteakıb kaçarken Aksu mevkiinde yaverile beraber katledilmiştir. Louis Fischerin eserinde ise Enver paşanın, Kızıl ordu tarafından yapılan bir baskın üzerine vukua gelen bir müsademede öldüğünden bahsediliyor.

Avusturyalı «Krist» seyahatnamesinde diyor ki:

«9 temmuz 1925 de (Denav) da GPU nun sabık Taşkent âzasından Agabekofa tesadüf ettim. Onunla bir çayhaneye girdik. Burada Agabekofun ağzından Enver paşanın nasıl öldüğünü öğrenmeğe muvaffak oldum. Bu kanlı hâdiseye ait en doğru malûmatı Agabekofun bilmesi lâzımdır. Çünkü Enveri öldüren bizzat odur.

12 şubat 1920 de Enver Lenin tarafından kabul edildi ve onun murahhası sıfatile Şark milletlerinin Bakuda akdettikleri kongreye iştirak etti. Enver Bakuda hararetli bir surette karşılandı. Kongrede beş saat devam eden bir nutuk söyledi.

Enver Bakudan sonra Krasnovodsk tarikile Tecene gitti ve haftalarca devam eden müsademeleri müteakıb Sovyetler aleyhinde zuhur eden isyanları bastırmağa muvaffak oldu. Fakat Enver bu ufak muvaffakıyetlerle kanaat edemezdi. O daha yüksek gayeler takib ediyordu. Onun için, biribirlerile çarpışan bütün kabileleri birleştirmek ve bunlarla evvelâ Efganistana ve sonra Hindistana hücum etmek lüzumunu Lenine kabul ettirmeğe muvaffak oldu.

Fakat, Lenin ile Enver bu meselede biribirine zıd gayeler takib ediyorlardı. Lenin bütün Şark milletlerinin isyan etmesini cihan ihtilâlinin bir başlangıcı gibi telâkki ettiği halde, Enver o milletleri Rusyadan ayırmak emelini güdüyordu.

Enver Bakuya geri döndüğü zaman Nikolayevski Plaşatda müfrit bir çar taraftarı tarafından ağır surette yaralandı. Onun için uzunca müddet ortadan kayboldu. Ancak 1921 senesi teşrinisanisinde Buharaya gidebildi. O esnada Buhara çok karışıktı. Halk Enveri parlak bir surette karşıladı. Hattâ kadınlar bile, fevkalâde bir hürmet eseri olmak üzere, sokaklarda peçelerini yüzlerinden yırtıp indirdiler.

Buharada esir Türk zabitleri vardı. Enver bunların yardımile bir ordu vücude getirmek ve bu kuvvetli emellerine kavuşmak istiyordu. İşte bundan sonra hâdiseler biribirini süratle takib etmeğe başladı.

Enver, Şirabadda bulunan ve sabık Buhara emirine ait olan sayfiyede avlanacağını bahane ederek maiyetile beraber birdenbire Buharadan kayboldu. Bir kaç gün sonra 6000 âsile beraber geri geldi, Buharayı muhasara etti ve Kızıl ordu ile harbe girişti. Bu müsademede her iki taraf 5000 kadar telefat verdiler. Enver şehrin bir kısmını yaktıktan sonra Şarkî Buharanın dağlık arazisine çekilip gitti.

Enver paşa ile birlikte çarpışan bir Kırgız beyi ve Çarlık zabitleri

Bu aralık Enver, Efganistana kaçmış olan sabık Buhara emirile de münasebet tesis ederek ondan çok yardım gördü. Bütün servetini Efganistana kaçırmış olan emir, Envere çok para gönderdi ve kendisini âsi Buharalıların başkumandanlığına tayin etti.

Enver bu âsi kuvvetlerin miktarı ve toplantı noktaları hakkında emire hiç malûmat göndermiyordu. Türkistanı hemen her tarafına yayılmış olan bu kuvvetler çok gizli tutuluyordu.

Sabık emirin taraftarlarından olup Semerkant ile Karşi arasında hareket eden basmacılardan İbrahim bey dahi, çar taraftarı Rus zabitlerinden, Bartlardan, Özbeklerden ve Türkmenlerden mürekkeb 3000 kişilik kuvvetile beraber Enverin emri altına verildi.

Bu aralık Enver bütün memlekete yaydığı ajanları vasıtasile asker ve silâh topladı, büyükçe bir kuvvet vücude getirdi ve bu kuvvetin başına geçtikten sonra Sovyetlere şöyle bir teklif yaptı: «Kurduğum yeni devletin istiklâlini tanırsanız aramızdaki harbe nihayet verelim. Tanımazsanız sonuna kadar harb edeceğiz!»

Kızıl ordunun Türkistan başkumandanı general (Smirnof) Enverin bu teklifini reddetti. Bunun üzerine Sovyetlerle Enver arasında asıl harp baş gösterdi. Enver, Efganistandan tedarik ettiği beş yüz kadar fedai ile şahsına mahsus bir muhafız taburu vücude getirdi.

Türkistanın her tarafından akın akın gelen gönüllülerle büyüyen orduyu Enver evvelâ muvaffakıyetle Kızıl orduya karşı kullanmağa başladı. Bir kaç hafta zarfında Zerefşan dağlarile Kelif arasındaki Şarkî Buharayı tamamile zaptetti. Pamir yaylasında kalan ve arkasını tehdid eden Kızıl kuvvetler de bir müddet sonra Enverle birleşti.

Bu muvaffakıyetler Enverin gözlerini kamaştırdı. Sabık emirin sözlerini dinlememeğe başladığı gibi tek kollu İbrahim beyi de kumandanlıktan azletti. Buna fena halde kızan İbrahim bey Enverden ayrıldı ve halkı Enver aleyhine tahrike başladı.

Bu aralık Kızıl ordu da takviye kuvvetleri aldı ve ilerilemeğe başladı. Her ne kadar emirin teşvikile Efganistandan Envere yeniden esliha, cephane ve para gönderildi ise de bu nakliyat, basmacılardan Togayın ihaneti yüzünden Rusların eline geçti.

Husar istikametinden Kızıl ordu, Şarşan istikametinden İbrahim bey ve Şirabad istikametinden de Togay tarafından tazyik edilmeğe başlıyan Enver paşa Kâfirnigânda kurduğu yeni karargâhında tutunamıyarak iki Kızıl süvari alayının hücumu üzerine hemen bütün cephanesini ve erzakını terkederek alelâcele çekilmeğe mecbur kaldı.

(Arkası var)

Breslav sergisi açıldı

Breslav 6 (Akşam) — Breslav sergisi dün sabah saat onda açıldı. Sergi şehremaneti binasının merasime mahsus diresinde kurulmuştu. Birçok devletlerin bu meyanda bizim de pavyonlarımız bulunmaktadır. Açılma resminde Berlin büyük elçimiz B. Hamdi Arpağ'da hazır bulunuyordu.

İptida Breslav panayır ve sergiler cemiyeti reisi Her Kempe, ve Her von Reibmitz, bunlardan sonra nasyonal sosyalist partisi mıntaka reisi Her Wagner birer nutuk söylediler, bundan sonra sergi açıldı.

Sergide en büyük kısmı ziraat makineleri teşkil ediyor. Maamafih dikiş makineleri, yazı makineleri, bisiklet pavyonları da vardır.

Türk pavyonu çok güzel tertip edilmiştir. Pavyon herkesin takdirini celbetmiştir. Bu hususta Berlin büyük elçimiz B. Hamdi Arpağın mesai ve alâkasını, Berlin Ticaret odası umumî kâtibi B. Osman Zeki Torgayın himmet ve faaliyetlerini takdirle anmak lâzımdır.

Pavyonumuzda istihsal maddelerimizi tanıtacak herşey yapılmıştır. İçeriye girince Atatürkün büstü bilhassa nazarı dikkati celbediyor.

Serginin açılması münasebetile Breslav şehremini ile panayır ve sergiler cemiyeti yerli ve ecnebi matbuat mümessillerine bir istikbal resmî yapılmıştır. Şehremini doktor Friedrich çok nazikâne bir suretle hoş geldiniz dedikten sonra herkes masalarda teşrifatsız bir şekilde yer aldı ve toplantı pek samimî bir şekilde geçti.

Dün saat beşte Zivinger und Ressourcengeselschaft klübünün toplantı salonlarının birinde bir Türk - Alman müsahabesi yapıldı. Berlin Türk Ticaret odası umumî kâtibi B. Osman Zeki Torgay hazır bulunanları selâmladıktan sonra Türk - Alman iktisadî münasebetlerine dair çok vakıfane bir nutuk söyledi ve alkışlandı. B. Torgay sorulan suallere de cevap verdi.

Akşam saat sekizde de «Die Wirtschaftskammer Schlesien» Ticaret odası tarafından, matbuat erkânına, memleketin ileri gelenlerine, pek mükellef bir ziyafet verildi. Büyük elçimiz bay Hamdi Arpağ tarafından, pavyonumuzun küşad merasimi münasebetile atideki telgraflar geşide edilmiştir:

ATATÜRK

Ankara

Balkan ve doğu Avrupa devletlerinin de iştirak ettikleri Arsıulusal Breslav panayırında Berlin Ticaret odamızca kurulan Türkiye pavyonunun bugün merasimle açıldığını arz vesilesile büyük kurtarıcımızın ve Türkiyenin saadeti hakkındaki dileklerimi sunarım ellerinizi öperim.

Oda fahrî başkanı
Hamdi Arpağ

BAŞBAKAN İSMET İNÖNÜ

Ankara

Balkan devletlerinin de iştirak eyledikleri Arsıulusal Breslav panayırında Berlin Ticaret odamızca kurulan Türkiye pavyonunun bugün merasimle açıldığını arzeder sonsuz saygı ve tazimlerimizin kabul buyrulmasını dilerim.

DIŞ BAKANI RÜŞTÜ ARAS

Ankara

Arsıulusal Breslav panayırında, Berlin Ticaret odamızca kurulan pavyonumuzun bugün merasimle açıldığını sonsuz saygılarımla arzederim.

EKONOMİ BAKANI CELÂL BAYAR

Ankara

Arsıulusal Breslav panayırında Ticaret odamızca kurulan pavyonumuzun bungün merasimle açıldığını sonsız saygılarımla arzederim.

Z. B.

Londrada taç giyme merasimi hazırlığı

Kral ve kraliçe Vestminster kilisesindeki hazırlığı teftişten çıkıyorlar

Merasimde bulunmak üzere Londraya gelen Hindli alayının zabitleri

Taç giyme resmi münasebetile Londraya gelen Hindli askerler

Taç giyme merasimi münasebetile bütün Londra sokakları böyle süslendi

Cande şatosunda evlenme hazırlıkları başladı

Dük dö Vindsor nişanlısına hediye edeceği yüzüğü yaptırıyor

Madam Simpson da düğün elbiselerini hazırlıyacak terzileri Paristen davet etti

Cande şatosunun kapısı ve kapı önünde bekliyen polislerle bir gazeteci

İki nişanlı yanyana

Dük dö Vindsor ile madam Simpson evlenme hazırlıklarına başladılar. Cande şatosunda büyük bir faaliyet vardır. Şatoya Parisin tanınmış mağazalarının memurları mütemadiyen girip çıkıyor. Bunlar her defasında yeni bir sipariş alıyorlar.

Madam Simpson en ziyade terzilerle meşguldür. Düğün elbiselerini hazırlıyacak terziler sık sık gelip prova yapıyorlar. Dük dö Vindsora gelince, müstakbel zevcesine hediye edeceği yüzüğü seçmek için Parisin en meşhur kuyumcularını çağırmıştır. Vindsor dükü kendisinde bulunan tarihî yüyüzükler yerine gayet sade, fakat son derece zarif bir yüzük istiyor. Elmasçılar kendisine birçok modeller göstermişlerdir. Fakat dük henüz bir karar vermemiştir. Müstakbel zevcesinin bu intihapta kendisine yardım edeceği şüphesizdir. Bu meşguliyete rağmen iki nişanlı hergün bahçede gezintiler yapmakta ve şatonun hususî golf sahasında bir parti golf oynamaktadır. İlk gün madam Simpson 2-0 yenilmiştir. Fakat bu mağlûbiyetin intikamını alacağını söylemektedir.

Bahçedeki gezinti esnasında yoruldukları zaman dinlenmek için muhtelif yerlere rahat koltuklar konulmuştur. Dükün hususî detektifleri de bu koltuklardan istifade ediyorlar.

Şatonun kapısında daima birkaç polis ve birçok gazeteci bulunuyor. Dük ilk gün kapıya şu yaftayı yapıştırmıştır:

«Dük dö Vindsor, iki hafta geçmeden, bilhassa bugünlerde muhterem matbuat mensuplarını kabul edemiyeceğini tebliğ eder.»

Bu tebliğe rağmen gazeteciler şatonun kapısından ayrılmamışlardır. Bunun üzerine dük gazetecileri kabul etmiştir. Kendilerine hiç birşey söylememiş, yalnız resimlerini çekmelerini müsaade etmiştir. Gazeteciler de bol bol resim çekmişlerdir.

Dük dö Vindsor ve madam Simspson çok neşeli idiler. Ayakta, oturmuş, yanyana birçok resimlerini çektirmişlerdir.

İzdivaç günü

Dük dö Vindsorun madam Simpsonla izdivacı mayısın on altısı ile on sekizi arasında yapılacaktır. Merasim Cande şatosunda yapılacaktır. 12 mayıstan sonra şatoda bir resmi kabul yapılacaktır. Dük Paristen bir nişan yüzüğü almaktadır. Fakat resmi bir nişanlanma tebliği yapılmıyacaktır. Madam Simpson gelin elbisesi için açık mai renkte bir kostüm yaptırıyor.

AKŞAM SPOR

Şimdiye kadar yapılan otuz iki maçtan sonra millî küme takımları ne vaziyettedirler

Galatasaray:

Millî küme maçlarından yalnız dördünü oynamış ve bu dört maçta iki puan kaybetmiştir. Yapacağı daha on maçı vardır. Bunların en mühimlerinden birini bu pazar Taksim stadında Beşiktaşla yapacaktır. Bu maçın İstanbul şampiyonluğu noktasından da hususî bir ehemmiyeti vardır. Çünkü Beşiktaş bu şampiyonada hiç puan kaybetmemiş olarak başta gitmektedir.

Fenerbahçe:

Fenerbahçe şimdiye kadar yaptığı yedi maçta yalnız üç puan kaybetmiş bulunmaktadır. Geri kalan yedi maçından ikisini bu hafta İzmirde yapacaktır. Son maçlarda sakatlanan Doğansporun hakkısı ile Fethisinin bu hafta oynıyabilmeleri ihtimali pek zayıf olduğuna göre Fenerbahçe İzmirde de Doğanspora karşı şanslı bir vaziyette bulunmaktadır.

Beşiktaş, Gençlerbirliği, Güneş:

Bu üç takım şimdiye kadar yaptıkları maçlarda yedişer puan kaybetmişlerdir. Fakat Beşiktaş maçlarının çoğunu oynamış ve geriye yalnız dört maçı kalmıştır. Bununla beraber bu dört maçın en sıkı maçlar olduğunu kaydetmek lâzımdır, çünkü: İkisi Galatasrayla, biri Fenerbahçe ile, biri de Güneşledir. Gençlerbirliğine gelince Beşiktaştan bir eksik maç yapmıştır ve yapacağı daha beş maçı vardır. Bunun için bu hafta Ankarada oynanacak Güneş - Gençlerbirliği maçı bilhassa mühimdir. Şimdiye kadar beş maç yapan Güneşin daha dokuz maçı vardır. Güneş, bu hafta Ankarada iki maç yapacaktır.

Ankaragücü:

Şimdiye kadar yaptığı dokuz maçta on puan kaybetmiştir. Geriye kalan beş maçtan ikisi Galatasarayla, biri Fenerbahçe ile, biri Güneşle, biri de ilk maçta yenildiği Gençlerbirliğile oldğuna göre en sıkı maçlarını yapacak demektir. Bu hafta Ankarada oynanacak Güneş - Ankaragücü maçı, Güneşin ilk maçta ve kendi sahasında mağlûbiyeti dolayısile, alâka uyandıracaktır.

Doğanspor:

Doğansporun da Beşiktaş gibi geriye yalnız dört maçı kalmıştır. Oynadığı maçlarda on iki puan kaybetmiş olan Doğanspor, bu hafta İzmirde gene Fenerbahçe ile karşılaşacaktır.

Üçok:

Üçok şimdiye kadar yaptığı on maçta on altı puan kaybetmiş olmakla millî küme tasnifinde sonuncu gelmektedir. Bu hafta İzmirde Fenerbahçe ile karşılaşacaktır.

Sadun Galip

Ankarada ismini okuyamadığım okuyucuma: Millî kümede hakikî vaziyet yazısı hakkındaki kartınızı aldım. Yukarıdaki yazı ile sizi tatmin edeceğimi sanıyorum. Hatadan salim ferd olmıyacağına en bariz delil olarak bana yazış tarzınızı göstermekliğime müsaadenizi rica edeceğim. — S. G.

Owensin en büyük arzusu

Antrenör olmak ve zencilere bütün dünya rekorlarını kırdırmak!

Bir gazeteci, olimpiyatlardan sonra profesiyonel olan meşhur zinci koşucu Owens ile bir mülâkat yapmış. Bu mülâkatı naklediyoruz:

«Dünyanın en seri adamı harikulâde Owens ile pek enteresan bir mülâkatta bulundum.

«Owens profesyonel olalıdanberi çok değişmiş; boyu uzamışa, omuzları genişlemişe, yüzü göze çarpan bir enerji almışa benziyor ve onda herşey artık çok para kazanan bir adam olduğunu gösteriyor.

«Biz de hemen bu mevzua yanaşıyoruz ve Owens cevap veriyor:

«— Para mı? Ah, kazanmak, hem de mümkün olduğu kadar çok kazanmak lâzım; çünkü evliyim ve Cleveland'da birçok dostlarımı davet ettiğim bir evim var.

«Meselâ en iyi dostlarımdan biri de Joe Louis'dir. Benden yüz mil uzakta ikamet ettiği için kendisini sık sık görürüm.

«— Peki siz olimpiyatlardan beri ne yaptınız?.

«— Para kazandım; ben Amerikalıyım, bunun için bence paranın büyük ehemmiyeti var. Kendime bir menecer tuttum ve muhtelif vilâyetlerde küçük turneler yapıyorum. Başlangıçta ufak söylevler veriyorum. Göze çarptım ve cümhuriyet partisi, Rooseveltin rakibi Landon, lehine nutuklar irad etmem için beni angaje etti.

«— Allah, Allah! Peki, bu nutuklarda nelerden bahsediyordunuz?.

— «Bunlar olimpiyatlar hakkında fıkralardı, fakat hepsinin sonunda «Landona rey veriniz, o Birleşik Amerika için ideal bir cümhurreisidir» cümlesini ilâve ediyordum.

«— Buna rağmen...

«— Şüphesiz, para etmedi; hattâ bu hususta ters bir rekor yaptım, fakat... Dört hafta içinde 25000 dolar aldım. İtiraf ediniz ki, fena bir para değil!

«— Peki ya intihabattan sonra?

«— Cazbandlar teşkil ettim ve bir seri turnelere giriştim.

«— Şüphesiz bunun için amatör teşkilâtta çok dostunuz yok?.

«— Doğrusu kimseye kabahat bulmuyorum. Yalnız diskalifye edilmemiş olsaydım tahsilime devam edecektim. Bununla beraber, benim için spor bitmemiştir, açık pistlerde koşmak için yaz mevsimini bekliyorum. Her geçtğim şehirde idman ettim veya beyzbol oynadım.

«— Profesyonel olduğunuz halde... Klüpler hüsnükabul gösteriyorlardı değil mi?.

«— Fevkalâde; bilhassa diskalifye edilmiş olmama rağmen üniversite pistlerinde benim için bayram yapıyorlardı.

«— Tercih ettiğiniz bir rejim var mı?

«— Mutedil hareket ederim, sigara içmem; mümkün olduğu kadar candan idman ederim ve kendi rekorlarımı kıracağamı çok ümid ediyorum, çünkü şimdi o rekorları yaptığım zamankinden daha az asabiyim.

«— Projeleriniz var mı?.

«— Kâfi miktarda para kazandığım zaman tahsilime devam etmek. Oldukça sıkı bir imtihandan geçeceğim ve atletizm antrenörü olacağım.

«Owens içten gelen bir tonla ilâve etti:

«— Bakınız, en büyük arzum, benim rekorlarımı kırabilmeleri ve hattâ her müsabakanın dünya rekorlarını alabilmeleri için bütün bilgimi zenciler aşılayabilmektir.»

İzmirde atletizm bayramı

İzmir 10 (A.A.) — Dün erkek lisesi Alsancak sahasında atletizm bayramı yapmıştır. Sahada on bine yakın seyirci vardı. Mor ve sarıya ayrılan atletler arasındaki müsabakalar çok heyecanlı olmuştur. Morlar 72, sarılar 64 puan aldılar.

İlbay ve Parti başkanı tarafından kazananlara madalyalar ve kupalar verildi. Böylelikle genç atletlerimiz taltif edildiler ve alkışlandılar.

YUNANİSTAN HABRLERİ :

Olimpiakos 4 - 1 mağlûp!...

Yunanistan şampiyonasında en başta giden Pire şampiyonu Olimpiakos takımı paskalya turnuasında Atina şampiyonu Panatinakos takımına 4-1 gibi açık bir farkla mağlûp olmuştur. Bu iki rakip klüp şimdiye kadar 32 maç yapmışlardır. Bunların 7 si beraberlikle neticelenmiş, 13 ünde Olimipiakos ve 10 nunda Panatinakos galip gelmiştir. Geriye kalan iki maç, çıkan kavgadan dolayı neticelenemiyerek yarım kalmıştır.

A. E. K. 3 - Apollon 2

Paskalya turnuasının ikinci maçında Atina ikincisi A. E. K. (İstanbuldan giden Rumlar birliği takımı), Atina üçüncüsü Apollon'u 3-2 mağlûp etmiştir.

P. A. Ok 2 - İriklis 2

Paskalya turnuasının Selânikte oynanan üçüncü maçında Selânik şampiyonile ikincisi berabere kalmışlardır.

Etnikos İstanbulda oynamak istiyor

Haziran ayında Romanya şampiyonu Venüs takımile maçlar yapmak üzere Bükreşe gidecek olan Pire ikincisi Etnikos takımı bu vesile ile İstanbulda da maçlar yapmak üzere Fenerbahçe ve Galatasaray klüplerimize müracaat etmiştir. Bitok bu müracaatı tedkik ederek bugünlerde Yunanistana bir cevap gönderecektir.

Cim Londosun Yunan federasyonuna yardımı

Bugünlerde henüz Atinada bulunan Yunan pehlivanı Cim Londos Yunan güreş federasyonuna 400,000 drahmi yani 4550 lira vermiş ve bu para ile güzel bir güreş salonu yapılmasını temenni ederek Hindistan, Çin, Japonya ve Avustralya turnesinde de ora Rumlarından bu maksadla para toplıyarak göndereceğini vadetmiş, bu da kâfi gelmezse bu iş için hususî güreşler yapacağını söylemiştir.

Yunan efkârı umumiyesinde çok takdirle karşılanan Cim Londosun bu güzel hareketi kral tarafından telgrafla tebrik edilmiştir.

Gradinaski Yugoslavya şampiyonu oldu

Belgradda oynanan Gradianski-Beogradski maçında 4-0 galip gelen Gradianski Yugoslavya şampiyonu olmuştur. Takımlar aldıkları puanlara göre şöyle sıralanmışlardır:

Gradianski 26 puan
Hadok 21 puan
Beogradski 19 puan
Yugoslavya 17 puan.

Romanya şampiyonasını kim kazanacak

Romanya şampiyonasının nihayetlenmesine bir hafta kalmıştır. Şimdiki halde Venüs'le Rapid 23 puanla başta gitmektedir. Puanlar şöyledir: 23 Venüs, 23 Rapid, 20 Viktorya, 19 Ripenzia, 19 A. M. E. F. A., 18 Yuventus, 16 Glorya, 14 Üniverstata son maçta Venüsün Gloryayi yenerek şampiyon çıkması en kuvvetli ihtimaldir.

Erzincanda at yarışları ve cirid oyunu

Erzincan 10 (A.A.) — Dün Halkevleri adına tayyare alanında at yarışları ve cirit oyunları yapıldı. 1000 metre tay koşusuna 5 hayvan girdi. Muhlis Potur'un Yıldırımı birinci, Ahmed Başakın Yıldızı ikinci, Kerim Altınbilegin Sunası üçüncülüğü aldı.

1800 metre sürat koşusuna 6 hayvan girdi. Suni'nin Levendi birinci Refi Ünerin Veziri ikinci, Sabrinin Kamberi üçüncülüğü kazandı.

2600 metre mukavemet koşusuna 5 hayvan girdi. Refi Ünerin Veziri birinciliği, İsmail Aymanın Suzanı ikinciliği, Akının Sakarı üçüncülüğü kazandı.

Binicilerimizin Paristo muvaffakıyetleri

Paris 10 (A.A.) — Hususî muhabirimiz bildiriyor: Binicilerimizden Cevad dün Fransız ve Alman ekiplerinin iştirakile yapılan manialı at koşusunda beşinci gelmiştir.

Echo de Paris Fransız ve Alman ekiplerile ilk defa olarak karşılaşan Türk zabitinin dünkü manialı koşularda yüksek meziyetler gösterdiğini yazıyor.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 879

Askerî tıbbıye mektebinde hürriyet fikirleri, beş gencin kurduğu cemiyet

Fatma sultana kardeşi sultan Muradı bir daha görmek nasib olamamış, kadın ömrünün sonuna kadar bu teessür ve hasret içinde kalmıştı.

Abdülhamid mahpus kardeşinin etrafına kuşattığı tarassut ve muhafaza çemberinin kimse tarafından aşılmaz bir halde bulunmasına daima böyle dikkat ediyordu. Buna rağmen Çırağan mahpusunu kurtarmağı düşünenler eksik olmuyordu.

Sultan Muradın muhibbi Joseph Denais (La Turquie Nouvelle) eserinde Osmanlı - Yunan muharebesi esnasında beşinci sultan Muradı kurtarmak için yapılan bir teşebbüs hakkında şu malûmatı veriyor:

Yapılan bu teşebbüsün bu defa muvaffakıyetle neticeleneceği zannediliyordu. Bu bir cüretkârane teşebbüs idi, ama muhal değildi.

Her şey hazırdı. Bizzat sultan Murad da kendisini kurtarmak istiyenleri takib etmeğe razı görünüyordu.

Teşebbüste muvaffakıyet hasıl olur ise sultan Murad bir Fransız gemisine bindirilecekti. Deliliği hakkında ne düşünülmek lâzım geleceği meraksız Avrupaya gösterilecekti.

Muvakkat hastalığının şifa bulmaz olduğu yolunda yapılmış propagandaların mahiyeti bu suretle meydana çıkarılacaktı; tahtından mahrum bırakılması adilâne bir hareket mi idi? Hakikî halife kimdi? Bütün dünya anlıyacaktı! Bu suretle Osmanlılar on sene evvel zulümden kurtulmuş olacaklardı!

Fakat engel hiç beklenilmiyen bir taraftan çıktı. Sultan Muradın ailesi efradından biri duyduğu şefkat ve korku hisleri içinde bu teşebbüsün bir tuzak olabileceğine ihtimal verdi. Teşebbüs te suya düştü.) Bu teşebbüs gemiler tarafından yapılmıştı? Hiç şüphe edilemez ki Jön Türklerle birleşmiş, maceradan hoşlanır bir kaç Fransız tarafından!

Jozef Denais hâdiseyi anlatırken (bu defa projenin muvaffak olacağını umdum) demekte olduğu için kendisinin de bu işe karıştığı anlaşılıyor. Teşebbüse muhalefet eden kimdi?

Bu da olsa, olsa sultan Murad üzerinde sözü müessir olabilecek oğlu Salâhaddin efendi olabilirdi.

Bu teşebbüste muvaffakıyetin zannedildiği kadar kolay olamıyacağı şüphesizdi. Ali Süavi macerasının müsaid günleri çoktan geçmişti!

Abdülhamid bu senelerde artık Jön Türklerin faliyetini adım, adım takib ediyordu.

Abdülhamidin hafiye ordusu artık kuvvetlenmişti.

Sultan Murad etrafındaki tecessüs çemberi de bir kat daha sıkıştırılmış, daraltılmış bulunuyordu. Bu çemberi kırmak istiyeceklerin, Abdülhamide karşı hareket edecek olan, kanunu esasiyi iade ettirmeği kendilerine bir necat umdesi ittihaz eden Jön Türklerin kuvvetleri, durumları ne idi?

Jön Türkler Abdülhamidin istibdadını yıkmak istiyorlardı. Fakat haline acıdıkları Sultan Muradı tekrar iclâs etmek keyfiyetini Jön Türklerden hiç bir partinin, hiç bir teşekkülün bir program maddesi olarak takib ettiği görülemiyor. Bu olsa, olsa istibdat ref ve izale edildikten sonra düşünülecek bir şeydi.

Beşinci sultan Muradın hürriyetin ilânından evvel vefat etmiş bulunması Jön Türkler arasında eski hakanı mı Abdülhamidin veliahdini mi iclâsı lâzım geleceği yolunda çıkabilecek ihtilâflara meydan bırakmamıştır.

Askerî tıbbiye mektebi çok eski zamanlardanberi ahrarane fikirlerin hararetli kaynağı olmuştu.

Tıbbiyede hükûmetin mukarreratına karşı ilk hareket Abdülhamid zamanından evvel H. 1286 tarihinde neşredilen (umuru sıhhiyei askeriye nizamnamesindeki) tensikata karşı vaki olmuştu.

Mektep talebesi bu nizamnamenin yeni hükümlerine karşı kendilerini

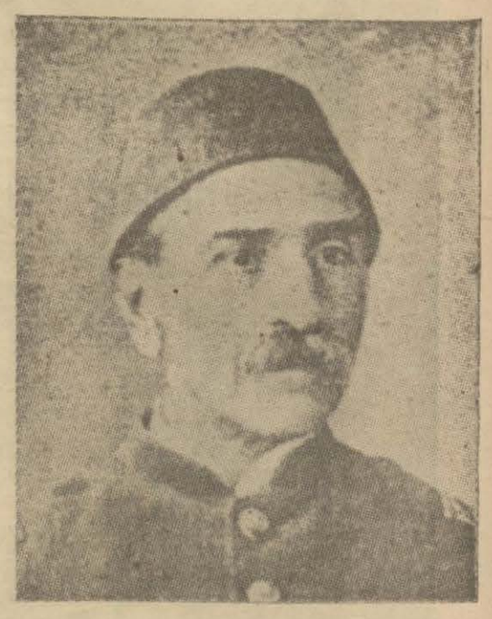

Mektebi Tıbbiye nazırı Marko paşa

mağdur mevkiinde görerek bunları kabule şayan addetmemişlerdi. Yapılan itirazlarla hâdise büyümüş, o zaman serasker olan Hüseyin Avni paşa bizzat mektebe gelerek ve mevzu nizamlara riayetin mecburî olduğunu anlatarak muteriz ve mütecasirlerin hapis ve tardedileceklerini ilân eylemişti.

Bunun üzerine talebe daha ziyade ses çıkaramamamış, mesele kapanmıştı. Yalnız bu hâdise askerî tıbbiye talebesinin hükûmetin her istediğine hemen boyun eğecek bir kabiliyet ve karakterde olmadığını göstermişti. Tıbbiye talebesi serbesti fikirlerile en ziyade H. 1287 de mektep nezaretine tayin olunan doktor ferik Marko Apostol paşa zamanında ünsiyet eylemişlerdi.

Marko paşa tıbbiyeden neşet eyledikten sonra muallimlikte bulunarak meziyet ve irfanını herkese tanıtmıştı. (Vefatı 1888)

Nezareti esnasında hak ve adaleti iltizam, idarede serbesti ve istiklâl esaslarını muhafaza eylemesile talebe arasında namı büyük bir hürmetle yadedilir olmuştu.

Marko paşanın bu mesleği halefi Saib paşa tarafından da takib edilmişti. Fakat 1889 da artık hal ve zaman ile itilâf edemiyen bu serbesti zimamdarların ve sarayın dikkatini celbeylemeğe, serbestlik yerini yavaş yavaş tazyik usulüne bırakmağa başlamıştı.

İlk tazyik eseri diğer askerî mekteplerde olduğu gibi Tıbbiye talebesine de apolet numarası verilmekle görünmüştü. Muterizlerden bir çokları müşevvik sıfatile aylarca hapse konulmuştu. Marko ve Saib paşalar zamanlarında alışılan idare tarzı değiştirilerek tazyik siyaseti takib edilmeğe başlanınca talebenin fikirlerinde bu yeni usule karşı bir aksülâmel uyanmıştı.

Bu yolda duygular nihayet hür fikirli bir kaç genci gizli bir cemiyet teşkili kararına sevkeylemişti. Bunlar bir senedenberi aralarında devletin izmihlâle gitmekte olduğuna dair acı, ıztırablı mübahaselerde bulunuyorlardı. Nihayet nasıl bir selâmet yolu bulunabileceği hakkında katî müzakereye girişmeğe karar verdiler. Bir kaç arkadaştılar: Konyalı Hikmet Emin - defteri hakanî nazırı Mahmud Esad efendinin kardeşi - Diyarıbekirli İshak Sükûti, Ohrili İbrahim Etem - Sturga nahiyesinden. Sonra ahrar arasında Temo diye yadedilirdi - Diyarıbekirli Abdullah Cevdet (1) Kafkasyalı Mehmed Reşid efendiler. Bazıları Bakûlü Hüseyin zade Ali efendiyi de bu müessisler arasında sayarlar. Şerafeddin Mağmumî, Kerim Sebatî, Süleyman Emin, İsmail Şükrü efendiler de bu hususta o kadar gayret ve fedakârlık göstermişlerdir ki bunları da bu meyanda zikretmek muvafık olur.

(Arkası var)

(1) Harputlu olduğunu yazanlar da vardır. Gene ahrardan olup (İçtihad) gazetesini çıkaran doktor Abdullah Cevdet bey Arapkirlidir.

Her akşam bir hikâye

Nasıl evlendim

Babam bir doktordu. Bir İngiliz kızını sevmiş, evlenmişti. Onun için, ingilizceyi çok güzel söylerim. Rober kollejde de tahsilimi bitirdikten sonra, Amerikaya gidip çarçabuk zengin olmayı aklıma koydum. Nasihat dinlemedim. Babam ilk zamanlar için orada maişetimi temin etmeğe razı oldu. Ben de Nev-Yorka gelip beni çarçabuk zengin edecek bir iş aramağa başladım.

Fakat babamın verdiği paraları yemekten başka bir iş yaptığım yoktu. Yavaş yavaş beni bir sukutu hayal istilâ etmeğe başladı. Fena fena düşünüyordum. İstanbula dönmek istemiyordum. Hem ailemin, hem arkadaşlarımın yüzüne nasıl bakardım?.

Bir gün, gazeteyi okurken radyo şirketinin bir ilânını gördüm. Bir «Aşk spikeri» istiyorlardı. İngilizceyi iyi telâffuz etmek ve çok güzel olduğumu bana her zaman söylerlerdi. İngilizceyi de bir İngiliz gibi telâffuz ederdim. Şu halde belki bir iş çıkacaktı. Fakat şu «Aşk spikeri» ne demekti? Ne olursa olsun, parasızlıktan bir kere gidip baş vurmağa karar verdim.

Başka pek çok talipler vardı. Hepimizi dikkatle dinlediler. Beni beğendiler. Sesim hakikaten radyoda pek canlı ve cazibeli oluyormuş.

Ne dersiniz, bir haftada sanki büyük bir iş görmüşüm, büyük bir kabiliyet sahibi imişim gibi Amerkada meşhur olmayım mı? Amerikanın âdeta en çok sevilen adamıydım.

Bizim aşk neşriyatı sabahleyin babalar, kocalar, kardeşler evden çıkıp işlerine gittiği, evde kadınlar yalnız kaldığı saatlerde başlardı. Artık Nev-Yorktan başlıyarak şimalin ve cenubun her köşesine varıncaya kadar ev hanımları ve hizmetçiler bile dahil olmak üzere bütün kadınlar radyo makinesinin başına üşüşüyorlar ve beni dinlemeğe başlıyorlardı.

Benim ilk sözlerim şunlar oluyordu:

«Yaklaşınız, sevgili dinleyicilerim, şimdi başbaşayız...»

Kadınlar aşktan bahsedilmesini pek çok sevdikleri, ancak pek kabil olamadığı zamanlar aşkı ihmal ettikleri için şimdi aşkı böyle tâ ellerinin altında bulunca bayıla bayıla ondan zevk almak istiyorlardı.

İsmimi Ali diye kaydettirmiştim. Dünyanın neresinde olsanız, Ali baba dediniz mi, buna aşina çıkarlar.Artık radyo idarehanesine benim adresime hergün birçok mektup gelmeğe başladı. Kimbilir Amerikalı kızlar ve kadınlar binbir gece hikâyelerini hatırlıyarak benim hakkımda ne romanlar icad ediyorlardı. Hergün gelen mektupları açmak ve okumak için tam altı kâtip çalışıyordu. Artık ne kadar gözde olduğumu bundan tahmin edebilirsiniz. Ben yalnız bu mektupların içinden kâtiplerin ehemmiyete şayan görüp ayırdıklarına şöyle bir göz gezdiriyordum.

Gelen mektupların içinde izdivaç teklifleri çoktu. Kimisi de arzu ettikleri mevzua dair söz söylememi istiyorlardı. İzdivaç teklifleri içinde epice ehemmiyetlileri oluyordu. Ben bunlara nazikâne cevaplar veriyordum. Dinleyicilerimden hepsini pek çok sevdiğim için onları feda edip de yalnız bir kadına hayatımı hasredemiyeceğimi söylüyordum.

Kazandığım muvaffakıyet dolayısile radyoda bana istediğim kadar aylık veriyorlardı. Bu kadar şöhret, bu kadar itibar beni çıldırtmadı. Elime geçen bu fırsattan hakkile istifade etmek için gayet hesaplı ve ihtiyatlı hareket etmeğe çalışıyordum.

Rasgele teklifleri kabul etmemekle ne kadar isabet etmiş olduğumu akıl ve hayalimden bile geçmiyecek bir fırsat zuhur ettiği zaman takdir ettim. Gümüş kralı adı verilen Thery'nin Gloria isminde bir kızı vardı. Bu kız evlenmiş, fakat kocasını sevmediği için çarçabuk ondan ayrılmıştı. Bir sabah, can sıkıntısı içinde, radyoyu açar, beni dinler. Hayatta en büyük arzusu aşk olduğu için, tatlı ve hararetli sesimle söylediğim aşk sözleri pek hoşuna gider. Âşıkane hayalleri, şairane takdirleri dinledikçe coşar, kendinden geçer. Kalbinde ilk defa olarak derin bir hissin titrediğini farkeder. Bu sıcak, bu tatlı sesi elbette sevmesini bilen bir erkek sesi olacaktır diye düşünür. Derhal, bana şu telgrafı yazar: «On milyon dolarım var. Sizinle evlenmek istiyorum».

On milyon dolar! Bunu duyunca, bir dakika bile tereddüd etmedim. Ben de derhal telgrafla cevap verdim: «Kabul».

Düğün hazırlıkları çarçabuk bitti. Glorya beni görünce yüzümden, halimden de pek hoşlandı. Sahih, çok yakışıklı bir delikanlı olduğumu size söylemeği unutmuştum. Maamafih çirkin de olsam sesimin hatırı için bana varacaktı. Benim âşıkane sözlerimi yalnız kendisi dinlemek istiyordu.

Evlendik. O gece, yemekten sonra, tatlı bakışile bana:

— Haydi, söyle, dedi.

Ben ne beklerken o ne istiyordu!.

Güzel karımı öpmek istiyerek yanına sokuldum:

— Söylemek vakti değil, dedim.

— Vaktin ehemmiyeti yok, şimdi söyle. Sizinle bunun için evlenmedim mi?

— Evet amma... Elimde kâğıd yok.

Karım hayretle sordu:

— Ne kâğıdı? Siz o hararetli aşk sözlerini kâğıddan mı okuyordunuz?.

— Öyle ya...

İçini çekti:

— Bu pek hoşuma gitmedi, dedi. Ne ise, ziyan yok, beklerim. Haydi mevzuunuzu hazırlayınız yarınız.

Sıkılmağa başladım:

— Affedersiniz, dedim. Ben yalnız okurdum. Vazifem bundan ibaretti.

Derin bir sukutu hayal içinde yüzüme baktı. Güzel siyah saçlarıma, parlak gözlerime âdeta esef eder gibiydi. Sonra:

— Ne ise, dedi. O mevzuları bulan şair kimdi? Sizden boşanıp ona varırım...

Ne hale geldiğimi tahmin edersiniz. Karıma yaklaştım, tuttum, çektim, gerdanından öptüm ve sesimin bütün güzelliğine kuvvet vererek:

— Bu kabil dleğil iki gözüm, dedim. Onunla evlenemezsiniz. Çünkü söyliyeceğim mevzuları direktörün kâtibi yazardı. O da altmış yaşında ihtiyar bir kadındır. İçinden gelen şeyleri rasgele yazar, sonra radyoda benim ağzımdan dinliyerek zevk alır!.

Bereket versin ki hakikat bu idi. Yoksa karım ilk geceden boşanmağa kalkacaktı.

Hikâyeci

Radyo

11 Mayıs 1937 Salı

İstanbul: Öğle neşriyatı — 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı, 14 Son.

Akşam neşriyatı: 17 İnkılâp dersleri: Üniversiteden naklen Yusuf Kemal Tengirşenk tarafından, 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,25 Konferans: Eminönü Halkevi neşriyat kolu namına Nusret Sefa, 19,50 Konferans: Spor fevaidi hakkında bay Sami Karayel tarafından, 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Bay Ömer Riza tarafından arapça söylev, 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları: Saat ayarı, 21,15 Orkestra, 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23 Son.

Ecnebi istasyonların bu akşamki en müntehap programı

Milâno (368) saat 22 «Otello» opera. Floransada Belediye tiyatrosundan nakil. **Nis** (253) 21,30 Opera komikten nakil. **Frankfurt** (251) 22 Suppé: «Güzel Galatla» operet. **Breslav** (316) 21,10 Senfonik konser. **Paris P. T. T.** (432) 21,30 R. Hahn festivali. **Strasburg** (349) 21,30 Radyo orkestrası ve piyano. **Peşte** (549) 23,05 Radyo orkestrası **Beromuenster** (540) 22,35 Piyano konseri. **Varşova** (1339) 22,45 Field festivali. **Monako** (405) 23,30 Piyano.

Dans Musikisi

Peşte (549) saat 22,20 - **Breslav** (316) 23,30 - **Marsilya** (400) 24 - **Londra** (kısa dalga) 19,20.

12 Mayıs 1937 çarşamba

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı, 14 Son.

Akşam neşriyatı: 17 İnkılâp dersleri: Üniversiteden naklen Yusuf Kemal Tengirşenk tarafından, 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,25 Mandolin orkestrası: Berk ve arkadaşları, 19,50 Konferans: Spor fevaidi hakkında bay Hamdi Emin Çap tarafından, 20 Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Bay Ömer Riza tarafından arapça söylev, 20,45 Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları: Saat ayarı, 21,15 Orkestra, 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23 Son.

Gençlik nasıl yetişiyor?

(Baş tarafı 7 nci sahifede)

— Hemen hemen hepsi... Hattâ tahtakuruları ve pirelerin hayatlarına kadar..

Genç bir adam bir mikroskobun başında.. yanıbaşında küvette bir sürü solucan..

Yavaşça soruyorum:

— Ne tetkik ediyor?

— Solucanlar hakkında büyük bir etüd hazırlıyor... Biliyor musunuz bu solucan etüdü çok mühimdir. Solucanlar ziraat hayatında çok mühim bir rol oynarlar.. şimdiye kadar bizim memleketteki solucanlar hiç tetkik edilmemiştir. Bu etüd bu itibarla çok faydalı olacaktır ...

Aşağı iniyoruz. Önümüzde büyük bir salonun kapısı açıldı. Burada timsahlardan, gorillerden, yılanlardan, aslanlardan tutunuz da bütün dünya hayvanlarının iskelteleri var...

Müthiş bir goril iskeletinin karşısında iki genç kız tetkikat yapıyor. İskeletin mafsallarını ve kafatasını ölçüyorlar...

Hayatında ne canlar yakmış, kim bilir kaç insanı korkutmuş olan bu müthiş goril bugün bir ilim menbaında genç kızlar için bir ilim mevzuu olmuş.. ne garib tecellî..

Türkiyenin bu en asrî ilim ocağını, buradaki en modern çalışma usullerini, lâboratuvar faaliyetini gördükten sonra hayvanat enstitüsünden çıkarken düşünüyorum. Buradaki bir çok tetkikler yalnız bir ilim mevzuu halinde kalmamalıdır. Bu tetkiklerden iktisadî, ziraî sahalarda pek âlâ istifade edebiliriz. Meselâ balıkçılık, arıcılık, solucanlar, diğer hayvanlar üzerinde yapılan büyük tetkikler bir ilim mevzuu olmakla beraber bize ziraat hayatında, balıkçılıkta, arıcılıkta pek büyük faydalar temin edebilir.

Bu ilim tetkiklerini amelî sahaya kadar götürüp istifade yollarını arıyalım.

Sonra bana kalırsa hayvanat enstitüsünün en büyük ihtiyacı bir mütehassıstır. Buradaki hayvanat profesörü geçenlerde vefat etti. Kendi sahasında büyük bir ilim adamı olan zavallı profesör talebelerini, asistanları az zamanda çok iyi yetiştirmiştir. Talebenin ve asistanların daha çok istifadesi için şimdi bu güzel, modern enstitüye ilim dünyasının tanınmış hayvanat profesörlerinden birini getirmeliyiz.

Hikmet Feridun Es

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellasuda, Galata: Karaköyde Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Hüsnü Onar, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Halk, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: İstepan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy, Pazaryolunda Merkez, Modada Faik İskender, Üsküdar: Ahmediye, Fener: Defterdarda Arif, Beyazıd: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Yedikulede Teofiloc, Alemdar: Çemberlitaşta Sırrı Rasim, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Zayi: 936 senesinde çıkarttığım hüviyet varakamı zayi ettim, yenisini çıkartacağımdan, hükmü yoktur.

Yüksek İktisad ve Ticaret mektebi ikinci sınıf 1267 Sacit Okyay.

KUBİLÂY HAN

Yazan: İskender F. Sertelli — No. 46

Kubilây küçük oğlunu Japon seferinde bir fırkanın başına geçirmişti. Cin-Kin zaten yıllardan beri bunu bekliyordu..

— Karakurum sahipsiz kalmıyacak, dedi, Timur buraya gelirse, Bayan onun yerini doldurur.

Gökçin tekrar israr etti:

— Beni kırmayın, ulu hakanım! Timuru Karakurumdan ayırmayın!.

Diye yalvardı.

Ve Timurun mektubunu göstermeğe mecbur oldu.

Kubilây Timurun mektubunu okuyunca zevcesi Gökçine hak vermişti.

— Bana bundan neden ilk önce bahsetmedin?.

Dedi. Gökçin çekindiğini söyledi.

Kubilây:

— Kulama (1) nın da Sibiryadan Karakuruma geldiğini söylüyor. Ondan bir haber alamadın mı?.

Diye sordu.

Gökçin cevap verdi:

— Kulamanın Karakuruma geleceğini ummuyorum.

— Niçin?..

— Çünkü onun Timurla arası açıktır.

— Ne dedin.. arası mı açık?.

— Evet.. hattâ iki yıldanberi.

— Sebebi?...

— Çok iyi bilmiyorum amma, Kulama Karakurum vilâyetinde bir kabile reisinin kızını seviyormuş. Timur kendisine o kabile reisinin kızile evlenmesi doğru olamıyacağını bildirmiş. Kulama buna kızmış.. (Sen bana nasıl karışabilirsin.. ben senin büyüğünüm!) demiş. Bu yüzden Karakuruma gitmiyormuş.

— Demek iki kardeş orada biribirile atışıyor da benim birşeyden haberim olmuyor... Bu nasıl iş? Bunları da sana Timur mu bildirdi?.

— Evet, hakanım!.

— O halde Timuru Karakurumdan ayırmak doğru olmıyacak. Kulama biraz kıskanç ve inatçı bir çocuktur.. Timuru yere vurmak için prens Kaydo (2) ile birleşmeşi de muhtemeldir.

— Timur Karakurumda kalırsa, onlar hiç bir zaman birleşemezler. Çünkü Kaydo doğrudan doğruya Timurun yerine geçmek istiyormuş.

— Pekâlâ. Timur Karakurumda kalsın ben Japonyaya giderken Cin-Kini de beraber götüreceğim. O hem cesur ve atılgan, hem de gözü açık ve zeki bir çocuktur. Askerlikten Timur kadar anlamaz amma, yolda benim işime yarar.

Gökçin endişeli bir nazarla hakanın yüzüne baktı:

— O halde yerinize kimi bırakacaksınız?.

Kubilây gözlerinin ucu ile hafifçe güldü:

— Seni..

Gökçin hayretini gizliyemedi:

— Hepsi de yetişmiş on iki (3) oğlunuz var, hakanım! Onlar dururken, naiplik veya vekillik bana düşer mi?.

— Bunu ancak ben düşünebilirim, Gökçin! Sen bugünlerde herşeye itiraz ediyorsun! Eskiden daha düşünceli, daha sabırlıydın!.

Gökçin önüne bakıyordu..

Susmuştu.

Kubilây sözüne devam etti:

— Dört imparatoriçeden biri bana ihanet etti, zindana attırdım. O artık ölmüştür. Diğerleri arasında bu işi senden başka kimse göremez.

— Semgayı vekil bıraksanız olmaz mı?.

— Hayır. Sen vekilim olacaksın! Semga senin müşavirin olacak. İmparatorluğun sonsuz ve sayısız işleri vardır. Semga gene eskisi gibi onlarla meşgul olur. Sen de benim tahtımı boş bırakmaz, ve benim yokluğumu belli etmemeğe çalışırsın!.

***

Kubilây, küçük oğlu (Cin-Kin) ile konuşuyor..

— Bir haftaya kadar yola çıkacağız, Cin-Kin! Hazır mısın?.

— Hazırım, baba! Emrederseniz, hemen şimdi yola çıkarım..

— Hayır. Şimdi değil. Ordu eksiklerini tamamlamakla meşguldür. Sen de eksiklerini tamamla!. Cengiz han bize: «Japonyasız Moğolistan, tek kollu bir adama benzer. Orayı mutlaka fethetmeli!» demişti. Büyük babamızın sözünü unutmadığımızı göstermeliyiz.

Cin-Kin babasını çok severdi.

O, Kubilâyın yanında en meşhur kumandanları görmek istiyordu. Bu isteğini babasına açmak için bundan güzel fırsat bulamazdı.

— Japon seferine giderken, Karakurumdaki Bayan Bahadırı, Korada harp eden Tangut Bahadırı neden yanınıza almıyorsunuz?.

Diye sordu.

Kubilây karısı Gökçinden de ayni sözleri işitmişti. Oğluna cevap verdi:

— Karakurum, Kora.. bunlar da yurdumuzun birer parçalarıdır. Bayan Bahadırı Karakurumdan çekersem, prens Kaydo at koşturacak meydan bulur. Tangutu Koradan alırsam, Koralılar istiklâllerini ilân etmeğe kalkışırlar. Ben yola çıkmağa azmettim. Onları yerinden oynatmak, henüz kapanmıyan yaraları tekrar deşmek demektir. Ben varım ya.. başka kumandana lüzum var mı?.

Kubilâyın bu sözleri Cin-Kin'in tereddüdünü izale edememişti.

Zeki Moğol prensinin kafasını kurcalayan bir düşüncesi vardı.. tekrar sordu:

— Japon sınırları çok geniştir. Ordumuzu birkaç kola ayırmak icap ederse, bu kollara birer kumandan lâzım değil mi?.

Kubilây gibi bir hükümdar, bu kadar mühim bir sefere çıkarken bu noktaları düşünmemiş olabilir miydi? Oğlunun yüzüne bakarak güldü:

— Merak etme, Cin-Kin! dedi.. ben bunların hepsini hazırladım. İlk Japon sınırlarında bir fırkanın başına seni geçirerek batı Japonyasına göndereceğim. Yanına seçtiğim zabitlerin hepsi de değerli, döğüşten yılmaz bahadırlardır. Diğer fırkaları da hazırladım. Mademki Japon imparatoru bizi tehdid ediyor.. bütün vali ve memurlarımın değiştirilmesini istiyor. Ona, işlerime karışmak cesaretinin neye mal olacağını göstereceğim.

Cin-Kin Japon sınırlarına varınca bir fırkanın başına geçeceğini duydu.. çocuk gibi sevindi. Cin-Kin müstakil bir kumandan sıfatile düşman üzerine yürümek, ve kimseye tâbi olmıyarak, istediği gibi harp etmek istiyordu. Kubilâydan bu vadı alınca kendi kendine şu kararı verdi:

— Bayan Bahadır gibi meşhur bir kumandan olabilmek için, müstakil bir kuvvetin başına geçmekten başka çare yoktu. Demek ki, artık böyle bir kuvvetin başına geçebilecek meziyetleri taşıyorum.. öyle olmasaydı, babam bana bu vazifeyi vadetmezdi. Oh, ne kadar memnunum şimdi...

Japon seferi sıralarında Pekin sarayına bir bakış

İmparatoriçe Gökçin'in naibeliğinden kimse memnun değil.. başvezir Semga, Kubilâyın emrile Pekinde bir az daha şiddetli bir idare sistemi kuruyor.. saray halkı tereddüd içinde.. acaba hakan ne zaman dönecek?!.

***

Hakanın zindana atılan zevcesi Tiyen-Fo istikbalden ümidini kesmemiştir. Mahkûmiyet tarihi üzerinden henüz bir yıl bile geçmedi. Müddetini doldurmağa iki yıl daha var.. Korada ıslahata girişen Tangut Bahadırla el altından muhaberede devam ediyor. Tangutun Tiyen-Foya karşı gösterdiği sadakat bağları gevşemiştir.

(Arkası var)

[1] Kubilâyin en büyük oğlu..

[2] Oktayın torunu..

[3] Kubilâyin on iki oğlu vardı. En büyük oğlu, Kulama idi. Timur, dördüncü oğlu Nomogandan sonra geliyordu. Markopuloya göre, dört imparatoriçeden ve diğer zevcelerinden yirmi iki, ve cariyelerden de yirmi yedi olmak üzere kırk dokuz oğlu varmış. Müverrih Raşid, Markopulonun mübalâğa yaptığını söyliyerek, Kubilâyin on iki oğlu olduğunda ısrar eder. Çin tarihlerinden biri de Kubilâyin oğullarını altmışa kadar çıkartır ki, bence asıl mübalâtayı Çinliler yapmış oluyor.

İ. F.

MEMLEKET HABERLERİ

Erzurumda büyük inşaat faaliyeti başladı

Devlet mahallesinin inşası ihale edildi. caddeler parke döşeniyor, iki tarafına ağaçlar dikildi

Erzurumdan bir görünüş: Cumhuriyet caddesi

Erzurum (Akşam) — İlkbahar doğuda faaliyet ve hareket başlangıcı oldu. Havaların çok müsaid gitmesi sayesinde şimendifer inşaatına, yolların tamirine, ekim işlerine büyük bir hız verildi.

Trabzondan İran hududuna kadar uzanan transit yolunda beş yüzden fazla amele çalışmağa başlamıştır. Her kısımda başlıyan şimendifer yolu inşaatında da grup grup yüzlerce amele çalışmaktadır.

Erzurumun yeni yapılacak devlet mahallesinde müfettişi umumilik ve kolordu binaları ile ikametgâhları, memurlar klübü ve muallim mektebi caddelerin parke yapılması, imar birliği apartımanı, ılıca banyo ve oteli, Ilıca nahiye mektebi inşaatı ihale olunmuştur. Şehrin caddelerine pek çok ağaç dikilmşitir.

(Doğu) matbaası faaliyete geçmiştir; yakında gündelik gazete çıkarmağa başlıyacaktır.

Bu suretle her sahada büyük bir faaliyet başlamıştır. Yeni sene kışı Erzurum vilâyeti bambaşka bir çehre ile karşılayacaktır.

Bu sene yazın ve baharın erken gelmesi çifçiye çok faydalı olmuştur, hemen bütün rencber tarlalarını sürmekte ve hazırlamaktadırlar; bu yıl vilâyet mıntakasında kurulacak kombinalar şimdiden muhite büyük sevinç vermektedir.

Erzurumun en başta gelen ihtiyacı elektriktir. Üçüncü umumî müfettişlikçe bir elden bütün mıntakada birden yapılacak elektrik tesisatını herkes dört gözle beklemektedir; bugün mevcud elektrik cereyanı şehrin ellide bir ihtiyacına bile karşılık vermekten uzaktır. Doğunun en büyük şehri olan ve en modern bir merkezi olmağa başlıyan güzel Erzurumu gecenin karanlıklarında kaybolmuş görmek kadar acı şey olur mu?.

Çalışkan ve yurdsever umumî müfettişimizin bu işi de yakında başaracağına eminiz.

Cirid oyunları

Yurdda en iyi at besliyen şehirlerin en başlıcası şüphesiz ki Erzurumdur. Büyük at yarışlarını ve civar sergilerini yüksek himayesine alan hükûmetimiz de bu asil zevke yardım etmektedir. Her pazar yüzlerce atlının iştirakile yapilan cirid oyunları çok eğlenceli olmaktadır, cirid meydanında süzülen cins atlar ve mahir süvarilere Türkün en eski ve şerefli sporunu yaşatıyorlar.

Yakında faaliyete geçecek olan (Atlı spor) klübü bu ehemmiyetli ve güzel spor şubesini, asrî görgü ve bilgilere uygun bir hale sokacaktır.

Erzurumun meşhur ayak oyunlarından (Bar)da bilhassa muhtelif ve canlı fikürlerile çok güzeldir; İstanbul festival eğlencelerine buranın en iyi oyuncularından mürekkep bir grup da iştirak ettirilse çok iyi olacaktır.

Diyarıbekir ormanları

Bir heyet tedkikat yapmağa başladı

Diyarıbekir (Akşam) — Haziranın birinci gününden itibaren meriyete geçecek olan orman kanunu mucibince ormanlarımızın tanzimine başlanmıştır. Birinci umumî müfettişlik mıntakasındaki ormanların umumî mahiyette işgal ettikleri mevki ve sahalarile cins ve vasıflarını tayin ve tesbit etmek üzere orman ametajman üçüncü grup baş mühendis muavini Macidin reisliği altında, ikinci gruptan mühendis Celâl ve Diyarıbekir merkez orman mühendisi Kâmilden müteşekkil heyet müfettişlik mıntakasını tedkike başlamıştır. Bu tedkikat neticesinde ormanların mevki, saha cins ve vasıfları tayin ve tesbit edildikten sonra raporlarını orman umum müdüriyetine bildireceklerdir.

Yakacak için kesilecek odun mahalleri tesbit edilecektir. Bunu işiden halk yersiz olarak telâşa düşerek odun almağa başlamışlardır. Bu telâşı gören bazı açık gözler odunun çekisini yani otuz altı batmanını 150 kuruştan 220 kuruşa kadar çıkarmışlardır. Halbuki bu telâşa hiç te lüzum yoktur. Çünkü odun kemafissabık gösterilen mahallerden kesilerek eskisi gibi Dicle üzerinden kelekle getirilip satılacaktır. Kömürde ayni veçhile şehre getirilecek ve halkın ihtiyacı her suretle temin edilecektir.

Keferdiz nahiyesi halkı postane istiyor

Petürke kazasının Keferdiz nahiyesine bağlı 28 köy halkı, alâkadar makamata müracaat ederek nahiye merkezinde bir posta ve telgraf şubesi açılmasını rica etmişlerdir.

Petürke halkından bir çok kimseler, İstanbulda bulundukları cihetle posta vasıtasile gönderdikleri paraları kaza merkezinden almak için 10-12 saat yol yürümeğe mecbur kalıyorlar. Nahiye merkezinde bir posta şubesi kurulursa bu mahzur ortadan kalkacaktır. Posta ve telgraf idaresinin halkın bu haklı dileğini yerine getireceğini kuvvetle umuyoruz.

Fuar bu yıl İzmire beş milyon lira getirecek

İzmir (Akşam) — Geçen seneki fuar sebebile dış ve iç memleketlerden İzmire 2,200,000 lira girmişti. Bu seneki fuar hazırlıkları daha geniş tutulmaktadır. Bilhassa enternasyonal spor temasları yüzünden İzmire beş milyon lira gireceği tahmin olunuyor.

Japonyada askerî hayat ve Japon ordusu

Japonların en büyük silâhı süngüdür. Askere en ziyade süngü kullanmak öğretilir

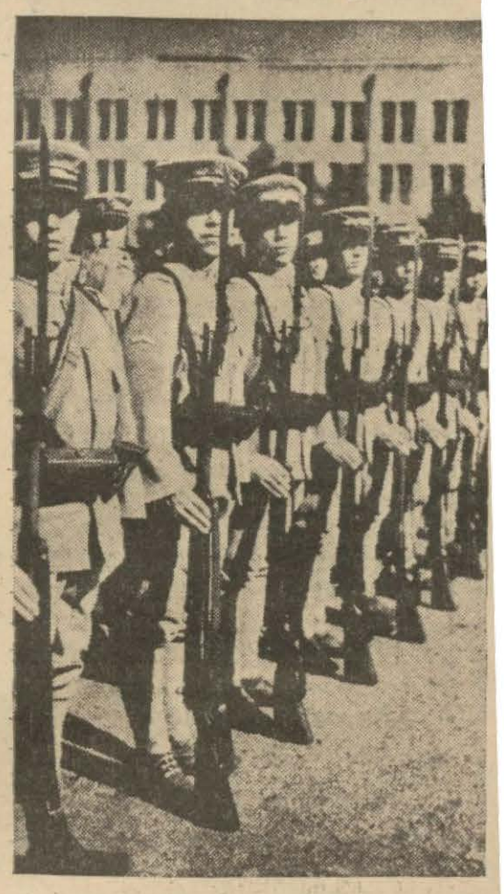

Bir Japon müfrezesi

Uzak Şarktaki karışık vaziyet bir çok kimselerin nazarı dikkatini Japonyaya ve Japon ordusu üzerine çekti. Japonya Asyanın en büyük devletidir ve Asyanın İngilteresi sayılır. Yalnız şu farkla ki İngilterenin başlıca kuvveti donanması olduğu halde Japonyanın başlıca kuvveti ordusudur.

Her Japonun en ziyade iftihar ettiği şey ordudur. Bunun için Japonyada ordu en şerefli mevkii işgal eder. Japon ordusu sulh zamanında 265 bin kişiden mürekkebdir. Harpta dört milyon asker çıkarılabilir.

Japon askeri ufak yapılı ve lâkin çok dayanıklıdır. Yirmi yaşına gelen her sağlam Japon asker olur. Askere gidenin evini ve ailesini düşünmeğe lüzum yoktur. Çünkü askere giden her gencin ailesinin bütün ihtiyaçlarını, çok mükemmel teşkilâtı olan «ihtiyatlar cemiyeti» temin eder.

Askere alınan genç evvelâ askerî kampa verilir. Burada her şeyden evvel askerlik mesleğine manevî ve ahlâkî noktadan hazırlanır. Eline verilen askerî küçük kitap kendisinin başlıca rehberi olur.

Bu kitapta «hayat, ilâhî olan imparatorun hesapsız nimetlerine mazhariyet» olarak tarif edilmektedir. Ölüm ise «askerin vatanı muhafaza eden bir meleğe tahavvul edip memleketin bütün mabedlerinde hürmetle yadedilmek» diye izah edilmektedir. Bu kitapta korku dünyanın en büyük zillet ve ahlâksızlığı diye tavsif edilmiştir.

Bu suretle telkin edilen genç askerin ilk öğrendiği imparatoru bir ulûhiyet olarak hürmet etmek ve tariki dünya, gayet mütaassıp bir keşiş gibi bu ülûhiyetin hizmetine girmek oluyor. Bidayette genç asker ayağında sandal olarak talim yapar. Daha sonra ağır asker çizmesini giymeğe başlar. Buna alışıncıya kadar haftalar geçer. Askerin yemeği kendi evindekinden farksızdır. Bu da pilâv ile yeşil çaydır. Ara sıra pilâvın yanında sebze ve nadiren balık verilir. Haftada otuz deka gram et verilmektedir.

Günde 50 mil

Japon askerinin gıdası az olduğu halde mukavemet ve tahammülü fevkalâdedir. Manevraları ekseriya görüldüğü veçhile asker üzerinde ağırlığı olduğu halde 24 saatte dağlık arazide 50 mil mesafe katettiği halde yorgun görünmez.

Askerin ne okuyacağı kumandanlık tarafından tayin edilir. Bunun haricinde bir şey okuması yasaktır.

Askerin okumasına müsaade edilen başlıca eserler Harbiye nezaretinin çıkardığı gündelik bir gazete ile aylık bir mecmuadır.

Asker evinden ne yiyecek, ne de çamaşır getirtemez. Askere giden gence yiyecek ve elbise göndermek yasak olup hilâfına hareket edene şiddetli cezalar verilir.

Her asker ayda üç yen yani üç Türk lirası kadar para alır. Her asker masrafını bir deftere yazmağa mecburdur. Japon ordusunda itaatsizlik meçhul ve vücudü olmıyan bir şeydir. Öyle alaylar vardır ki seneler geçtiği halde bir hapis cezası verilmez.

Japon askerinin en mühim silâhı süngüdür. Bunun için Japon askerine ilk silâhlı talim süngü üzerinde gösterilir. Bunun sebebi vardır: Japon mütehassıslarına göre iyi süngü kullanan asker açıkta mübarezede en müthiş düşman ile bile başa çıkabilir.

Japonyada askerî mütehassıslar arasında umumî bir kanaat vardır: Küçük yaştan süngü kullanmağa alışan bir asker yakından düşman ile uğraşmağa mecbur kaldığı zaman tüfeği kullanmağı aklına getirmez ve sevki tabii ile süngüsüne sarılır.

Japon zabiti

Japon zabiti namzed olabilmek için beş sene askerî mektepte tahsil eder. Japon zabitinin hayatı Avrupa zabitlerininkine hiç benzemez.

Japon zabiti mümasıran bir askerdir. Kendi alayının işleri haricinde hiç bir şeyle alâkadar olmaz. Askerî bir sadelik içinde yaşar. Hiç bir türlü eğlence bilmez. Sosyete hayatına yabancıdır. Mülâzim olduğu zaman 60 yen maaş alır. Hemen hemen bütün hayatı kışlada geçer. Bütün zabitan beraber yemek yerler. Her öğle yemeğinde miralayın emir ve daveti üzerine en genç zabitler kısa konferanslar verirler. Bu konferansların mevzuu yeni bir makineli tüfek, yahut hava filosu ile alayın nasıl beraberce çalışacağı yahut son manevra ve emsali askerliğe ait şeylerdir.

Asker başlıca süngü muharebesine alıştırıldığı gibi zabit te daha ilk günden itibaren kılıç ile döğüşmeğe hazırlanmaktadır. Mütehassısların dediklerine gbre Japon kılıcının çeliği İspanyanın meşhur Toledo ve Şamın tarihî şöhreti bulunan kılıçlarının çeliklerinden daha sert ve daha keskindir. Şanghayda ihrac olunan Japon kuvvetleri ile Çinin on dokuzuncu kolordusu arasında vukubulan muharebede bir Japon kılıcı ile bir Çin mitralyözünün namlusunu ikiye bölmüştür.

Japonyada gerek askerin gerek zabitin talim ve terbiyesi çok serttir. Japon askeri Samuray devri kahramanlıklarını her zaman tahattur eder ve hayata ehemmiyet vermez. Japon ordusu tank, tayyare, alev atan makine ve gaz bombaları cihetinden dünyanın en iyi mücehhez ordularından biridir — **F.**

Çok çocuklu mesud bir aile

Ankara (Akşam) — Yalnız Türkiyenin değil belki dünyanın en kalabalık aile sahibinin ailesi efradı ile bir arada çıkarttığı bir resmini elde ettik. Resmin tam ortasında ailenin reisi Mersinin Bahçe mahallesinde oturan B. Ahmed Hallaç kucağında en küçük iki çocuğu olduğu halde görülüyor. Etrafını kuşatan çocuklarile torunlarının sayısı kırk biri bulmaktadır.

B. Ahmed Hallaçın 41 kişilik koca bir aile meydana getirmesi cidden göğüs kabartacak bir şeydir. Dahiliye vekilimiz ve parti genel sekreterimiz B. Şükrü Kaya bu mesud Türk ailesinin vaziyeti ile yakından alâkadar olmuşlardır. Vatana daha birçok çocuk kazandıracak kadar zinde ve neşeli gözüken B. Ahmed Hallacı biz de tebrik ederiz.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebî memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır

Sefer 29 — Ruzu Hızır 6

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	7,30	9,32	4,55	8,50	12,00	1,48
Va.	2,45	5,17	12,10	16,06	19,15	21,03

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk So. No. 13

Kullanılmış bir şömine aranıyor

Eski konaklardan çıkmış veya orada mevcut sağlam ve iyi bir şömine aranıyor. (Akşam) ilân memurluğuna müracaat. Tel. 24240

Çocuk Dünyası

HEDİYE ALANLAR

17 Nisan 937 tarihli bilmecemizi halledenlerden hediye kazananların isimlerini neşrediyoruz.

Bilmecemizi doğru halledenlerden Davutpaşa orta okul No. 69 bay Hüsnü Özyalçın birinci gelmiş ve hediyesi olan (fotograf makinesi) Fatih 13 cü okul No. 402 bayan Bedia ikincilik ile (mürekkepli kalem), Kütahya lise. sınıf 1 B No. 536 bay Nail Boyacıoğlu üçüncü gelerek (Asyadan bir güneş doğuyor) eseri hediyemizi kazanmışlardır.

Şekerleme alanlar

1 - Yüksekkaldırım Plunbi han No. 35 İzak, 2 - Büyükada Alpaslan so. 43 No. İlhan, 3 - Arnavutköy Üvez so. 34 No. Nüzhet, 4 - Ortaköy Mandıra so. No. 57 Zeyneb, 5 - Bakırköy İstasyon cad. No. 1 Abdullah, 6 - K. Ayasofya Kâtipsinan No. 5 B. Akın, 7 - Kadıköy 7 ci ilk okul 140 Ümran, 8 - Kızıltoprak Reşid paşa so. 19 Neclâ, 9 - Kadıköy kız orta okul 442 Hayriye, 10 - Aksaray Sülüklü cad. 25 No. Mehmed.

Çikolata alanlar

11 - K. Mustafapaşa Fener cad. 229 Hayriye, 12 - Kadıköy İzzeddin so. 31 Vedad, 13 - Fatih Ocaklı so. 10 Şekip, 14 - Nişantaşı kız orta okul 537 Selma, 15 - Cihangir Çeteci çıkmaz so. 16 Celâl, 16 - Moda Atifet so. 5 Gülser, 17 - Bakırköy Taşhan cad. 68 Şeyda 18 - Göztepe ilk okul 425 Sevim, 19 - Vefa erkek lis. 636 Nusret, 20 - Sarıyer 14 cü ilk okul 384 Neclâ.

Bisküit alanlar

21 - Taksim Tarlabaşı 28 Emine, 22 - Kadıköy Altıyolağzı Müfid, 23 - İst. 20 ci ilk okul Nedret, 24 - Ayazmakapısı K. pazar cad. 66 Hakkı, 25 - İst. 44 cü ilk okul 490 Fikret, 26 - Beşiktaş Spor cad. 95 Sabahat, 27 - Haydarpaşa lis. 2199 Bülend, 28 - Erenköy kız lis. 1042 Halide, 29 - Sarıyer Tapu sicil muhafızı kızı Melâhat, 30 - Davutpaşa orta okul 132 Kemal.

Birer kutu boyalı kalem ve resim defteri alanlar

31 - Kadıköy orta okul 605 Salâhaddin, 32 - İst. erkek lis. 1267 Necmeddin, 33 - Tepebaşı Çatmamescit Kuyu so. 12 İffet, 34 - Pangaltı lis. 391 Sucuyan, 35 - İst. erkek lis. 467 Rıza, 36 - Kızıltoprak istasyon cad. 27 Turan, 37 - Üsküdar kız sanat okul 156 Melâhat, 38 - Ayaspaşa cad. Garoyan apart. 3 Selçuk, 39 - Üsküdar Nersesyan okul Aram, 40 - Eyüp sutan Otakçılar cad. 56 Mübeccel.

Birer defter alanlar

41 - Pertevniyal lis. 507 Mithat, 42 - Taraklı camii kebir mahallesi 3 Fatma, 43 - Fatih Cumhuriyet orta okul 210 Muzaffer, 44 - İzmir Karşıyaka Türk birliği mek. talebesinden 494 Neşe, 45 - Beyoğlu 12 ci ilk okul Süreyya, 46 - Kütahya lis. 536 Nail, 47 - Kız orta okul 196 Raşid, 48 - Bursa lis. 615 Halil, 49 - İst. erkek lis. 1297 Necmeddin, 50 - Kasımpaşa orta okul 491 Halil.

Mürekkeb alanlar

51 - İst. 6 cı ilk okul 335 Feriha, 52 - Göztepe Kayışdağı cad. 260 Cavide, 53 - Kabataş erkek lis. 1627 Seydi, 54 - Bostancı Bağdad cad. 498 Vedad, 55 - İst. Emine Kar. 56 - İst. 64 cü ilk okul 181 Tanrı, 57 - Taksim apart. 3 Fatma, 58 - İş Bankası İst. şubesinde muhasebede Halid, 59 - Kadıköy Reşidpaşa so. 28 Lemi, 60 - Kandilli kız lis. 663 Behire.

Cetvel alanlar

61 - Beyazıd Külhan so. 9 Yadigâr, 62 - Arnavutköy Kireçhane so. 5 Adnan, 63 - Beşiktaş Yıldız so. 32 Ferihan, 64 - Beşiktaş on sekizinci okul 599 Bürhan, 65 - Kadıköy Mısırlıoğlu 37 Ayşe, 66 - Beşiktaş K. Hamam karşısı 19 Özgül, 67 - Haydarpaşa lis. 1034 Şükrü, 68 - Rıhtım so. 52 kat 3 Emel, 69 - Davutpaşa orta okul 69 Hüsnü, 70 - Tophane İlyasçelebi mahallesi 21 İlhan.

Birer yazı lâstiği alanlar

71 - Emirgân orta okul 90 Abbas, 72 - Arnavutköy Beyazgül so. 29 Fikret, 73 - Beykoz Alibey so. 37 Bekir, 74 - Heybeliada ilk okul 15 Güner, 75 - Kadıköy Yeldeğirmen 120 Ayhan, 76 - İst. 42 ci ilk okul Güzin, 77 - Fatih Sarıgüzel Kıztaşı cad. 58 Sevim, 78 - Şehzadebaşı Hilâl sineması büfecisi Ali, 79 - Ortaköy Taşmerdiven 34 Melâhat, 80 - Gelenbevi orta okul 426 Nesrin.

Birer dolma kurşun kalem alanlar

81 - Kabataş erkek lis. 1039 Parkan, 82 - İst. erkek lis. 345 Mehmed, 83 - İnönü orta okul 345 Müniş, 84 - Kadıköy Halidağa so. 39 Fethi, 85 - Gülhane askerî hastanesinde dahiliye hemşiresi Nazlı, 86 - Beykoz orta okul Y. Alpar, 87 - Üsküdar Ferah so. 54 Nigâr, 88 - Üsküdar kız sanat enstitüsü Nuran, 89 - Haydarpaşa lis. 2083 Kemal, 90 - Kadıköy 1 ci orta okul 878 Nusret.

Birer çakı alanlar

91 - Feriköy 3 Salih, 92 - İst. erkek lis. 646 Hasan, 93 - İst. kız lis. 1011 Zerrin, 94 - Lâleli Tayyare apart. 23 Ayhan, 95 - İst. 33 cü ilk okul Aykut, 96 - Harbiye Süleyman Nazif so. 6 Neyir, 97 - Bakırköy Sakızağaç 25 Reyan, 98 - Taşkasap İclâl Arif, 99 - Galatasaray lis. İhsan, 100 - İst. erkek lis. 460 Cemaleddin.

Kart alanlar

101 - Vefa erkek lis. 245 Tarık, 102 - Orhangazi mahkeme başkâtibi İsmail kızı Nedret, 103 - Şehzadebaşı onuncu okul 159 Zuhal, 104 - Gelibolu müstahkem topçu taburu başçavuşu Yusuf, 105 - İst. erkek lis. 1191 Hayri, 106 - İst. erkek lis. 1248 Ferruh, 107 - Tekirdağ postanesi civarında Turgut mahallesinde 19 Atiye, 108 - Ayaspaşa Mezarlık so. 45 Adriyen, 109 - Şehzadebaşı Kemalpaşa cad. 2 Said, 110 - Bostancı 1 ci ilk okul 87 Salim. 111 - Vefa erkek lis. 1032 Rıza, 112 - Bakırköy orta okul 16 Saime, 113 - İzmir vilâyet köy bürosunda Şükrü Tunçdelen, 114 - Kadirga Silâhtarağa Mektep so. 34 Feyzi, 115 - Edirnekapı Helvacı Hasan so. 12 Kâmil, 116 - Erdek ilk okul 5 ci sınıf Neclâ, 117 - İst. erkek lis. 1390 Ali, 118 - Beyazıd Soğanağa mahallesi 18 şahinde, 119 - Zincirlikuyu 20 ci ilk okul Ferdane, 120 - Adapazarı Cerrah cad. 11 Nevin, 121 - İst. erkek lis. 823 Mustafa, 122 - Zara binbası Ahmed kızı İsmet, 123 - Beyoğlu ikinci ilk okul 38 Hayati, 124 - Ankara M. M. vekâleti zat işleri topçu şubesi müdürü kızı Hale, 125 - Üsküdar 19 cu ilk okul 475 Yücekan, 126 - Beyoğlu 12 ci ilk okul 207 Sadık, 127 - Ankara kız enstitüsü okulu öğretmen kısmında 137 Seher, 128 - Cağaloğlu Mollafenari so. 24 Ahmed, 129 - Samatya demiryolu cad. 26 Falidun, 130 - Tokat nafıa müdürü Mazhar oğlu Yıldırım. 131 - Pertevniyal lis. 675 Turhan, 132 - İst. erkek lis. 108 Bürhan, 133 - Bürhaniye Ziraat bankası memuru Turgut oğlu Hilmi, 134 - Cihangir Akarsu yokuşu 14 Mukadder, 135 - Beyoğlu Tarlabaşı 8 Yılmaz, 136 - Bandırma orta okul 32 C. Umut, 137 - İst. 49 cu ilk okul 430 Saide, 138 - Çarşamba 60 cı ilk okul 246 Hüsameddin, 139 - Kurtuluş Tepealtı Ayet, 140 - Edremit Ziraat fen memuru oğlu Orhan, 141 - Fatih 13 cü ilk okul 402 Bedia, 142 - Arnavutköy 25 ci ilk okul Namık, 143 - Elâziz şirket han 40 Oguz, 144 - Beykoz 37 ci okul 79 Nimet, 145 - Adatepe gemisinde B. 3 de Tirebolulu Mehmed, 146 - Gebze ikinci tabur komutanı kızı Nilüfer, 147 - Aksaray Sülüklü cad. 17 Visalettin, 148 - Aksaray Horhor cad. 59 Tunçay, 149 - Beyoğlu 15 ci ilk okul 25 Nihad, 150 - Bolu C. H. Partisi merkez kaza idare heyeti kâtibi Bedri, 151 - Büyükada Refik Sermed oğlu Kemaleddin, 152 - Üsküdar 30 cu ilk mek. 274 Nahide, 153 - Üsküdar Foto Yıldız Bürhan Görgüç, 154 - Nişantaşı orta okul Yıldız, 155 - İst. 10 cu okul 32 Belma, 156 - Ayasofya Kâtipsinan 5 Bekir Akın 157 - Beykoz orta okul 392 Alpar, 158 - Vefa lis. 253 Tarık, 159 - Yeşildirek Necip ef. so. 7 Agob, 160 Beyazıd elektrik şirketi Hasan Altındal, 161 - İst. erkek lis. Er Türkay, 162 - İst. erkek lis. 723 Ali, 163 - Cağaloğlu 1 Metin, 164 - İst. erkek lis. 803 Nihad, 165 - İst. 44 cü ilk okul 360 Haydar, 166 - Kumkapı orta okul 601 Mazhar, 167 - 12 ci ilk okul 479 Sedad, 168 - Şehzadebaşı Kırmatulumba so. 6 Aziz, 169 - Cağaloğlu Himaiyei etfal so. 1 Şükûfe Terkây, 170 - Galatasaray lis. 259 Aydın, 171 - Heybeliada Ender, 172 - Kadıköy 3 cü orta okul 614 Uğurlu, 173 - İst. 15 ci okul Nebahat Cevdet, 174 - Sürpagop apart. 8 Korkud Korkmaz, 17 5- İst. 17 ci ilk okul 256 Alâeddin, 176 - Onuncu okul 1153 Reha, 177 - K. Ayasofya Cami so. 10 Ender, 178 - Kabataş lis. 258 Necdet Şener, 179 - İst. kız orta okul 467 Zübeyde, 180 İst. Ticaret mek. 1145 Müfid Kurar, 181 - Vefada Kâtipçelebi cad. 7 Adalet, 182 - Cibalide Muzaffer oğlu Pivend, 183 - İst. kız lis. 168 Saime Uyman, 184 - İst. kız lis. 1691 Mehlika, 185 - Kadıköy Moda Kadri, 186 - Beşiktaş Hasfırın İ. S. Turan, 187 - Nişantaşı Said paşa so. 5 Ferzan Kadri, 188 - K. Mustafapaşa 19 Nermin, 189 - Kasımpaşa orta okul 148 M. Aksel, 190 - Beyoğlu 11 ci okul 34 İlhan Akdemir, 191 - Gedikpaşa Dağhan so. Osman, 192 - Erenköy ikinci orta okul 26 Süheylâ, 193 - Nişantaşı Şişli Terakki lis. 285 Adlî Bilge, 194 - Kabataş erkek lis. 1697 Süleyman, 195 - Şişli Kâğıthane cad. 218 Güney Talay, 196 - Adatepe savaş gemisi S. Doğan, 197 - Kızıltoprak 49 cu okul 197 Adnan, 198 - İst. beşinci okul 156 H. Özyarol, 199 - Üsküdar kız lis. 202 Nayap, 200 - Fatih itfaiye cad. 22 Rükzan.

BORSA

İstanbul 10 Mayıs 1937

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,—	İş. B. Hamiline	9,90
Kuponsuz 1933 istikrazı	95,25	» Müessis	77,—
Ünitürk I	20,50	T.C. Merkez Bankası	91,—
» II	20,25	Anadolu his.	23,75
» III	20,15	Telefon	6,25
Mümessil I	44,50	Terkos	10,50
» II	39,90	Çimento	14,15
» III		İttihat değir.	11,25
İş Bankası	9,80	Şark »	1,—

Para (Çek fiatleri

Paris	17,70,—	Prağ	22,66,88
Londra	625,—	Berlin	1,96,50
Nev York	78,95,—	Madrit	13,84,—
Milâno	15,00,80	Belgrad	34,32,—
Atina	87,44,—	Zloti	4,16,50
Cenevre	3,45,25	Pengo	3,97,60
Brüksel	4,67,75	Bükreş	107,52,—
Amsterdam	1,43,84	Moskova	24,16,75
Sofya	64,—		

İSTANBUL TİCARET ve ZAHİRE BORSASI 10/5/937

FİATLER

Cinsi	Aşağı Kr.	Pa.	Yukarı Kr.	Pa.
Buğday yumuşak	6	22½	6	25
» sert	6	21	2	24
Arpa Anadol	3	38	4	5
» Kars	4	15	—	—
Çavdar Anadol	4	25	4	30
» Trakya	4	20	—	—
Yapak Anadol	52	—	—	—
Afkon ince	570	—	580	—
Peynir beyaz	25	—	29	15
» kaşar	47	20	55	—

GELEN

Buğday	1260 Ton
Çavdar	105 »
Arpa	45 »
Un	46 »
Nohut	15 »
Mısır	144 »
Fasulye	38 »
Fındık	8 »
Pamuk	36 »
Tiftik	89 »

DIŞ FİATLER

Buğday: Liverpul	6,45	K.
» : Şikago	5,87	»
» : Vinipek	6,01	»
Arpa : Anvers	5,30	»
Mısır: Londra	3,73	»
Keten T. : Londra	8,07	»
Fındık G. Hamburg	88,03	»
Fındık K. : Hamburg	88,03	»

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Kadıköyünde Kurbağalıdere caddesinde Kemikli çayır karşısında 37 No. da oturan Mehmed Ali oğlu Alâaddine mukaddema karısı ayni evde mukim. Haticeye vasi tayin edilmişti bu kerre işbu vesayet müddetinin dört sene daha temdidine karar verildiği ilân olunur. (32546)

İstanbulun en güzel bahçesi

ÇİFTLİK PARKI

kiraya veriliyor

Talip olanlar Çarşambadan maada her gün saat 17 den sonra Maçkada Aysal apartımanının 3 ncü katında Bay Şakire müracaat etsinler

İŞ YURDU

Faik Baharoğlu Galatada Havyar hanındaki yazıhanesini gene Galatada Melek hanında 11 numaraya nakil ile alım ve satım ve intikal muamelelerini ve vergi ve vakıf icaresi ve taviz bedelleri ödeme işlerini deruhde ve takip eder.

Telefon: 49069

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Semtimeşhur ve mahallesi	Cadde ve ya sokağı	No. sı.	Cinsi	Muhammen kirası Lira Kr.
Bahçekapıda	4 cü vakıf hanın asma katında	1-8	Penceresiz oda	6
»	» » »	12,14,31	Odalar.	15 ser
»	» » »	4,6,33	»	16 »
»	» » »	17	»	28
»	» » »	37,39,40	Üç oda	52
» 1 ci	» » »	12	Oda	15
»	» » »	22,29,30	Odalar.	16 »
		31,32,33,34,37		
»	» » »	39	Oda.	17
» zemin	» » »	9	Medhal ve helâların arkasındaki mahal.	3,50
Eyüp, Camiikebir, Bostan iskelesinde			Mihrişah imareti.	75
Çarşıda,	Sahaflarda	65,67	Dükkân	1,13

Yukarda yazılı mahaller 938 senesi mayıs nihayetine kadar pazarlıkla kiraya verileceğinden istekliler 13/Mayıs/937 perşembe günü saat 15 e kadar İstanbul Vakıflar başmüdürlüğünde akarat kalemine gelmeleri. (2650)

Memur aranıyor

Ankarada Büyük bir malî müessese memur alacaktır. Taliplerin otuz yaşından aşağı Türk olması, liseyi bitirmiş bulunması, ecnebi lisanlarından birine tercihen Fransızcaya vakıf olması şarttır. İsteklilerin hal tercime ve fotoğraflarile birlikte Ankara posta kutusu 505 numaraya mektupla müracaatları (1189) (2645)

İstanbul üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanlığından :

Mütareke zamanına aid Akşam gazetesinin kolleksiyonu satın alınacaktır. Kolleksiyonu olanın Edebiyat Fakültesine müracaatı ilân olunur. «2640»

Ankara İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Urfa Defterdarı Sabri vekili Ankara Avukatlarından Fuat Ömer tarafından Ankarada Tabakhane mahallesinde Medrese sokağındaki arsanın Şüyuunun izalesi hakkında ikame eylediği davanın duruşması sırasında dava olunanlardan merhum Kastamonu Saylavı Ali Riza karısı İrma Ali Riza ile Azize ve Cemile ve Rabianın ikametgâhlarının meçhuliyeti hasebile usulün 142 v. 141 inci maddesi mucibince ilânen tebliğat ifasına karar verilmiş olduğundan ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında mahkemeye müracaat etmedikleri veya bir vekil göndermediğiniz takdirde mumaileyhim haklarında gıyaben mahkemeye bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (2641)

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

Diyarıbekir Tayyare alayı için bir mimara ihtiyaç vardır. Verilecek ücret asgarî 165 azamî 256 liradır.

İsteklilerin evraklarile birlikte imtihan günü olan 20/Mayıs/937 perşembe gününe kadar Hava müsteşarlığına müracaat etmeleri. (2599)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — Şartnamesi mucibince Mersinde vagonda teslim (1000) ton rekompoze maden kömürü pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık, 19/V/937 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2653)

★

I — Üst kutru 46 alt kutru 35 boyu 65 santim olmak ve ağız tarafında karşılıklı iki kulplü bulunmak üzere 3500 adet üzüm küfsei pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık, 18/V/937 tarihine rastlıyan Salı günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2652)

Mütenasip bir Endam

Diş tabibi

MEHMED RİFAT

Paris Darülfünunundan mezun. Cağaloğlundan İstanbul Belediyesi karşısına nakletmiştir.

Motörlü vasıtalar

Adnan Halet Taşpınar

Otomobil kullananlara ve şoförlere, motör işlerinde çalışanlara lâzım bir kitabdır. Kitabcılardan arayınız.

Tevzi yerleri: İstanbul Kanaat ve İkbal, Beyoğlu Haşet Kitabevi.

Dr. FAHRİ CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi

hergün üçten sonra

Cağaloğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartıman No. 2 Tel. 20785

Haseki hastanesinde aylık tıbbî müsahabe

Haseki kadın hastanesinde muntazaman yapılmakta olan aylık tıbbî müsamere 14 Mayıs cuma günü saat 1 de yapılacaktır. Bütün meslektaşlar davetlidir. Ruzname şudur: 1 - Rahim harici gebeliğe dair nadir bazı vakalar. Ord. Prof. Liopmann, 2 - Yüksek doz digipuratum la tedavi edilen vakalar. Ord. Prof. A. Muhtar Özden, 3 - Graviç urlarına dair. Dr. Ali Eşref, 4 - Bir rie kist idatiği vakası. Doçent Kâzım İ. Gürkan, 5 - Kordon kisti zannını veren bir fahiz fıtkı. Doçent Şinasi H. Erel, 6 - Bir siyatik felci vakası. Dr. Şükrü Hâzım Tiner, 7 - Rakabî nahiye meningiomu, harkafa sarkomu, ve hicabı müşeffef gliomu piyesleri. Dr. Halis Sarıkadıoğlu.

Eminönü Halkevinden:

Büyük halk şairi (Yunus Emre) yi anmak üzere Evimiz Dil, Tarih ve Edebiyat şubesi tarafından 12 mayıs 937 çarşamba akşamı saat (20,30) da Cağaloğlu merkez salonumuzda aşağıdaki program gibi, bir toplantı hazırlanmıştır. Davetiye yoktur. Herkes gelebilir. 1 - Başlangıç (Halit Bayrı), 2 - Yunusun hayatı ve sanatı (Sadeddin Nüzhet), 3 - Yunustan şiirler (Naki Tezel), 4 - Yunusun felsefesi (Ziyaeddin Fahri), 5 - Yunus hakkında yazılmış şiirler.

Zayi: İstanbul üniversitesi tıb fakültesinden aldığım hüviyetimi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin değeri yoktur.

6 ncı sümester, 576 Meliha Zühdü

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

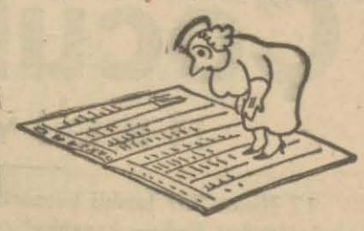

Küçük İlânlar

AKŞAM okuyucuları arasında en emin, en süratli ve en ucuz ilân vasıtasıdır.

KÜÇÜK İLÂNLAR Pazar, Salı ve Perşembe günleri intişar eder.

1 — İş arıyanlar

BİR TÜRK BAYAN İŞ ARIYOR — Okuyup yazmasını bilen ve fransızcaya âşina bir Türk bayan yazıhanelerde, dişçi, doktor yanında uygun şeraitle çalışmak istiyor. Akşamda MA.rümuzuna mektupla müracaat. — 1

İŞ ARIYORUM — Türkçe, Almanca, Fransızcayı iyi bilen elinde bonservisleri olan ve tecrübeli bir Türk genci müessese ve buna mumasil yerlerde iş arıyor. İsteklilerin Galatada Karaköy Manukyan han 5 No. da terzi Bayan Mozeze müracaat. — 10

MÜTEADDİD BONSERVİSLERİ — Ve iyi referansları haiz, türkçe ve fransızcaya mükemmel âşina genç bir mürebbiye iyi bir aile nezdinde iş arıyor. Taşraya da gidebilir. Kadıköy Hacışükrü 46 No.da E.D. rümuzuna mektup gönderilmesi. — 1

2 — Işçi arıyanlar

MAĞAZA ŞEFİ ARANIYOR — Şirketin Gulemandaki işletmesinde çalışmak üzere aşağıdaki şartları haiz bir mağaza şefine ihtiyaç vardır. 1 - mağaza idare ve muhasebesinde tecrübesi olması. 2 - Türk olması. 3 - yaşı kırkı mütecaviz olmaması lâzımdır. Taliplerin bonservis suretleri kendi el yazılarile yazılmış mufassal tercümei halleri, bir de fotoğraflarile beraber hemen Şark Kromları T. A. Ş. Ergani maden adresine müracaatları. — 2

İKİ İŞÇİ ÇOCUK İSTİYORUZ — Aşçı ve lokantalarda staj görenler tercih edilir. Bahçekapı Hüdadat lokanlası. —

BİR HADEME İSTENİYOR — Okur yazar, marangoz veya duvarcılıktan anlar genç bir işçiye ihtiyaç vardır. İsteklilerin Gelenbevi orta okul direktörlüğüne müracaatları. — 1

TİCARETHANE İÇİN BAYAN — Birisi küçük okur yazar diğeri lise veya orta tahsilli 2 bayana ayrıca 10 - 12 yaşlarında bir erkek çocuğa ihtiyaç vardır. Akşamda "Gi,,ye lütfen mektupla müracaat. — 3

ADANADA ÇALIŞMAK ÜZERE — 90 lira ücretli diplomalı bir Eczacı bayan aranmaktadır. Öziş Ecza Deposuna müracaat. — 1

BELEDİYE — Eczanesini içindeki mallarile beraber üç sene zarfında ödemek üzere kendisine devretmek için diplomalı bir eczacı aranmaktadır. Öziş Ecza Deposuna müracaat. — 1

3 — Satılık eşya

ACELE SATILIK PİYANO — Alman markalı 3 pedallı (croise) bir piyano acele satılıktır. Samatya Arap Kuyusu Hat boyunda No. 30 a müracaat. — 2

SATILIK PİYANO — Meşhur Alman markalardan çok güzel bir piyano içi demir kordalar çapraz, ucaz satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Aynalıçeşme Emin Cami caddesi Emin Cami apartıman No. 63/3. — 2

SATILIK UFAK MOTÖR — Yepyeni teknesile ve teknesi fiatine denecek bir fiate pek mükemmel bir kuvvetli Johnson motörü satılıktır. İsteyenlerin Saylan posta kutusu 1137, Galata adresine yazmaları. — 1

BERBERLERE — Fabrikasının yarı fiyatına Viyananın sıcak havalı 8 aylık Permanat makinesi acele satılıktır. İstiklâl caddesi Rumeli Han Adalet kadın berber salonu. — 1

SATILIK — En son sistem Avrupa hamur makinesi, yepyeni 6 dakikada 200 kilo hamur yoğuran motörlü, mükemmel makine satılıktır. İsteyenlerin Saylan posta kutusu 1137, Galata adresine yazmaları. — 1

ESKİ KİTAPLAR SATIN ALINIR — Her lisandan, evde kalmış basma ve yazma kitapları satmak istiyenler bir kartla İstanbul 218 posta kutusu adresine müracaat etmelidir. Böyle kitapları olanların evlerine de adam gönderilir, iyi fiatla satın alınır. — 3

SATILIK RONTKEN MAKİNESİ — Hastane ve doktorlara: Simens büyük ideal Rontken makinesi. Az müstamel çok ehven İzmirde kuruludur. Denizli hastanesine müracaat. — 5

KELEPİR KOTRA — 5 m. yole Markoni arma, yeni yelken sağlam ve temiz yapılı tekne. Fevkalâde ehven. Şerait, isteyenler, Beyoğlu Asmalı mescit şehbender sokak 18/4 No. Suada mektupla müracaatları. —

SATILIK — Zimmermanu markalı şık bir Alman piyanosu satılıktır. Taksim Tarlabaşı yağhane sokağı No. 35. — 1

4 — Kiralık-Satılık

DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Beyoğlunun en kalabalık bir caddesinde tütün, pul, müskirat, su piyango bileti vesaire satılan; kazanç vergisile kirası az; gayet işlek bir dükkân hastalık dolayısile; camekân ve tesisatile 150 liraya acele satılıktır. İstiklâl caddesi 141 No. ya müracaat. — 3

KİRALIK MOBİLYELİ KONFORLU APARTIMAN — 3 oda, banyo, mutfak, sıcak su ve asansör. Yaz mevsimi için kiralıktır. Taksim Topçu caddesi Uygun apartımanı kapıcısına müracaat. — 5

KELEPİR EMLÂK — Beyoğlunun çok merkezî bir yerinde tramvaya yarım dakika mesafede senede 900 lira irad getiren bir ev maa dükkân 5700 liraya acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu İstiklâl caddesi Ağa cami karşısında No. 153, kat 2: Kemal. — 2

SATILIK — Maktuan 630 liraya satılık mükemmel arsa 63 metre murabbaı, Ayazpaşa park oteli ile Fındıklı Taksim caddesi arasında fevkalâde manzaralı Ayazpaşaya 3 dakika mesafede, isteyenlerin Saylan posta kutusu 1137, Galata adresine yazmaları. — 1

SATILIK APARTIMAN — Altı katlı ön daireli, havadar, güzel, bütün daireler kirada, iyi irad getiren çok güzel bir apartıman uygun bir fiatle satılıktır. Her gün 12-2 ye kadar Aynalı Çeşme Emin Cami sokak No. 7 de marangoz Koçoya müracaat. — 4

ACELE SATILIK MEKTEBE, FABRİKAYA, ANTREPOYA ELVERİŞLİ BÜYÜK BİNA — Galatada Kuledibinde 1800 metre murabbaı saha dahilinde ve bahçe ortasında 1000 metre murabbaı saha binadır. Taliblerin Taksim Tan kıraathanesi Şükrü Gökpınara müracaatları. — 1

MERKEZİ BİR MEVKİDE — İşlek bir mobilyalı bir bakkaliye mağazası satılıktır. Ortak da alınır. Arzu edenler Beyoğlunda istiklâl caddesinde 129 No. kıraathane müstecirine müracaat etsin. — 3

SATILIK EV — Pendikte 23 Nisan caddesi 56 No. 5 oda, 2 balkon salon elektrik, tulumbası mevcud ve alt kısmında iki dükkânla beraber veya ayrı satılıktır. Ayda vasati 35 lira irad getirir, içindekilere müracaat. — 1

SAITILIK APARTIMAN — Galata kule dibi hendek cami şerif hoca Ali çıkmazı 8 numerolı apartıman satılıktır. Kasımpaşa yeni çeşme arda caddesi 31 numeroya müracaat. — 1

YAZ İÇİN MÜSTESNA FIRSAT — Arnavutköy tramvay yolunda denize nazır UĞUR apartımanının 4 numaralı dairesi beş ay için devren kiralıktır. Görmek için apartıman kapıcısına, görüşmek için Galatada Jeneral hanında Philips satış salonunda bay Servere müracaat. — 1

DEVREN SATILIK DÂKKÂN — Sigara, müskirat, kırtasiye ve saire satmağa elverişli işlek yerinde tütüncü dükkânı, taşraya gidileceğinden devren satılıktır. Vezneciler No. 47 ye müracaat. — 1

DOKTORLARA — Babıâli - Ankara caddesinde 50 numaralı binada her tarafı muşamba, yağlı boya, banyo ve hamam tesisatını havi, havadar denize nazır, hem ikametgâh hem muayenehane olmağa elverişli apartıman katları kiralıktır. Talibler ayni binada 1 numaraya müracaat etmelidir. — 6

SATILIK ARSA — Bostancı Küçük yalı bir tarafı asfalt, arka cihetl tren yolu altı dönüm arsa satılıktır. Taliblerin Eminönünde Perükâr İsmail Hakkıya müracaatları. — 1

MOBİLYALI KÖŞK — Kızıltoprakta Tuğlacı Cami sokağında No. 16 köşk mobilyasile kiralıktır. Elektrik, su, bahçe ve manzara. İstasyona 5 dakika. içindekilere müracaat. —

KİRALIK KÖŞK — Kızıltoprakta Tuğlacı Cami sokağında No. 21 köşk mobilyalı veya mobilyesiz kiralıktır. Elektrik, su, geniş bahçe, fevkalâde manzara. İstasyona 5 dakika. İçindekilere müracaat. —

1800 LİRAYA KELEPİR EV SATILIYOR — Sultanahmed Nakilbend Çayıroğlu sokakta 12 No.lı 5 oda mutfak 2 helâ 2 gusülhane, bir kömürlük, önde ve arkada bahçesi, elektriği olan ve önünden çifte tren geçen Marmaraya nazır bahçesinden Adalara kadar her tarafı görür, yalı gibi havadar ev sahibi tarafından pazarlıksız satılıktır. İçindekilerden sorulması. — 3

1300 LİRAYA SATILIK KÂGİR HANE — 9 oda 1600 arşın bahçe Kuzguncukta Bozacı sokağında 4 Nolı yanındaki haneye müracaat. Sahibi pazarları bulunur. — 2

2000 LİRAYA SATILIK EV — Beyazıdda çadırcılar caddesinde Lutfullah sokağı başında 50 numaralı dükkân fevkinde dört odalı nezareti bulunan kâgir bina satılıktır. Eminönünde diş doktoru Vecihi Kemale müracaat. — 2

MOBİLYALI APARTIMAN — Şişlide Âbidei hürriyet caddesinde Kehlibarcı apartımanı 4 numarası teşrinievvele kadar mobilyalı kiralıktır. 3 veya 4 oda, banyosu vardır. İçindekilere 10 dan 12 ye kadar müracaat. —

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 No.lı maa bahçe senevî 720 lira irad getirmekte bulunan apartıman satılıktır. İçindekilere müracaat. — 4

SATILIK İKİ KÖŞK — Bakırköyünde İncirli asfalt caddesinde istasyona 8 dakika mesafede biri 7, diğeri 8 oda, 2 salon, çatı odaları, kuyu, elektrik ve 20 bin arşın bahçeli 41, 43 sayılı iki köşk uygun şeraitle toptan ve ayrı satılık ve kiralıktır. Görmek ve görüşmek istiyenlerin içindekilere müracaatları. — 3

KADIKÖYÜNDE SATILIK KÂGİR HANE ve DÜKKÂN — 1 - Moda caddesi 9 No.lı iki apartımana tefriki mümkün metin bina ve dükkânlarile birlikte satılıktır. Her gün gezilir. 2 - Şifada 20 No. dan müfrez 1 No.lı hane iki kat dörder oda, ayrı kapıları vardır. Yanındaki garaj mahalli ile birlikte veya ayrı satılıktır. Her katta abdesthane ve hamam vardır. İçindekilere müracaat. — 5

KİRALIK DAİRELER — Aksaray Yenikapı istasyonuna giden Mustafa Kemal caddesine nazır Azimkâr sokağında yeni yapılmış 3 No.lı Marmara apartımanı daireleri kiralıktır. Daireler dörder beşer odalıdır, elektrik, havagazı, terkos vardır. Her gün gezilebilir. —

ACELE SATILIK HANE — 10 oda, 3 Sofa, bahçe, hamam, elektrik, terkos hava gazı, Kadıköy, Talimathane sögütlü sokak No. 3. Görmek için içindekilere, görüşmek için 22931 numaraya telefon, saat 4 den 6 ya kadar. — 1

BEYOĞLU BALIKPAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde bay Leona. — 1

BÜYÜKADADA 4000 LİRAYA SATILIK EV — Nizam cihetı, çam ormanı içinde. Bir kat üstünde 4 oda, mutfak, banyo, elektrik, akar su, sarnıç, 900 mtere M. bahçe, hususî çamlığı vardır. Adanın en temiz havalı ve en güzel manzaralı yerindedir. Bina kârgir ve yenidir. (Akşam) ilân memuruna müracaat. Telefon: 24240. — 4

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri, kayıkhane hem deniz banyosu, kameriye, bahçede tenvirat, yalıda terkos, telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahati havi Boğazın en güzel villâsı satılıktır. Taliplerin içindekilere ve yahut 38-98 numaraya telefonla müracaatları. — 1

SATILIK HANE — Aksaray Valide camii karşısında Selimpaşa sokağında 11 No.lı mücedded kâgir hane satılıktır. Beş odalı, kâmilen yağlı boyalıdır. Elektrik, havagazı, terkos vardır. Cumartesi günlerinden maada her gün saat 12 den 2 ye kadar görülebilir.

KİRALIK VE SATILIK KÖŞK — Maltepede Bağdad caddesinde istasyon karşısında iki katlı, 7 odalı, iki mutfak, iki helâ banyo mahalli, suyu bahçesi bulunan, içi dışı boyalı, denize, adalara nazır doktorun pek şık köşkü satılık olduğu gibi yazlık ve yıllık, mobilyalı, mobilyasız kısmen ve yahud tamamen kiralıktır. İçindekilere ve yahud telefon 20718 müracaat. — 4

KELEPÜR SATILIK HANE — 7 oda, kâgir elektrik, terkos hava gazı Banyo ve bahçeyi havî, Kadıköy, cevizlik, eski Afitap yeni Güneş sokak 3 No. Görmek için bekçiye,, görüşmek için 22931 numaraya telefon. Saat 4 den 6 ya kadar. — 1

5 — Müteferrik

ALMANCA. İNGİLİZCE ve FRANSIZCA — (Bahusus ticaret şubeleri için) İstanbulun müteaddid okullarında resmen vazifeli, diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve ciddî metodlarla ders verilmektedir. Bundan maada, mekteplerde tedris edilen her branş üzerine yardım dersleri verilir. Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir. Akşamda (Terakki) rümuzuna mektupla müracaat ediniz. — 5

FRANSIZCA ÖĞRENMEK İSTİYENLERE — Tecrübeli ve fransızcaya tamamile vakıf bir bayan aileler nezdinde ders vermek istiyor. Talipler F.R. rümuzile Akşam gazetesine bildirmeleri. — 3

JİMNASTİK DERSLERİ — Diplomalı bir jimnastik öğretmeni matmazel, evlerde veya kendi evinde bayanlara, baylara ve çocuklara ayrı ayrı, yahut grup halinde jimnastik ve dans dersleri verir. Mensendieck jimnastik sistemini tatbik ve vücudun ahenk ve sıhhatını temin eder. Beyoğlu posta kutusu 2231 numaraya müracaat edilmesi. — 3

İŞLEK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI İLE — beraber lüks mobilyeli kıraathane ucuz satılıktır. Ortak da alınır. İsteyenler Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 129 numaralı kıraathaneye müracaat etsin. — 1

DANS BİLMİYENLERE MÜJDE — En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakıt kaybetmeden profesör Yorgoya müracaat ediniz. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan arkası Topçekenler sokak No. 31 1 ci kat. — 10

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3 müracaat saatleri: (12-14) (17-20) ye kadar profesör Panosyana. — 5

FRANSIZCA HUSUSÎ DERS SALONU — stanbulda benzerlerinin en eskisidir. Dersler münferiden veya müştereken verilir. İhtisasımız, mükâleme, Tercüme kitabet üsulleri. Lisan mütahassısı Prof Albert Anjel. Köprübaşı Eminönü hanı. — 1

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejeliğine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - fransızca ve ingilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü hususî veya grup halinde almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatler mutedildir. (Prof. M. M.) rümuzile (Akşam) a mektupla müracaat. — 5

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

B H — Muhabir — N B — F A — M A — M H P K — G İ

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

SİLKO

ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK

Sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder

her eczanede arayınız

BÜTÜN DÜNYA
POKER
Tıraş bıçaklarını kullanıyor.
Siz de alınız.
POKER PLAY
markasına dikkat ediniz.

İNKIBAZI, HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI

MAZON
MEYVA TUZU

giderir. Hiçbir zararlı ve müshil maddesi yoktur. Şeker hastalığı olanlar bile alabilirler. MİDE ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ. İçilmesi lâtif, tesiri kolay ve mülâyimdir. Yerini hiçbir mümasil müstahzar tutamaz.
Mazon isim Horos Markasına dikkat. Deposu: Mazon ve Boton ecza deposu. İstanbul Yenipostahane arkasında No. 47

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. H. HAMBURG

Doyçe Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen.

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları

İstanbulda beklenen vapurlar

Larissa vapuru limanımızda
Adana vapuru 14 Mayısa doğru
Mera vapuru 16 Mayısa doğru

Burgaz, Varna, Köstence, için limanımızdan hareket edecek vapurlar

Adana vapuru 15 Mayısa doğru

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar

Akka vapuru 8 Mayısa doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE vapur acentalığına müracaat.
Telefon: 44760 - 44769

Scandinavian Near East Agceny

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo, Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve evdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Bissen vapuru 9 Mayısa doğru.
Bardaland vapuru 13 Mayısa doğru
İsa vapuru 25 Mayısa doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Bissen vapuru 9 Mayısa doğru.
Bardaland vapuru 17 Mayısa doğru.
İsa vapuru 25 mayısa doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

Fatih satış memurluğundan: Ayşe Münevver, ve Ömer kızı Ayşe ve Reşide Hatice, ve Aziz ve İsmailin şayian mutasarrıf oldukları Sultan Selimde Mimar Şecaaddin mahallesinde atik Mimar ve cedit Cabi sokağında 1 No. lı bir tarafı Hüseyin ustanın hanesi ve bahçesi ve bir tarafı İbrahim hane ve bahçesi ve bir tarafı müteveffa Hüsnü veresesi muhterik hane ve arkası ve bir tarafı tarik ile mahdud 530 lira muhammen kıymetli ikiye bölünmüş iki kapılı ve beherlerinde ikişer odadan 4 oda ve kuyu ve biraz bahçeyi havi muhtacı tamir bir bap hane izalei şuyuu zımnında açık arttırma suretile şeraiti atiye dairesinde 10 haziran 937 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar muhammen kıymetinin % 75 şini bulmadığı takdirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere 25 haziran 937 tarihine müsadif cuma günü saat 14 ten 16 ya kadar baş kitabet odasında satılacaktır. 1 - Arttırma peşin para iledir. Arttırmaya iştirak edecekler % de 7,5 nisbetinde pey akçesi vermeğe mecburdur. 2 - İşbu gayrimenkulde müseccel ve gayri müseccel hak sahipleri tarihi ilndan itibaren 20 gün zarfında memuriyetimize müracaatla haklarını tesbit ettirmeleri aksi takdirde gayri müseccel hak sahipleri paylaşmadan hariç bırakılacaktır. 3 - Üzerine ihalesi icra kılınan müşteri bedeli ihaleyi vermediği takdirde ihalenin feshinden mütevellit fark ve zarardan mesul olacaktır ve bu fark bilâhüküm kendisinden alınacaktır. 4 - Dellaliye ve 20 senelik vakıf vergisi müşteriye ve tarihi ihaleye kadar vergi ve saire borçlar hissedarlara aittir. Şartname herkesin görebileceği surette açıktır. Fazla malûmat almak istiyenlerin 75 satış No. sile satış memurluğuna müracaatları ilân olunur. (M. 1069)

ANTİKA ALIYORUM

Eski Türk eserleri, gümüş, tahta, bakır, Beykoz vesair işlerle eski yağlıboya tablo, gravür, porselen, fayans vazo ve biblolar, bronz heykeller, her nevi salon tezyinat eşyası alıyorum.

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde eski Polonya sokağında Merkez apartımanı (1) numaralı daairede Mimar Knol.

İstanbul Yedinci İcra Memurluğundan:

Necmiyenin İsmet zimmetindeki alacağından dolayı mahcuz bulunan Aksarayda Oruçgazı mahallesinde Selimpaşa sokağında eski 30/30 yeni 32 No. lı maa bahçe bir bap hanenin dörtte bir hissesi açık arttırmaya vazına karar verilmiştir.

Hududu: Sağ tarafı Rızanın hane ve bahçesi sol tarafı Oruçgazı İsmail sokağı arkası Nafiz hane bahçesi cephesi Selimpaşa yokuşu ile huduttur.

Umum mesahası: 424 metre murabbaı olup 173 buçuk metre murabbaı ahşap hane 35 buçuk metre murabbaı kârgir mutfak ve 215 metre murabbaı da bahçedir.

Tamamına üç ehli vukuf tarafından (7985) lira kıymet takdir edilmiştir.

Evsafı: Dört buçuk katlıdır. Bodrum katı kârgirdir. Bina arkasında bahçe ve selâmlık ve arabalık mahalli olup bu kata bahçedeki kapıdan girilir. Zemini karosimen antre, ortada ahşap merdivenle iki yanı zemini karosimen geniş bir taşlık ortadan camekânla bölmelidir. Tulumbalı bir kuyu vardır. Solda zemini kırmızı çini kırık mermer tekneli alaturka ocaklı bahçeye mahalli olan mutfaktır. Diğer kısma geçilen bir kapı ikinci taşlıkta mermer musluk taşı ve zemini kırmızı çini iç içe geçilen iki odadır. Zemini mermer ve hamam soyunma mahalli ile bir helâsı vardır. Zemin kat ahşap merdivenle çıkılan ve sofa camekânla bölünmuştur. Sağda bir oda geniş bir salon yük ve dolabı olan iki oda alaturka bir helâdır. Mayıs 936 dan itibaren bir sene müddetle ve sekiz liraya Nuri kiracıdır.

Birinci kat: Zemin katının aynıdır. Bir kiler vardır.

Üçüncü kat: Sofa camekânla bölünmüş bir salon üzerinde beş oda bir aralık merdiven altı ve helâ çatıya çıkılan merdiven.

Çatı kat: Basık tavanlı bir sofa ve beş çâtı altıdır. Binanın dahilî aksamı tamamen yağlı boyalıdır. Elektrik, terkos ve havagazı tesisatı vardır. Ahşap ve bodrumda kârgir kısmı sıvaları kısmen dökülmüştür. 3. üncü katın tavanı müzeyyendir. Selâmlık kısmı hâlen Selimpaşa yokuşu, Mustafa Kemal paşa caddesi 81 Nu. taj. Önü dıvarla bir kapıdan zemini çimento döşeli bir bahçeye girilir. Zemini kırmızı çini etrafı harap camekânlı bir kapıdan zemini mermer antre olup buradan bodruma inilen bir ahşap merdiven ve zemin kat ahşap sofadır. Bodrum zemini kırmızı ve diğer kısma geçilen bir kapı ve diğer kısmı bahçeden geçilen bir kömürlüktür. Zemin katı sofa ve karşılıklı iki oda sofada alaturka bir helâ Sami ayda sekiz liraya kiracıdır. Birinci kat merdiven başı camekânla bölünmüş bir sofa ve karşılıklı iki oda bir helâdır. Ve sofadan diğer kısma hareme geçilen bir kapı vardır. Bahçe Oruçgazı sokağı cephesi duvarla çevrilmiştir. Harem ve selâmlık kısmı arasında bir duvar ve bir kapı olup arka bahçede harem kısmında küçük bir havuz arkada zemin katı beden duvarları kârgir üstü ahşap ve harap zemini malta döşeli bir mutfak ve zemini toprak bir ahır mahalli vardır. Bina haricen yağlı boyalıdır. Hâlen bozulmuştur. Selimpaşa yokuşu caddesinde ön kısmında ve iki tarafta birinci kattan itibaren birer çıkma olup yan cehpe kaplaması kısmen tamire muhtaç ve çerçeveleri çürümüştür. Zemin ve bodrum katı pencereleri demir parmaklıklı yan sokakta birinci katta birer çıkma vardır. Bina köşe başındadır.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirâk edecek müşterilerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Aarttırma şartnamesi 18/5/937 tarihine müsadif salı günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 19/8/937 tarihine müsadif perşembe günü dairemizde saat 14 den 16 ya kadar icra edilecek birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammenenin % 75 ini bulduğu takdirde üstte bırakılır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüudu baki kalmak üzere arttırma 15 güna daha temdit edilerek 3/9/937 tarihine müsadif cuma günü saat 14 den 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 No. lı icra ve iflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye ve tanzifiyeden ibaret olan belediye rüsumu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf icaresi tavizi bedeli müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 936/1490 No. lı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlıyacakları ilân olunur. (32532)

TEBLİĞ

Çocuk arabalarımız hakkında telefonla vaki olan bütün müracaatlere ayrı ayrı cevap vermek imkânsızlığı hasebile, keyfiyeti gazetelerle ilân etmeği münasip gördük.

Açık ve kapalı tekmil çocuk arabalarının zengin ve emsalsiz çeşitlerini bu hafta gümrükten çıkardığımız ve her yerden ehven fiatlarla satmağa başladığımızı muhterem halka müjdeleriz.

Beyoğlunda Baker mağazaları Müdürü

Fatih sulh üçüncü hukuk hâkimliğinden:

937 - 590: Fatihte Etmeydanında 36 sayılı hanede oturan küçük Nimetin sinni rüşde vüsulüne kadar bütün işlerini görmek üzere ayni evde ablası Saimenin küçüğe 8/5/937 tarihinden itibaren vasi tayin olunduğu ilân olunur.

OLGUNLUK İMTİHANLARINA Gireceklere Yardımcı Kitabları :

100 Filozofi el kitabı	Cemil Sena	100 Kimya bakaloryası	Mazhar
200 Felsefe ve içtimaiyat notları	Cemil Sena	80 Kimya meseleleri	İzzet Kemal
50 Felsefe bakaloryası	M. Namık	100 Kimya tecrübeleri	Avni Refik
60 Edebiyat Bakaloryası	Muvaffak	65 Kimya kılavuzu	Avni Refik
60 Edebiyat, edebiyat tarihi Özü	Sad. Nüzhet	125 Riyaziye Olgunluk hazırlanma meseleleri	Mitat Doğan
30 Fizik kanun ve düsturları	Şevki	75 Kılavuz Cebir 2. nci derece	Mitat Doğan
50 İnsan anatomi ve Fizyoloji	A. Nezihi	75 Kılavuz Cebir (tahlili)	Mitat Doğan
60 Tabiî bilgiler el kitabı	A. Nezihi	75 Genel Biyoloji	A. Tevfik
150 Tabiî ilimler	A. Nezihi	100 Yeni Biyoloji	A. Tevfik

Harp Okulu Komutanlığından:

1 — Harbiye okulu 937 Yarsubayları için aşağıda cinsleri, miktarları, tahmin bedelleri, fiyatları yazılı eşyaların hizalarında yazılı günlerde eksiltmeleri Ankara Harp Okulunda müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

2 — İsteklilerin şartname ve nümuneleri görmek üzere her gün, eksiltmeye getireceklerin muayyen gün ve saatte teklif ve teminat makbuzlarile mektuplarını ve vesikalarını zarfların ve eksiltmelerin açılma saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (2496)

Saat	Gün	Eksiltme tarihi	Eksiltme şekli	İlk teminatı Lira	Miktarı	Cinsi
14	Pazartesi	17/5/937	Kapalı zarf	473	1050	Sandık
14,45	»	»	»	630	1050	Portatif karyola
15,30	»	»	»	1005	1050	Battaniye
14	Salı	18/5/937	A. eksiltme	213	1050	Matra
14,45	»	»	»	197	1050	Manevra kemeri
15,30	»	»	Kapalı zarf	1182	1050	Çizme
14	Çarşamba	19/5/937	»	473	1050	Kılınç
14,45	»	»	»	788	1050	Sırma kemer
15,30	»	»	»	2757	1050	Elbise

Eczacı ve Tabib alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Ankara civarında Kayaş, Küçükyozgat ve Erzurumda kullanılmak üzere bir operatör ile iki tabib ve bir eczacı alınacaktır. İsteklilerin istida ve vesikalarile Umum müdürlüğe müracaatları. (2305)

DEKORASİYON

Mağazası

14 Mayıs 937 Cuma günü açılacaktır.

Adres : Beyoğlu - İstiklâl caddesi 353

Ankara Beynelmilel sergisinde büyük muvaffakıyet kazanan ve takdirle teşhir edilmekte olan

VEBOLİD

TATLI SU YAPICI CİHAZLARI

İLE:

Kuyunuzun, musluğunuzun acı ve kireçli suyunu nefis ve tatlı suya çevirir.

kireci tasfiye edilmiş su: Sert saçları yumuşak yapar kepeğe mani olur, cildin taravet ve güzelliğini muhafaza eder, çamaşırda soda vesabundan tasarruf temin eder, istim kazanları kalorifer, inbik ve alelûmum kaynama kaplarında kirecin tavazzuuna mani olur.

Saatte 250 litre kudretindeki portatif cihazlar 25 ve bütün su şebekesini tasfiye eden sabit cihazlar 125 liradan

Cihazların kudretleri ve tasfiye ettiği suyun tabiî vasıflarını muhafaza ettikleri Gülhane hıfzıssıhha ve Zürih hıfzıssıhha ve bakterioloji enstitüleri tarafından tevsik edilmiştir.

İstanbul: Vebolid Ltd. Voyvoda 40/42 Galata. Satış yerleri: Ankara, Vehbi Koç Ticaret Evi - İstanbul: Ziyaeddin Said Voyvoda, 40 - 42 Galata - İzmir: Şifa Eczanesi - Adana: Feyzi Dural - Samsun: Şık Terakki Ticarethanesi - Aydın: Emniyet Eczanesi - Kütahya: İhsan Şerif Eczanesi - Malatya: Mahmud Nedim ve Biraderi - İnebolu: Salâhaddin Çelebi - Sıvas: Yusuf Ünsalan - Trabzon: Faik Harunoğlu ve Oğulları - Biga: Zühtü Zeren - Kastamonu: Mustafa Nuhoğlu - Taşköprü: Türkmen Kardeşler - Daday: Eşref Tiftik - Bursa: Behçet Yarıcı - Merzifon: Larlar Kardeşler - M. Akhisar: Hilmi Faiz - Kayseri: Mustafa Diri - Edremit: Ali Rıza Karagözoğlu - Edirne: Aziz İşbilen - Tokad: Peri Kardeşler.

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D. No:	Semti ve mahallesi	sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve Hissesi	Hisseye göre muhammen K.	
61	Büyükada Maden	Salhane	E. 51 Y. 8	1741 metre arsa	1750	Kapalı zarf
320	Ortaköy	Karadağ	E. 19	305 metre arsa	310	Açık arttırma
581	Tophane Hacı Mimi	E. Yazıcı Y. Serdarı Ekrem	E. 87-89 Y. 97-99	262 metre arsa	3150	Kapalı zarf
746	Tarabya	E. Kolçiyarî Y. Böğürtlen	E. 16 Y. 10	Ahşap hane ve bahçenin 3/126 his.	60	Açık arttırma
2275	Yeşilköy Umraniye	E. Fenere giden yol Y. İrfaniye Gazi Evranos ve Saadetli ve Gülibrişim	E. 6	3103 metre arsa	6210	Kapalı zarf
4422	Çengelköy Yeni mahalle	Kalantor	E. 13 Y. 23 No. taj: 23 ve 23/1	Ahşap hane ve bahçenin 1/2 his.	270	Açık arttırma
5287	Koca Mustafapaşa	Ali Fakih caddesi	E. 471 Y. 419 No. taj: 421	Ahşap baraka	50	»
6380	Tarabya	E. Suyolcu Y. Kalaycı	E. 28	71 metre arsa	80	»
6453	Çengelköy	E. Lokmacı Y. Lokmacı Kâşif	E. ve Y. 1	Ahşap hane	710	»
6546	Aksaray İğnebey	Mirahor hamamı	E. 154 Ada: 63 harita: 1669	27,50 metre arsa	400	»
7250	Bebek Alipaşa	E. Yenimahalle Y. Bebek bağı	E. 19 Y. 21	919 metre iki arsanın 1/3 his.	70	»
8035 5360	Büyükdere	Büyükdere caddesi	E. 322-324 Y. 312 mahallen: 307-309	Dükkânı olan ahşap hane ve bahçenin 1/4 his.	1030	Kapalı zarf

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 21/5/937 tarihine düşen Cuma günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

SİNEKLERİ, SİVRİSİNEKLERİ, GÜVELERİ, PİRELERİ, TAHTAKURULARI, KARINCALARI, HAMAMBÖCEKLERİ
Kâmilen yıldırım süratile kökünden imha eyliyen

FLY-SPRAY

Nam mayiini kullanınız. Hiçbir tarafta leke bırakmaz, etrafa hoş bir koku saçar. Fevkalâde müessir ve öldürücüdür. Her boy kutularda ve ayrıca daireler, mezbahalar, hastaneler için **ÇOK ELVERİŞLİ 4 ve 19 LİTRELİK SAÇ BİDONLARDA SATILMAKTADIR.** ALL-NU markasına dikkat adiniz. Aldanmayınız. Bir tecrübe sizi tatmin edecektir.

Satış yerleri :
Tütün Gümrük, Yorgi Haralambos - Asmaaltında Çavuşbaşı hanı Bohor Feliba - Aşir Efendi caddesinde İstanbul Ecza deposu.

FIRSATI KAÇIRMAYINIZ:

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Şekerci Lebon karşısındaki Akif - Azer hanının - şüyuun izalesi suretile satılıyor. (1100) metro murabbaı yer, han birahane, dükkânlar. Biri İstiklâl caddesinde, diğeri Kumbaracı yokuşu sokağına yüzü olan bu yerin senelik safî varidatı (4600) liradır.

Son ihale 14/5/937 cuma günü saat 15-16 da Beyoğlu Sulh Mahkemesinde yapılacaktır.

Fazla tafsilât için Beyoğlu sulh mahkemeleri başkâtipliğinin 937/7 Dosya numarasına müracaat.

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata ISTANBUL

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

Sandalya ve Mobilyanın

Hem ucuzunu, hem güzelini almak için İstanbulda Rızapaşa yokuşunda 66 No. ASRÎ MOBİLYA mağazasını ziyaret ediniz.

AHMED FEYZİ Tel. 23407

Sahibi Necmeddin Sadak **Umumî neşriyat müdürü: Enis Til**
Akşam matbaası

Almanca — Türkçe

Teknik Lûgat

Adnan Halet Taşpınar

Almanca — Türkçe tercüme işleriyle meşgul olanlar ve teknik kitap okuyanlar için faydalı bir eserdir. Tevzi yerleri: İstanbul Kanaat ve İkbal Kitabevleri, Beyoğlu Haşet Kitabevi.

KANZUK SAÇ EKSİRİ

KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara yeniden hayat verir. Kokusu Lâtif, kullanışı kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL

Kadıköyünde üç Kardeşler Terzihanesinde

Paris Kristani metod mektebinden bu sene birincilikle mezun olan kardeşimiz Sabri Üçer; Kup müsabakasında kazandığı Pri Donör makası ile en güç beğenenleri memnun bırakacağını muhterem müşterilerimize ilânını vecibe addederiz.